

Valkeakosken kaupungin tilinpäätös 2023

Sisällysluettelo

1 Kaupunginjohtajan katsaus.....	4
2 Toimintakertomus	6
2.1 Valkeakosken kaupungin hallinto	6
2.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	10
3 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	16
3.1 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	16
3.2 Merkittävät poikkeamat talousarvioon, joita valtuusto ei ole hyväksynyt	17
3.3 Arvio tulevasta kehityksestä	21
3.4 Kunnan henkilöstö.....	22
3.5 Ympäristöasiat.....	23
3.6 Muut ei-taloudelliset asiat.....	26
3.7 Riskienhallinta	27
3.8 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	31
3.9 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	38
3.9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	38
3.9.2 Rahoituslaskelma ja sen analysointi	45
3.10 Rahoitusasema ja sen muutokset	49
3.10.1 Tase ja sen tunnusluvut	49
3.10.2 Kokonaistulot- ja menot.....	53
3.11 Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	55
3.11.1 Konsernin toiminnan ohjaus.....	55
3.11.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	56
3.11.3 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	64
3.11.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	67
3.12 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	71
3.12.1 Tilikauden tuloksen käsittely	71
3.12.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	71
4 Talousarvion toteutuminen	73
4.1 Käyttötalouden toteutuminen.....	73
4.2 Tavoitteiden toteutuminen tehtävittäin.....	76
4.3 Konserniyhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	123
4.4 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	138
4.5 Investointiosan toteutuminen.....	141
4.6 Rahoitusosan toteutuminen.....	143
4.7 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	144

5 Tilinpäätöslaskelmat	146
5.1 Tuloslaskelma	146
5.2 Rahoituslaskelma	147
5.3 Tase	148
5.4 Konsernilaskelmat	150
5.4.1 Konsernituloslaskelma	150
5.4.2 Konsernirahoituslaskelma	151
5.4.3 Konsernitase	152
6 Liitetiedot	154
7 Muun taseyksikön tilinpäätöslaskelmat.....	174
8 Muut eriytetyt tilinpäätöslaskelmat.....	200
9 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilintarkastusmerkintä	205
10 Luettelot ja selvitykset.....	206
11 Luottamushenkilöt	209

Saavutettavuusseloste

Tässä dokumentissa ei-saavutettavia sisältöjä ovat tietyt taulukot ja kaaviot. Niiden rakenne, värit tai kirjasinkoko eivät täytä WCAG-kriteereitä.

1 Kaupunginjohtajan katsaus

Suomen talous painui vuoden 2023 aikana taantumaan. BKT supistui 0,5 % vuonna 2023 ja ennusteen mukaan supistuu vielä 0,2 % vuonna 2024. Talouskasvun heikkous on laaja-alaista. Vuonna 2023 kotitalouksien ostovoima heikkeni voimakkaan inflaation vuoksi, korot olivat korkealla, energian hinta oli korkealla ja heijastui montaa kautta myös julkisyhteisöjen talouteen. Julkisen talouden suunnanmuutos on osoittautunut odotettuakin vaikeammaksi heikon suhdanteen myötä. Kasvavien alijäämien ja hidastuvan nimelliskasvun myötä viime vuosina supistunut julkinen velkasuhde alkoi uudelleen kasvaa vuonna 2023.

Valtionhallinnon ja paikallishallinnon mittavat alijäämät sekä kohonneet velanhoidokustannukset yhdessä inflaation myötä nousseen kustannustason kanssa pitävät velkasuhteen nousevalla uralla myös lähitulevaisuudessa.

Kaupungin talous hyötyi vuoden 2023 aikana tammi-helmikuussa saaduista verohännistä. Tämä tarkoittaa sitä, että alkuvuodesta kaupungille maksetut verot määräytyivät vielä vanhan 20,25 %:n kunnallisveron mukaisesti. Muuten vuoden 2023 veroprosentti oli 7,61: 12,64 % -yksikköä siirtyi valtiolle rahoittamaan hyvinvointialueiden toimintaa. Myös valtionosuudet olivat vielä vuonna 2023 kohtuulliset (yli 12 miljoonaa euroa, kun ne vuonna 2024 painuvat alle 8 miljoonan). Edellä mainitut poikkeamat verorahoituksessa pitivät kaupungin talouden lisätalousarvioista huolimatta ylijäämäisenä. Ylijäämä on 207.405 euroa talousarvion osoittaessa 235.564 euron ylijäämää. Ylityksiä suhteessa alkuperäiseen talousarvioon tuli vuonna 2023 erityisesti henkilöstökuluissa, työmarkkinatuen kuntaosuudessa sekä rakennusten vuokrissa. Taustalla oli kohonnut inflaatio, inflaation myötä kasvaneet paineet palkkaratkaisuille sekä taantuman myötä lisääntynyt työttömyys.

Kaupungin suurin investointi päättyneellä tilikaudella oli Sorrilan yhtenäiskoulu, joka eteni vauhdikkaasti. Harjannostajaisia päästiin viettämään heti vuoden 2024 alussa.

Rakentamisen valtakunnallisesti ollessa lamassa henkilöstön ja materiaalien saatavuus on ollut hyvä. Myös erilaiset lupaprosessit ja hankkeiden vaatimat tutkimukset ovat nyt poikkeuksellisen nopeita.

Kaupungin väkiluku säilyi samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Joulukuun ennakkotiedon mukaan Valkeakoskella asuu 20 701 asukasta, kun vastaava luku vuonna 2022 oli 20 703. Luonnollinen väestönmuutos (syntyvyys – kuolleisuus) oli -145 henkilöä, mikä tarkoittaa sitä, että paikkakunnalle oli runsasta muuttoliikettä erityisesti ulkomailta. Suurin yksittäinen tekijä maahanmuutossa oli se, että ensimmäiset maahan sotaa pakoon muuttaneet

ukrainalaiset pystyivät hakemaan kotikuntaoikeutta. Valkeakosken kuntamallissa asuvat ukrainalaiset myös käyttivät tätä oikeutta varsin laajasti hyväkseen kiitos paikkakunnan hyvien opiskelu- ja työmahdollisuuksien.

Kuten edellä on kerrottu, vuosi 2023 on kaupungin talouden kannalta vielä tasapainossa. Kylmä kyyti alkaa vasta vuonna 2024, jolloin kaikki sosiaali- ja terveystoimeen liittyvät siirtolaskelmat on viety loppuun ja siirtyvät eurot lukittu. Siirtyvät eurot laskettiin vuosien 2021 ja 2022 toteutuvien sote –nettokustannusten perusteella. Valkeakosken kaupungin osalta tämä tarkoittaa sitä, että tuloja leikataan merkittävästi enemmän kuin mitä sosiaali- ja terveystoimeen on keskimäärin käytetty. Vuosien 2021 ja 2022 kustannuksia nostivat mm. koronaan liittyvät kustannukset, työvoimapulasta ja työtaistelun aikaisista ylityö- ja vuoronvaihtokielloista aiheutuneet sijaisten ja henkilöstövuokrauksen kustannukset sekä ostopalveluiden voimakas kasvu. Em. tilanteesta johtuen kaupungissa käynnistettiin tasapainotusohjelman laatiminen heti keväällä 2023. Laadittu ohjelma sisältää vuodelle 2024 n. 1,25 miljoonan ja vuosille 2025-2026 n. 3 miljoonan säästöjä. Lisäksi tiedossa olevia investointeja päätettiin lykätä.

Valkeakoski 100 -vuotta juhlallisuudet onnistuivat yli odotusten ja toivat kaupungille paljon positiivista näkyvyyttä. Erityisen ilahduttavaa oli se, että tapahtumat toteutettiin yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Muina positiivisina asioina voidaan mainita Talonäyttely 2024 –hankkeen käynnistyminen huolimatta rakentamisen varsin ankeista ajoista, isojen kaavahankkeiden eteneminen (pohjoisen suunnan osayleiskaava, rantojen osayleiskaava, Apianrinteen asemakaava) sekä Sorrilan kouluhankkeen eteneminen. Vaikka investoinnit rasittavat taloutta poistoina ja rahoituskustannuksina, pitää muistaa, että niistä saadaan tulevaisuudessa myös merkittäviä etuja niin toiminnan järjeistämisen kuin kiinteistökustannusten säästöjenkin muodossa. Tasapainotusohjelma 2024-2026 nojaa pitkälti Sorrilan yhtenäiskoulun avaamiin säästömahdollisuuksiin. Lisäksi uudet ja terveet koulukiinteistöt ovat merkittävä vetovoimatekijä.

Minna Uschanoff
kaupunginjohtaja

2 Toimintakertomus

2.1 Valkeakosken kaupungin hallinto

Valkeakosken kaupungin ylin päättävä toimielin on kaupunginvaltuusto. Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Kaupunginvaltuustoon kuuluu 43 valtuutettua.

Kaupunginvaltuusto

Kumlander Joni, sdp (pj.)	Hölttä Minna, vihr	Pikkanen Petra, sdp
Hyvärinen Sami, ps (I. vpj)	Ilovuori Sari, sdp	Pulla Sari, sdp
Valkama Marjo, kesk (II. vpj)	Itkonen Marko, sdp	Rikassaari Anne, ps
Alanko Markku, kok	Järvinen Pekka, sdp	Saarelainen Auri, ps
Antila-Dagnaud Ilona, sdp	Kiretti Veera, vas	Saarinen Ilkka, kok
Asikainen Harri, vas	Kiuru Pauli, kok	Sahala Valtteri, sdp
Blomster Olli, sdp	Konkarikoski Ulla, kok	Selkee Antti, kd sit.
Döbert Timo, kok	Käkönen Jukka, ps	Slawuta Sari, sdp (31.7.2023 asti)
Eerola-Nieminen Riikka- Leena, kd	Latosaari Petri, sdp	Takku Tapio, sdp
Eloranta Erja, sdp	Lehtinen Helena, ps	Turpeinen Jani, kok
Erola Marko, kok	Muukkonen Kai, vas	Uusikartano Hannu, ps
Franssila Mikko, kok	Nieminen Petri, ps	Vallius Tuula, sdp
Heikkinen Marja, kok	Notkola Juha, sdp (1.8.2023 alkaen)	Weckström Anna, vas
Heinonen Reijo, skp	Nurmo Mikko, ps	Åke Jari, kok
Hänninen Pia, sdp	Paasio Olli, kok	

Kaupunginvaltuuston kokouksiin ovat lisäksi osallistuneet nuorisovaltuuston edustajina Elsa Nisula ja Aapeli Nyrhilä. Viranhaltijoista kokouksiin ovat osallistuneet kaupunginjohtaja Minna Uschanoff, sihteerinä hallintojohtaja Anne Laukkanen, teknisenä sihteerinä toimistosihteeri Kirsi Lahtinen ja kaupunginjohtajan sihteeri Stiina Sirkiä-Rantala, palvelukeskusten johtajat hr- ja kehittämisjohtaja Janita Koivisto, sivistysjohtaja Markku Valkamo ja tekninen johtaja Hanna-Kaisa Lahtisalmi.

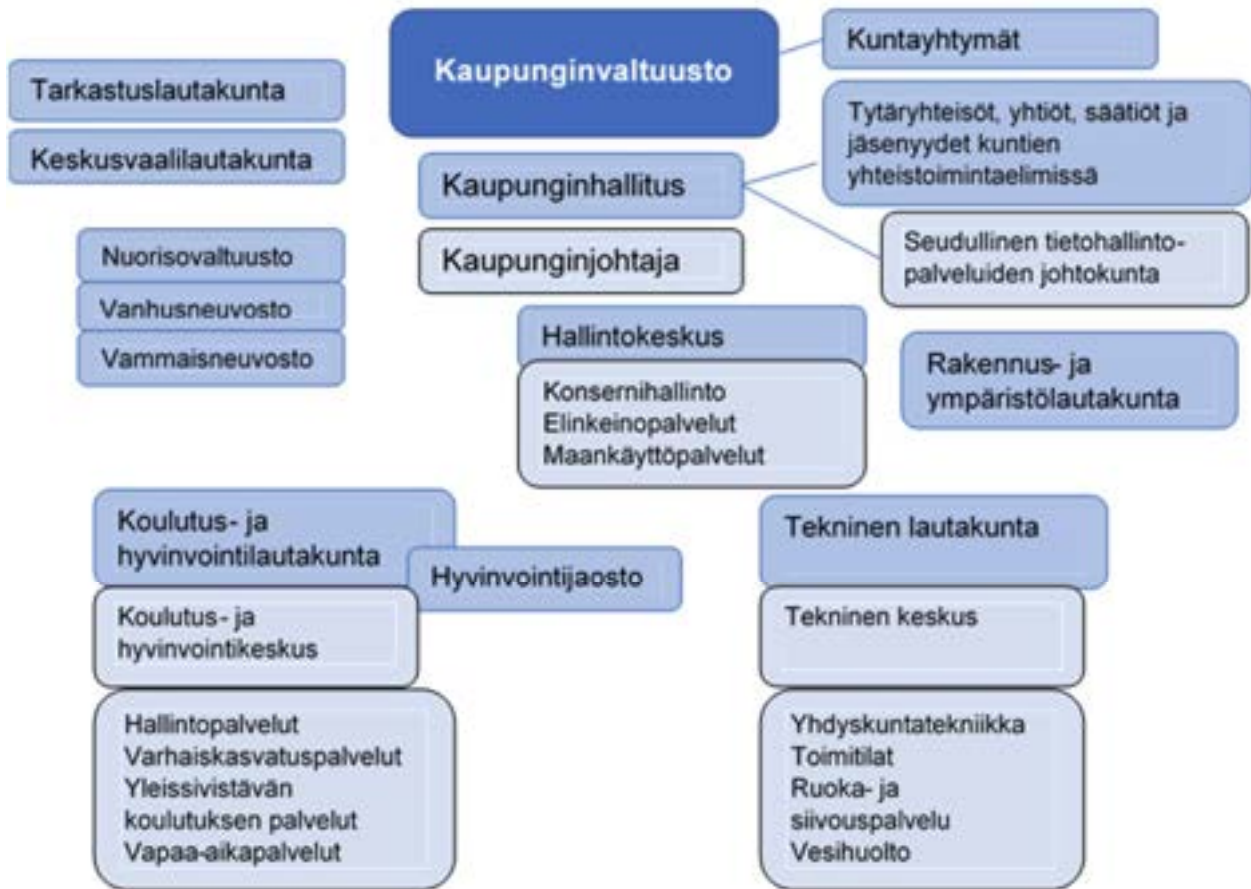
Kaupunginhallitus huolehtii Valkeakosken kaupungin hallinnon ja toiminnan johtamisesta kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Kaupunginhallitukseen kuuluu yksitoista jäsentä.

Kaupunginhallitus

Franssila Mikko, kok (pj.)	Pulla Sari, sdp
Järvinen Pekka, sdp (I.vpj.)	Saarelainen Auri,ps
Nurmo Mikko, ps (II.vpj)	Selkee Antti, kd
Erola Marko, kok	Takku Tapio, sdp
Heikkinen Marja, kok	Weckström Anna, vas
Hänninen Pia, sdp	

Kaupunginhallituksen kokouksiin on lisäksi osallistunut kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto. Esittelijänä on toiminut kaupunginjohtaja Minna Uschanoff ja sihteerinä hallintojohtaja Anne Laukkanen tai hr- ja kehittämisjohtaja Janita Koivisto.

Organisaatiokaavio

Lautakunnat, jaostot ja toimikunnat

Valkeakosken kaupungissa toimii viisi lautakuntaa, koulutus- ja hyvinvointilautakunta, tekninen lautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, tarkastuslautakunta sekä keskusvaalilautakunta. Lautakuntien tehtävänä on huolehtia oman toimialueensa toiminnan ja talouden johtamisesta ja valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttamisesta. Sosiaali- ja terveyslautakunta lakkautettiin vuoden 2022 loppuun. Vuonna 2023 on toiminut uutena toimielimenä koulutus- ja hyvinvointilautakunnan alaisuuteen perusteettu hyvinvointijaosto. Jaoston tehtävänä on mm. seurata varsinaisen sosiaali- ja terveydenhuollon (hyvinvointialue, Pirha) sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (hyte) työn yhdyspintoja ja tuottaa tilannekuvaa yhdyspintatyöstä muiden kaupungin toimielinten käyttöön sekä koordinoida kokonaisuuksina tätä yhteistyötä.

Seudullista tietohallintoyhteistyötä ohjaa tietohallintopalveluiden johtokunta.

Vammais- ja vanhusneuvostot toimivat niille asetettujen tehtävien toteuttamiseksi.

Nuorten äänenkantajana kaupungissa toimii nuorisovaltuusto. Nuorisovaalien tarkoituksena on lisätä nuorten kiinnostusta yhteiskunnallisten asioiden hoitoa kohtaan. Nuorisovaaleja käytetään kouluissa oppimistapahtumana yhteiskunnallisten asioiden opetuksessa. Nuorisovaalien ja nuorisovaltuutettujen kautta pyritään lisäämään nuorten vaikutusmahdollisuuksia ja antamaan asiantuntija-apua nuorten elämään liittyvässä päätöksenteossa. Vuoden 2023 alusta alkaen kaksi nuorisovaltuuston edustajaa sai mandaatin hallintosäännön nojalla osallistua hallituksen kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeudella julkisten asioiden osalta, salassa pidettävien asioiden käsittelyn ajaksi he poistuvat kokouksesta.

Tilivelvolliset

Hallintokeskus:

Kaupunginhallituksen jäsenet

Kaupunginjohtaja Minna Uschanoff

Hallintokeskuksen johtaja, hr- ja
kehittämiskojohtaja Janita Koivisto

Rakennus- ja ympäristölautakunnan
jäsenet

Maankäytön johtaja Sirpa Jokela

Johtava ympäristötarkastaja Ida Salminen

Koulutus- ja hyvinvointikeskus:

Koulutus- ja hyvinvointilautakunnan jäsenet

Palvelukeskuksen johtaja, sivistysjohtaja
Markku Valkamo

Tekninen keskus:

Teknisen lautakunnan jäsenet

Palvelukeskuksen johtaja, tekninen johtaja
Hanna-Kaisa Lahtisalmi

Valkeakosken kaupunkikonserni

2.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kokonaistalous ja suhdannekehitys

Suomen talouden tilanne muodostui vuonna 2023 ennakoitua heikommaksi ja bruttokansantuote (BKT) supistui 0,5 prosenttia. Tuotanto väheni selkeästi loppuvuodesta, johtuen etenkin rakennusalan heikosta tilanteesta sekä palveluiden kasvun pysähtymisestä. Talouden ennustetaan kuitenkin lähtevän kasvuun jo vuonna 2024 inflaation hidastumisen, korkotason laskun sekä kotitalouksien hyvän tulokehityksen myötä.

Vuonna 2023 hintojen ja korkojen nousun lisäksi Covid pandemia ja Venäjän hyökkäyssota yhdessä taantuman kanssa on vähentänyt investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Näiden tosiasioiden valossa myös vuoteen 2024 lähdetään Suomen talouden kannalta tahmeasti, mutta hienoista nousua talouteen on kuitenkin näkyvissä vuoden 2024 aikana kasvavan ostovoiman ja alenevien korkojen ansiosta.

Valtionvarainministeriön ennusteen mukaan kasvava ostovoima ja alenevat korot vaikuttavat kulutukseen elvyttävästi ja talous kääntyy jälleen nousuun vuoden 2024 aikana ja odotettavissa on kysynnän ja tuotannon elpyminen, jolloin työllisyys alkaa jälleen kasvaa vuoden 2023 työllisyyden heikkenemisen jälkeen.

Inflaatio on keskimäärin 6,3 prosenttia vuonna 2023, mutta on kuitenkin tätä keskimääräistä tasoa hitaampaa jo vuoden lopussa. Vuonna 2024 inflaatio on keskimäärin 2 prosenttia ja menee alle 2 prosentin vuosina 2025 ja 2026. Yksityinen kulutus väheni vuonna 2023 aikana 0,8 prosenttia, mutta loppuvuoden vähäinen kulutus ei ennusta hyvää vuoden 2024 yksityisen kulutuksen ennusteeseen.

Vuoden 2023 lopussa maailmantalouden näkymät olivat epävarmat korkeiden korkojen ja geopoliittisten jännitteiden vähentäessä kuluttajien luottamusta maailmantalouteen. Maailmantalouden ennustetaan vuonna 2024 kasvavan 2,7 prosenttia ja vuonna 2025 jo kolme prosenttia. Suomen vientinäkymät ovat heikkenneet loppuvuodesta 2022 alkaen ja odotukset vientiteollisuuden suhdanteiden osalta ovat negatiiviset.

Suomen julkisen talouden alijäämä heikkeni hieman vuonna 2023 ja talouskasvun odotetaan olevan vaimeaa myös vuonna 2024. Lisäksi investoinnit ja inflaation kustannuksia lisäävä vaikutus on vaikuttanut julkisen talouden rahoitusaseman heikentymiseen. Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 2023 alijäämäisinä. Kuntahallinnon osalta vuosi 2023 oli yleisesti ottaen kohtuullisen hyvä, vaikka kulujen kasvu oli odotettua nopeampaa. Valtioneuvosto arvioi kuntahallinnon rahoitusaseman olevan lähellä tasapainoa vuosina 2023 ja 2024 ja alijäämien syvenevän suunnitteluvuosina 2025-2026. Kasvavat kustannukset ja sote-uudistukseen liittyvät valtionosuuksien täsmäytykset ja jaksotukset vaikuttavat rahoitusaseman heikentymiseen.

Työllisyyden kasvu taittui kesästä 2023 alkaen ja työllisyysaste (15-64-vuotiaat) supistui hieman (-0,2 % -yks.) vuodesta 2022 ollen 77,1 prosenttia. Työllisyyden supistumiseen vaikuttivat mm. avoimien työpaikkojen väheneminen yksityisellä sektorilla sekä runsas työikäisten maahanmuuttajien määrä, mikä lisää työikäisten määrää vuonna 2023.

Lähde: Valtioneuvoston julkaisu taloudellinen katsaus talvi 2023.

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165331>

Oman alueen taloudellinen kehitys

Yleiskuva Pirkanmaan talouden tilasta heikkeni vuoden 2023 aikana. Vuositason vertailuissa vuosi 2023 oli monessa suhteessa edellistä vuotta hieman heikompi. Talouden näkymät heikkenivät lähes kaikilla toimialoilla vuoden 2023 aikana ja mm. työttömyysasteen

nousu sekä yritysten liikevaihdon, ja -tuloksen negatiivinen kehityssuunta osoittavat näkymien heikentymisen. Pirkanmaan työttömien määrän muutos on -16,2 prosenttia ja avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt jopa 38,2 prosenttia.

Vuoden 2023 lopulla oli haasteita, jotka osittain johtuvat investointituotteiden kysynnän vähenemisestä, korkeasta korkotasosta sekä matalasta investointi- ja tuotekehitystasosta sekä eläköitymisen ja henkilöstöresurssien muutoksista. Tieverkon merkitys Pirkanmaalle on suuri tavaraliikenteen näkökulmasta, kun liikennemäärät Tampere-Helsinki välillä ovat maan kolmanneksi suurimmat ja siksi monipuolinen tieverkon kunnossapito olisi alueen taloudenkin kannalta tärkeää. Talouden kasvu tarvitsee työvoimaa ja Pirkanmaalla kansainvälinen kauppa voi olla ratkaisevaa talouden kasvun kannalta. Yrityskauppojen määrä aloitti kasvun vuonna 2022 ja kasvua tapahtui vielä vuonna 2023, vaikka hieman edellisen vuoden tasoa maltillisemmin. Konepaja-alalla oli Pirkanmaalla näkyvissä suurien alan yritysten lisääntynyt kiinnostus suomalaisista pienehköistä konepajayrityksistä ostotarkoituksessa. Yksi syy ostokiinnostukseen on yritysten tarve turvata varaosien ja työntekijöiden saatavuus. Nykyinen maailmanpoliittinen tilanne on lisännyt Suomesta tehtäviä hankintoja ja tämä näkyy myös Pirkanmaalla lisääntyneinä tilauskantoina. Kaiken kaikkiaan konepaja-alan kannattavuus oli katsauskaudella hyvä ja tulevalta kaudeltakin odotetaan kasvua.

Vähittäiskaupan alalla liikevaihdon, tuloksen ja kannattavuuden kehitys jatkuu hyvänä ja lisäksi muun kuluttamisen kauppa piristyi vuonna 2023 edellisestä vuodesta.

Rakennusallalla tilanne ei ollut kovin valoisa vuonna 2023, mutta erilaisin järjestelyin, kuten lomautuksin ja muutosneuvottelujen tuloksena yritykset yrittivät pitää kiinni henkilöstöstään. Suurina haasteina vuosina 2023 ja 2024 pidetään kerrannaisvaikutuksia, joita rakennusalan heikentynyt tilanne aiheuttaa muiden alojen kannattavuuteen ja työllistävään vaikutukseen. Pk-sektorin näkymät ovat pääpiirteiltään ennallaan liikevaihdon ja henkilöstön osalta, mutta kannattavuuden osalta näkymät ovat laskusuuntaiset.

Lähde: J.Nieminen, S.Tolonen (toim.) Alueelliset kehitysnäkymät syksyllä 2023. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja.

Väestö

Ennakkotietojen mukaan väkiluku kasvoi Pirkanmaalla vuonna 2023 yhteensä 6 668 hengellä ja oli vuoden lopussa 539 339. Valkeakosken asukasluku oli vuoden lopussa

(ennakkotilasto) 20 701 (-2), Akaan 16 408 (-65) ja Urjalan 4 570 (+1). Luonnollinen väestönlisäys Valkeakoskella oli -145. Syntyneiden määrä oli 131, joka laski 6 ja kuolleiden 276, joka myös laski 10 henkeä edellisestä vuodesta. Nettomaahanmuuton luku oli 297, joka kasvoi viime vuodesta 176:lla. Kuntien välinen nettomuutto oli -152, kun edellisenä vuonna se oli 50.

Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön ennakkotilasto [verkkojulkaisu]. Tilastokeskus.

Työ

Joulukuussa 2023 työttömiä työnhakijoita oli koko maassa 297 648 henkilöä, joista lomautettujen osuus oli 39 580. Koko maan keskimääräinen työttömyysaste oli 11,2 prosenttia eli samaa tasoa kuin Pirkanmaalla.

Joulukuussa Pirkanmaan työttömyysaste oli 11,2 prosenttia ja työttömiä työnhakijoita 28 373 sisältäen lomautetut. Etelä-Pirkanmaan työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli koko maakunnan keskiarvoa hieman korkeampi 11,8 prosenttia. Työttömyydessä tapahtui valitettavaa kasvua vuoden takaiseen verrattuna. Tämä näkyi myös uusien avoimien työpaikkojen määrässä, joita joulukuussa 2023 oli 4 014 kpl vähemmän, kuin vuoden 2022 joulukuussa.

Valkeakoskella työttömien työnhakijoiden määrä oli 1 127, joka oli 239 enemmän kuin vuoden 2022 joulukuussa eli noin 27 %. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 12,5 %, kun vuoden 2022 joulukuussa se oli 9,8 %. Avoimia työpaikkoja oli joulukuussa avoinna 107. Työttömistä työnhakijoista alle 25-vuotiaita oli 147 ja pitkäaikaistyöttömiä 335. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi vuodesta 2022 peräti 115 henkilöllä.

Lähde: temtyöllisyyskatsaus.fi

<https://www.temtyöllisyyskatsaus.fi/graph/tkat/tkat.aspx/tkat.aspx?ssid=24012103424364&ely=&lang=FI&link=22>

Elinkeinotoiminta

Toimintaympäristön keskeisin piirre oli heikko taloudellinen tilanne ja työttömyyden kohoaminen. Tilanne oli vaikein rakennusallalla, mutta myös muut toimialat kärsivät heikosta kysynnästä ja konkurssien määrä kasvoi. Yritykset pyrkivät pitämään työvoimastaan kiinni, mikä näkyi lomautuksina irtisanomisten asemesta.

Uusia yrityksiä perustettiin 85 kpl (87 kpl vuonna 2022) ja lopetettiin 45 kpl (43 kpl vuonna 2022) ja siten yritysmäärä kasvoi 40 kpl. Yrityspalveluilla oli 405 kontaktia, joista 45 liittyi yritysten sijoittumisiin. Ajankohtaisista asioista tiedotettiin kuukausittain uutiskirjeellä ja sillä on 1 485 vastaanottajaa koostuen valkeakoskelaisista yritysten ja sidosryhmien edustajista.

Osana markkinointia toimi liikunta- ja hyvinvointimatkailu hanke. Uutena painopisteenä oli vesistön hyödyntäminen ja sen osalta tavoitteena oli tuoda uutta ostovoimaa keskustaan kuluttajien ostovoiman heikennyttyä heikon taloustilanteen takia. Valkeakoski 100 juhluvuoteen varatulla rahoituksella tuettiin tapahtumia, jotka olivat uusia ja sen avulla saatiin uusia tapahtumia kaupunkiin.

Työllisyyspalvelut kuuluivat ensimmäistä vuotta osaksi elinkeinopalveluita. Palvelujen integroimista osaksi elinkeinopalveluita viivytti TE-palvelut 2024 –uudistus, johon valmistauduttiin koko vuosi 2023.

Asuntotuotanto ja rakentaminen

Vuonna 2023 valmistui yhteensä 28 uutta asuntoa, mikä oli 22 asuntoa vähemmän kuin vuonna 2022. Pudotusta selittää se, että yhtäkään yhtiömuotoista asuinrakennusta ei valmistunut vuonna 2023 ja valmistuneet asunnot koostuivat vain pientaloista.

Myönnettyjen uudisrakennusten rakennuslupien määrä väheni edellisestä vuodesta 25:llä yhteensä 59:ään rakennuslupaan. Vähentyneeseen rakennuslupien määrään on todennäköisesti vaikuttanut korkojen nousu sekä rakennusalan huono suhdannetilanne.

Valmistuneiden uudisrakennusten määrä väheni kuudella kappaleella yhteensä 71:een rakennukseen.

Uudisrakennukset ja laajennukset	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Myönnetyt rakennusluvut:						
Tilavuus, m3	200 329	221 343	65 257	43 909	30 374	90 088
Kerrosala, m2	57 777	29 882	14 933	10 925	8 770	15 583
Asuntojen lukumäärä, kpl	47	107	48	38	67	24
Asuntojen huoneistoala, m2	4 886	6 291	4 812	4 677	5 602	2 275
Uudisrakennukset, kpl	105	86	110	108	84	59
Valmistuneet rakennukset:						
Tilavuus, m3	178 070	47 757	154 066	76 858	24 869	23 122
Kerrosala, m2	49 456	12 153	23 295	14 815	7 391	6 656
Asuntojen lukumäärä, kpl	133	85	67	40	50	28
Asuntojen huoneistoala, m2	10 315	6 419	4 914	4 399	4 465	3 872
Uudisrakennukset, kpl	96	81	95	97	77	71

3 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

3.1 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Muutokset tuloperusteissa

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Verotulot	46 150 000	2 209 082	48 359 082	49 144 631	785 549	1,6 %
Kunnan tulovero	35 831 000	1 301 082	37 132 082	37 498 425	366 343	1,0 %
Kiinteistövero	5 862 000	280 000	6 142 000	6 168 661	26 661	0,4 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 457 000	628 000	5 085 000	5 477 545	392 545	7,7 %

Vuodelle 2023 Manner-Suomen kunnat eivät saaneet itse muuttaa tuloveroprosenttiaan, koska sote-uudistuksen myötä kunnallisveroprosenttia leikattiin 12,64 prosenttiyksiköllä. Tämän vuoksi vuoden 2023 tuloveroprosentti on 7,61, kun tuloveroprosentti vuonna 2022 oli 20,25. Kokonaisuudessaan verotulojen arvio oli alkuperäisessä talousarviossa 46,15 milj. euroa, mutta arviota kasvatettiin vuoden aikana noin 2,21 miljoonalla eurolla. Toteutuma oli noin 0,79 miljoonaa euroa parempi verrattuna muutettuun tuloarvioon. Kunnan verotulot vähenivät vuonna 2023 edellisen vuoden verokertymästä 47,1 % eli noin 43,7 miljoonaa euroa. Tämä muutos johtuu sote-uudistuksen mukanaan tuomasta verotulojen ja vastaavasti myös kustannusten siirrosta hyvinvointialueelle. Tuloveroa kertyi katsauskaudella 37,5 miljoonaa euroa ja se on 41,4 milj. euroa (52,5 %) vähemmän kuin vuonna 2022. Osuus yhteisöveron tuotosta oli tuloarviossa n. 4,5 miljoonaa euroa, jota kasvatettiin vuoden aikana 0,6 miljoonalla eurolla. Toteutuma oli noin 400 000 euroa suurempi kuin muutettu tuloarvio. Osuus yhteisöveron tuotosta supistui 2,1 miljoonaa euroa (28 %) edellisestä vuodesta. Kiinteistöveron tuloarvio oli n. 5,9 miljoonaa euroa, jota kasvatettiin 280 000 eurolla ja näin ollen lopullinen tuloarvio oli noin 6,14 miljoonaa euroa. Toteutuma oli n. 6,17 miljoonaa euroa, joka on 2,9 % edellisvuotta pienempi.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet	12 168 000	464 244	12 632 244	12 682 151	49 907
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 443 169	464 244	4 907 413	4 450 251	-457 162
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	4 065 106		4 065 106	4 395 564	330 458
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	883 573		883 573	912 140	28 567
Verotulo menetysten kompensatio	2 776 152		2 776 152	2 924 196	148 044

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden tuloarvio oli 4,4 miljoonaa euroa ja sitä kasvatettiin vuoden aikana reilulla 460 000 eurolla. Muutoksen jälkeinen tuloarvio oli 4,9 miljoonaa euroa ja toteutuma oli lähes tehdyn muutoksen verran pienempi eli n. 4,45 miljoonaa euroa. Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasauksen toteutuma oli n. 4,4 miljoonaa euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden toteutuma oli 912 000 euroa. Alkuperäinen tuloarvio oli n. 880 000 euroa. Verotulomenetyksen kompensaaation toteutuma oli n. 2,9 miljoonaa euroa, kun tuloarvio oli n. 2,8 miljoonaa euroa. Yhteensä valtionosuuksien toteutuma ylitti tuloarvion noin 50 000 euroa. Valtionosuudet vähenivät sote-uudistuksen vaikutuksesta edellisestä vuodesta 72,8 %.

Toiminnan ja talouden muutokset

Tilikausi 2023 poikkeaa aikaisemmista tilikausista toteutuneen sote-uudistuksen ja hyvinvointialueiden toiminnan aloittamisen johdosta. Muutoksen vaikutukset ovat moninaisia, kun tulorakenteet muuttuivat ja muutokset näkyvät mm. tuloverokertymän ja valtionosuuksien tulokertymän vähentymisinä. Myös menopuolella tapahtui muutoksia kustannusten sopeutusvaran pienenemisenä. Sotepalveluiden siirryttyä hyvinvointialueelle henkilöstökulujen osuus kasvoi kaikista toimintakuluista 45 prosentista 63 prosenttiin. Palvelujen ostot -tiliryhmässä tapahtui myös muutoksia prosenttiosuuksissa johtuen pääasiassa työvoiman vuokrauspalveluiden osuuden pientymisestä 42 prosentista 19 prosenttiin. Sote-uudistus lisää myös tarvetta investointien riskienhallintaan ja konserninäkökulman merkityksen lisääntymiseen.

3.2 Merkittävät poikkeamat talousarvioon, joita valtuusto ei ole hyväksynyt

Käyttötalouden poikkeamat:

Käyttötaloussosassa valtuusto osoittaa sitovat sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimielimille tehtävän tai tehtävien hoitamiseen. Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot sisältävät myös ne sisäiset erät, joihin toimielin tai muu toiminnasta vastaava yksikkö voi vaikuttaa. Määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia valtuustoon nähden tehtävittäin lukuun ottamatta tilatoimea, ruokapalvelua ja vesihuoltoa, joiden sitovuus määräytyy tulojen ja menojen erotuksen perusteella.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi varhaiskasvatuksen määrärahaylityksen, yleissivistävän koulutuksen tuloarvion alituksen ja määrärahojen ylityksen sekä rahoitustuottojen ja -kulujen ylityksen kokouksessaan 11.3.2024 § 16.

Toimintatuotot yhteensä toteutuivat noin 1,2 milj. euroa muutosten jälkeistä talousarviota suurempana.

Toimintakulut ylittyivät kokonaisuudessaan -1,6 milj. euroa muutosten jälkeisestä talousarviosta. Suurimmat ylitykset olivat henkilöstökulujen (-685 000 euroa) ja muut toimintakulut (-888 000 euroa) tiliryhmissä.

Palveluiden ostot tiliryhmässä talousarvio alittui 105 000 euroa, mutta tiliryhmän sisällä suurimmat määrärahaylitykset olivat työvoiman vuokrauspalveluissa ja muut palvelut tilillä. Tiliryhmän suurimmat alitukset olivat asiantuntijapalveluiden ostoissa sekä matkustus- ja kuljetuspalveluissa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat tiliryhmän määrärahat ylittyivät noin 155 000 eurolla. Yksittäisistä tiliryhmän tileistä suurimmat ylitykset olivat elintarvikkeiden ja rakennustarvikkeiden ostoissa. Muut toimintakulut ylittyivät 888 000 euroa ja tiliryhmässä suurimmat ylitykset olivat rakennusten ja huoneistojen vuokrat sekä koneiden ja laitteiden vuokrat tileillä. Vastaavasti talousarvion alittamisia oli mm. asiakaspalveluiden ostoissa ja asiantuntijapalveluissa.

Yleissivistävän koulutuksen toimintakate ylittyi noin 750 000 euroa. Toimintakulut ylittivät talousarvion noin 0,58 milj. euroa. Ylityksiä oli pääosin palkoissa ja palkkioissa, koneiden ja laitteiden- sekä rakennusten- ja huoneistojen vuokrissa. Toimintatuotot jäivät alle lopullisen talousarvion noin 171 000 euroa.

Varhaiskasvatuksen toimintakate jäi alle talousarvion 316 000 euroa. Toimintakulut ylittivät talousarviosta n. 477 000 euroa. Työvoiman vuokrauspalvelut ovat varhaiskasvatuksen tehtäväalueella aiheuttaneet suurimman tilikohtaisen talousarvion ylityksen (-0,46 milj. euroa). Toimintatuotot yhteensä ylittyivät talousarviosta 161 000 euroa.

Määrärahojen poikkeamien syyt on esitetty myöhemmin tässä tilinpäätöskirjassa tehtäväkohtaisten toteutumien kohdalla.

Investointien poikkeamat:

Investointihankkeiden määräraha vuodelle 2023 olivat 21 225 000 euroa ja lisämäärärahaa haettiin 870 000 euroa, mikä katettiin kassavaroilla ja verotuloja kasvattamalla.

Investointimenot toteutuivat 97,9 %:sesti, rahoitusosuudet 115,3 %:sesti ja pysyvien vastaavien myynnit 18,2 %:sesti. Investointien nettototeumaprosentti oli 98,5 %. Määrärahoja jäi käyttämättä noin 459 000 euroa ja tuloja tulematta noin 133 000 euroa.

Investoinnit on sitovuustasoltaan käsiteltävä bruttona. Seuraavassa on käyty läpi investointien toteutuma sitovuuden mukaan. Jokaisesta sitovasta kohteesta on annettu poikkeama määrärahoihin nähden, mikäli erotus on merkittävä. Rajana on 50 000 euroa.

Maa- ja vesialueiden myyntiin budjetoitiin tuloarviossa 100 000 euroa ja toteuma oli noin 36 400 euroa. Investointimenojen määräraha oli 700 000 euroa ja menojen toteuma oli noin 1 060 000 euroa, joten menojen ylitys oli noin 360 000 euroa. Kokonaismääräraha vuodelle 2023 oli 600 000 euroa ja näin ollen lopullisen määrärahan ylitys oli noin 423 600 euroa (70,6 %).

Kalustohankintojen osalta koulutus- ja hyvinvointilautakunnan alkuperäistä 165 000 euron määrärahaa kasvatettiin 141 000 eurolla, jolloin lopullinen määräraha oli 306 000 euroa. Määräraha alitettiin n. 151 000 euroa ja kalustohankintojen toteuma toimialueella oli kokonaisuudessaan 154 706 euroa.

Talonrakennuksen osalta Sorrilan yhteiskoululle oli budjetoitu menoja 11 milj. euroa, ja sitä kasvatettiin 870 000 eurolla. Menojen toteuma oli 11 382 435 euroa, joten määrärahaa jäi käyttämättä 487 565 euroa. Tuloja rahoitusosuuksina oli arvioitu tähän projektiin 187 000 euroa. Toteuma oli tilikaudella 225 000 euroa, joten toteuma oli tuloarviota 37 500 euroa suurempi. Kokonaismääräraha Sorrilan yhteiskoululle oli 11 682 500 euroa. Toteuma vuonna 2023 oli 11 157 435 euroa, joten käyttämättä jäi tilikaudella 525 065 euroa.

Terveyskeskuksen sisäilmakorjausten 150 000 euron budjettia kasvatettiin 400 000 eurolla, joten lopullinen budjetti oli 550 000 euroa. Toteuma oli 765 625 euroa ja näin ollen budjetti ylittyi 215 625 euroa.

Vesihuoltotekniikan korvausinvestointien alkuperäinen menoarvio oli 2 450 000 euroa, mutta arviosta vähennettiin 600 000 euroa ja näin ollen lopullinen budjetti oli 1 850 000 euroa. Tilikauden toteuma oli 2 020 550 euroa, joten lopullinen budjetti ylittyi yhteensä 170 550 euroa. Uudisrakentamisinvestointien alkuperäinen määräraha oli 1,33 milj. euroa, mutta sitä vähennettiin talousarviomuutoksella 882 000 euroa ja lopullinen menoarvio

vuonna 2023 oli 1 048 000 euroa. Toteuma oli 1,34 milj. euroa ja näin ollen lopullinen talousarvio ylittyi noin 293 000 euroa.

Kunnallistekniikan uudisrakentamisen menoarvio oli 1,6 milj. euroa, jota vähennettiin 90 000 eurolla. Nämä investointimenot toteutuivat noin 1 653 000 euron suuruisina, joten lopullinen menoarvio 1 510 000 euroa ylittyi noin 143 000 eurolla. Korvausinvestointeihin oli budjetoitu 1,76 milj. euroa ja sitä kasvatettiin 0,2 milj. eurolla. Kustannukset toteutuivat hieman yli 1,87 milj. euron suuruisina, joten käyttämättä lopullisesta menobudjetista jäi noin 81 000 euroa. Tuloja ei näihin korvausinvestointeihin oltu budjetoitu, mutta rahoitusosuutta toteutui noin 8 500 euroa ja näin lopullinen budjetin ylijäämä oli n. 89 500 euroa.

Kaupungin yhteisten erien poikkeamat:

Verotulojen alkuperäinen tuloarvio oli 46,15 milj. euroa, jota kasvatettiin vuoden aikana 2,21 milj. euroa. Toteutuma oli 49,14 milj. euroa, joka ylitti muutetun tuloarvion noin 786 000 eurolla. Valtionosuuksien tulokertymän osalta lopullinen talousarvio noin 12 682 000 euroa ylittyi n. 50 000 eurolla.

Talousarviossa rahoitustuottoja ja -kuluja oli budjetoitu vuodelle 2023 yhteensä noin 1 080 000 euroa. Toteuma on noin 689 000 euroa eli toteutumatta jäi yhteensä 390 400 euroa budjetoidusta. Korkokulut toteutuivat lähes 500 000 euroa arvioitua n. 382 000 euroa suurempina.

Poistot ja arvonalentumiset ylitti talousarvion noin 345 000 eurolla (3,8 %). Poistot sisältävät kertaluonteisia poistoja yhteensä 216 500 euroa. Kertaluonteisia poistoja ei ole huomioitu talousarviossa, joten suurin osa talousarvion ylityksestä johtuu näistä romutuksista.

Rakentamisen ja kunnossapidon alueella romutuksia tehtiin Sorrilan koulun rakentamishankkeen yhteydessä yhteensä 140 000 euroa. Vesi- ja viemärlaitoksella romutuksia tehtiin yhteensä noin 67 000 euroa.

Tilikauden tulos oli talousarviossa alijäämäinen n. 91 344 euroa. Tilikauden tulos toteutui -119 503 euron suuruisena. Tilikauden tulos on 30,8 % arvioitua heikompi. Tilikauden 2023 ylijäämä on 207 405 euroa.

Merkittävimmät toiminnallisten tavoitteiden poikkeamat:

Erittely merkittävimmistä toiminnallisten tavoitteiden poikkeamista on esitetty tehtäväkohtaisissa selvityksissä.

3.3 Arvio tulevasta kehityksestä**Talouden tasapainotus**

Johtoryhmä on valmistellut tasapainotusohjelman talousarviosuunnittelun yhteydessä ja se on esitelty valtuustolle seminaarissa elokuussa 2023. Tasapainotusohjelma on sisällytetty vuoden 2024 talousarvioon ja suunnitelmavuosille.

Investointien omarahoitus ja velkaantumiskehitys

Tilivuoden investointisuunnitelma toteutui lähes 100 %:sesti. Suurin valmistunut hanke oli Terveyskeskuksen sisäilmakorjaukset, jonka kustannukset olivat noin 766 000 euroa. Suurin yksittäinen investointi, joka suunnitelmakaudelle on suunniteltu, on Sorrilan yhtenäiskoulun rakentaminen. Talousarviossa on kustannusarviona 22,7 milj. euroa. Vapaa-aikakeskus otettiin käyttöön loppuvuodesta. Se toteutettiin leasingilla.

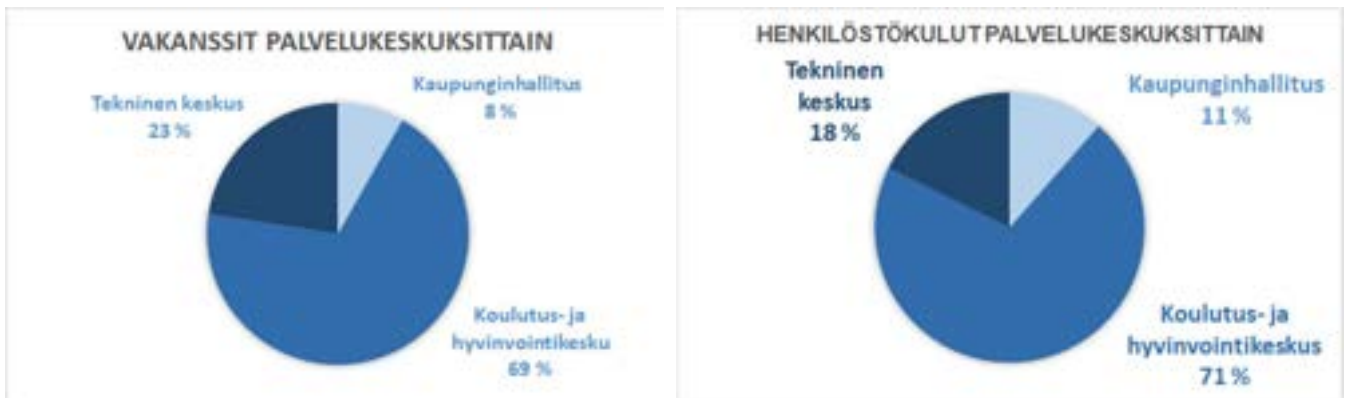
Suunnittelukauden investointimenot ovat yhteensä 47,7 milj. euroa. Myyntituloja odotetaan tulevan 1,5 milj. euroa ja rahoitusosuuksia 637 500 euroa. Velkaantuminen jatkuu edelleen voimakkaasti ja suhteellinen velkaantuneisuusaste on tilikaudella 123,5 %, kun edellisenä vuonna se oli 62,5%. Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan omavaraisuusaste on sama, kuin edellisenä vuonna eli 49,1 %. Lainakannan arvioidaan nousevan suunnittelukaudella 108,7 milj. euroon, jolloin lainakanta asukasta kohden on 5 250 euroa. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä lainakanta on 85,9 milj. euroa, joka on 4 152 euroa/asukas. Lainakanta on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna 5,9 milj. euroa. Ilman konsernitilivelkaa ja lunastushalleja lainakanta on 80,3 milj. euroa ja 3 880 euroa/asukas.

3.4 Kunnan henkilöstö

Henkilöstömäärä

Kaupungin henkilöstömäärä 31.12.2023 oli yhteensä 1 104. Kaupungin palveluksessa oli siten 694 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2022 päättyessä (ilman sotea 59 henkilöä vähemmän). Vakansseja oli vuoden 2023 päättyessä 802,5 eli 621 vähemmän kuin edellisvuonna. Vakinaisessa palvelussuhteessa oli 698 henkilöä (1 247 henkilöä 31.12.2022), ja määräaikaisessa palvelussuhteessa 406 henkilöä (551 henkilöä 31.12.2022). Kokoaikatyötä teki 1 022 henkilöä (1 561 henkilöä 31.12.2022). Osa-aikaisen henkilöstön määrä oli vähentynyt 155 henkilöllä 237:sta 82:een.

Palvelu- keskus	Virkasuhteiset		Työsopimus- suhteiset		Tuntipalkkaiset/ tuntiopettajat		Avoimet virkasuhteet		Avoimet työ- sopimussuhteet		Yhteensä	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Kehä	23	19	39	38	0	0	2	5	2	5	66	67
Soteke	0	67	0	444	0	0	0	15	0	37	0	563
Kohyke	144	157	278,5	294,5	65	55	33	25	35	26	555,5	557,5
Teke	4	4	128	165	38	39	0	0	11	28	181	236
Yht.	171	247	445,5	941,5	103	94	35	45	48	96	802,5	1423,5

Palkkoja ja palkkioita maksettiin yhteensä tuloslaskelman mukaan 37,1 milj. euroa ja henkilöstökulut yhteensä sivukuluineen olivat 46,5 milj. euroa. Vuodesta 2022 palkkojen ja palkkioiden yhteismäärä väheni noin 24,5 milj. euroa (2022: 61,6 milj. euroa). Vuonna 2023 henkilöstökuluja kirjattiin kokonaisuudessaan noin 30,8 milj. euroa edellistä vuotta vähemmän. Henkilöstökustannusten väheneminen johtui pääosin hyvinvointialueen toiminnan aloittamisesta 1.1.2023, minkä johdosta sotealueen henkilöstö siirtyi kaupungin palveluksesta hyvinvointialueelle.

Henkilöstölle annettiin edellisvuosien tapaan mahdollisuus pitää palkatonta vapaata, jossa viiden päivän palkattomasta vapaasta saa yhden palkallisen palkkiovapaapäivän.

Palkkiovapaita voi saada enintään kolme päivää. Kannustevapaakäytäntö on edelleen voimassa vuonna 2024.

Henkilöstön työpanos ja poissaolot

Vuoden 2023 aikana henkilötyövuosia kertyi 1 063,4. Edellisvuonna kertymä oli 1 653,2 henkilötyövuotta. Sairauspoissaoloja kertyi henkilöstölle yhteensä 18 528 kalenteripäivää, joka on 17,4 päivää henkilötyövuotta kohden. Sairauspoissaolopäiviä oli 22 040 vähemmän kuin edellisvuonna (ilman sotea 5054 päivää vähemmän), laskua edellisvuoteen 7,1 pv/htv.

Eniten sairauspoissaoloja henkilötyövuotta kohden oli teknisessä keskuksessa (24,3 pv/htv). Koulutus- ja hyvinvointikeskuksessa sairauspoissaoloja oli 16,4 pv/htv ja hallintokeskuksessa 12,3 pv/htv.

Henkilöstökertomus laaditaan erikseen.

3.5 Ympäristöasiat

Valkeakosken kaupunki on muiden Hinku-kuntien tavoin sitoutunut tavoittelemaan koko alueensa kasvihuonepäästöjen vähentämistä 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Luonto ja ympäristö ainutlaatuisena voimavarana on nostettu myös yhdeksi kesäkuussa 2022 päivitetyn kaupunkistrategian tavoitteista. Hinku-työ ja kestävien liikennemahdollisuuksien edistäminen on määritelty strategisiksi tahtotiloiksi, joita seurataan vuositasolla osana talouden ja toiminnan raportointia. Kaupungin ilmastotyötä voi seurata tarkemmin Valkeakosken ilmastovahdista osoitteesta <https://ilmastovahti.valkeakoski.fi/>.

Vuoden aikana valmistuivat vuoden 2021 päästötiedot ja Valkeakosken kokonaispäästöt olivat nousseet hieman edelliseen vuoteen verrattuna ollen 93,0 ktCO₂e. Päästöjen kasvua selittää kylmemmästä talvesta johtunut lämmitystarpeen lisääntyminen. Muilla sektoreilla päästöt olivat pysyneet samana tai laskeneet. Vuoden 2022 ennakkotietojen mukaan päästöjen lasku-ura jatkuu kaukolämmön tuotantoa, liikennettä ja maataloutta lukuun ottamatta muilla sektoreilla. Hiilineutraaliustavoitteen edellyttämä päästötaso on 33,0 ktCO₂e vuonna 2030.

Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen myötä kaupungin tavoitteena on vähentää energiankulutustaan 7,5 prosenttia vuosina 2017–2025. Vuosina 2017–2022 on saavutettu 1456 MWh:n vuotuinen säästö, mikä vastaa 49 prosenttia kokonaistavoitteesta. Vuonna 2022 säästöä kertyi 502 MWh.

Toimenpiteitä

Päästöjen vähentämiseksi on toteutettu useita toimenpiteitä. Rauhalan koulun lämmitystapamuutos öljylämmityksestä ilma-vesilämpöpumppuun valmistui elokuussa. Ilmanvaihtojen säädöillä, valaistuksen ohjauksella ja lämmitysjärjestelmien optimoinnilla vähennettiin kiinteistöjen energiankulutusta. Terveyskeskukselle, Palmurinteen päiväkodille sekä Varsanhännän toimistorakennukselle rakennettiin aurinkosähköjärjestelmät. Vanhojen valaisimien vaihtoja energiatehokkaampiin led-valaisimiin jatkettiin vuoden aikana sekä kiinteistöjen että katuvalaistuksen osalta.

Tekniseen keskukseen hankittiin kolme sähköpakettiautoa ja uusia sähköautojen latauspisteitä rakennettiin 20 kpl. Valkeakosken Asunnot Oy jatkoi asukkaiden tiedottamista energiansäästöstä sekä paransi kohteissaan energiatehokkuutta uusimalla laitteistoja ja asentamalla ilmalämpöpumppuja.

Maankäytön ohjauksen osalta kaupunkirakennetta tiivistävää asemakaavoitusta valmisteltiin ja osayleiskaavassa hajakenttämistä ohjattiin kyliin.

Joukkoliikenteen näkyvyyttä parannettiin radiomainosten avulla. Valkeakosken, Akaan ja Urjalan välinen VAU-liikenne aloitti vuoden aikana toimintansa.

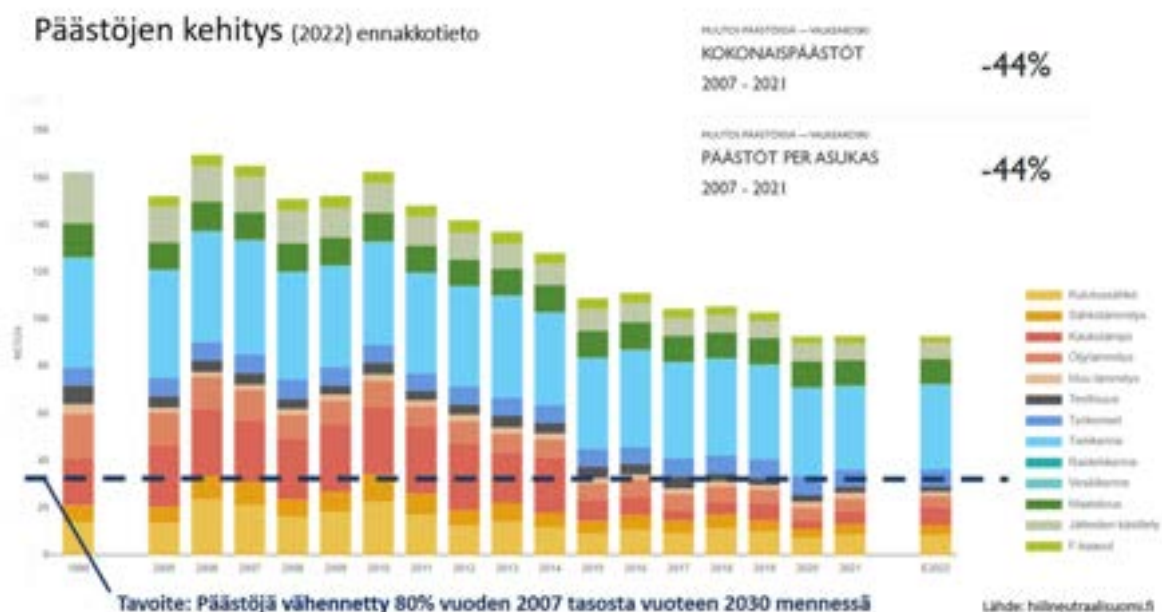
Kaupungin henkilöstöä kestävään liikkumiseen kannustava työsuhteiden pyöräetä otettiin käyttöön kesäkuussa.

Kouluilla ja päiväkodeilla tarjotaan kasvisruokaa kaikille säännöllisesti vähintään kerran viikossa. Roukon koulussa toteutettiin kokeilu, jossa kasvisruokavaihtoehto tarjottiin neljänä päivänä viikossa. Tarjottimista luopumista kouluruokailussa kokeiltiin Tietolan koulussa.

Tiedon keruu ja hankkeet

Ympäristön tilasta ja toiminnan vaikutuksista kerättiin vuoden aikana uutta tietoa. Rantojen osayleiskaavan laatimisen yhteydessä kartoitettiin arvokkaat ranta-alueet. Valkeakosken

Valkeakosken kaupungin hallinnoimassa Etelä-Pirkanmaan ilmasto- ja ympäristökasvatuksen polku -hankkeessa kartoitettiin koulujen ympäristökasvatuksen tarpeita, laadittiin taitotavoitteet ympäristökasvatuksen polulle sekä testattiin polkua käytännössä. Osana Ympäristöministeriön rahoittamaa Etelä- ja Lounais-Pirkanmaan ilmastoe kosysteemi -hanketta perustettiin alueen kuntien yrityksille ja yhteisöille suunnattu ilmastokumppanuusverkosto. Verkoston toiminta käynnistyi alkuvuodesta 2023 ja ensimmäisen toimintavuoden aikana siihen liittyi 8 yritystä Valkeakoskelta. Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistyksen VIRT A-hankkeessa jatkettiin kunnostustalkoita, sähkökoekalastuksia sekä taimenen mätirasiaistutuksia. Vuoden lopussa Valkeakosken kaupunki liittyi Kuntaliiton ja Suomen ympäristökeskuksen koordinoimaan Luontoviisaat kunnat -verkostoon.

3.6 Muut ei-taloudelliset asiat

Kirjanpitolain 3 a -luvun mukaan toimintakertomuksessa tulee antaa tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista.

Kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäsenten ja varajäsenten, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien, kunnanjohtajan, pormestarin ja apulaispormestarin sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijän on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä. Ilmoitus on lisäksi tehtävä muista sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa. Sidonnaisuudet ilmoitetaan sidonnaisuusrekisteriin ja julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä. Lautakunta tarkastaa vuosittain rekisterin tiedot ja pyytää täydennyksiä. Tarkastuslautakunta vie sidonnaisuusilmoitukset vähintään kerran vuodessa valtuustolle.

Valkeakosken kaupungin hankintaohje ohjaa kaupungin ja kaupunkikonsernin hankintoja (hyväksytty 18.9.2017 § 285). Hankintaohjeen mukaan hankinnoissa sovelletaan hankintalakia, sitä täydentäviä hankintasäädöksiä sekä tilaajavastuulakia, kuntalakia ja hallintolakia ja kaupungin hankintaohjetta. Hallintotoiminnassa kuntalain ja hallintolain perusteella noudatettavat avoimuuden, objektiivisuuden, tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden periaatteet vastaavat tavoitteeltaan hankintalain edellyttämää lähtökohtaa tasapuolisesta ja syrjimättömästä menettelystä hankintoja toteutettaessa. Vaikka hankintalakia ei sovelleta kansallisen kynnysarvon alittaviin hankintoihin, nämä pienetkin hankinnat on toteutettava käyttäen hyväksi kilpailutuksella saatavaa etua ja ottaen huomioon hallinnon yleiset periaatteet tasapuolisuudesta ja syrjimättömyydestä asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Hankintaohjeen mukaan yli 5 000 euron hankinnat tulee kilpailuttaa.

Hankintayksikön on hyväksyttävä pakollisten poissulkemisperusteiden osalta ote rikosrekisteristä taikka ehdokkaan tai tarjoajan tai sen hallinto- johto- tai valvontaelimen jäsenen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävän henkilön alkuperämaan tai sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen antama ote rikosrekisteristä. Kansallisessa kilpailutuksessa tulee sen tarjoajan tilaajavastuulain mukaiset velvoitteet tarkistaa, jonka kanssa tehdään hankintasopimus. EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa vaaditaan

täyttämään Yhteinen eurooppalainen hankinta-asiakirja eli ESPD-lomake. Se on vakio muotoinen lomake, jota pidetään alustavana näyttönä siitä, että poissulkemisperusteet eivät rasita tarjoajaa. Päätöksen poissulkemisesta tekee hankintayksikkö.

Kaupungissa on kaupunginhallituksen 19.12.2016 § 374 hyväksymä tasa-arvo- ja yhdenmukaisuussuunnitelma, joka yhteistyökomitean päätöksen mukaisesti päivitettiin ja hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 23.4.2018 § 116. Tasa-arvo- ja yhdenmukaisuussuunnitelma on laadittu henkilöstön tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tavoitteelliseksi ja suunnitelmalliseksi edistämiseksi.

Sisäisen valvonnan ja hyvän hallinnon- ja johtamistavan ohjeen tarkoituksena on auttaa esimiehiä ja luottamushenkilöitä ymmärtämään johtamista, hyvää hallintotapaa ja sisäistä valvontaa, ja miten ne liittyvät heidän tehtäviinsä. Hallintosäännössä määrätään sisäisestä valvonnasta. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida ja varmentaa sisäisen valvonnan toimivuutta ja riskienhallinnan riittävyttä. Hallintosäännön mukaan sivutoimiluvasta päättää kaupunginjohtaja. Tapauksissa, joissa sivutoimi ei edellytä työajan käyttöä, ilmoitetaan sivutoimesta palvelukeskuksen johtajalle.

3.7 Riskienhallinta

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kaupungin riskienhallinnassa on keskitytty riskeihin, joilla on merkitystä koko kunnan toiminnalle ja taloudelle. Koska yksiköt ovat erikokoisia ja niissä esiintyvät riskit erilaisia, tulee yksiköiden itsensä löytää oikeat tavat hallita omaan toimintaansa liittyviä riskejä. Konsernijohto arvioi koko kuntaan kohdistuvia riskejä. Varsinaisen toiminnan riskejä hallitaan palvelukeskuksissa riskikartoitusten ja -analyysien, pelastussuunnitelmien, työsuojelun toimintaohjeiden, häiriökorttien ja erilaisten valmius- ja toipumissuunnitelmien avulla. Palo- ja pelastussuunnitelmat ovat kiinteistökohtaisia ja niitä tarkastetaan säännöllisesti.

Sota Ukrainassa jatkuu, mikä tarkoitti ukrainalaisten pakolaisten maahantulon jatkumista. Valmius laajamittaiseen maahantuloon pidettiin yllä. Valkeakoskelle saapuneille pakolaisille ei ole tarvittu hätämajoitusratkaisuja. Valmiusajan johtoryhmän kokoontumisille ei ollut tarvetta koko vuonna.

Toiminnalliset riskit:

Kaupungissa on käytössä riskienhallinnan välineenä IMS-toiminnanohjausjärjestelmä. Järjestelmässä riskit arvioidaan suuruusjärjestykseen todennäköisyyden ja vaikutuksen mukaan. Riskin todennäköisyys voi olla harvinainen, mutta vaikutus erittäin suuri, jolloin sen vaikuttavuuskin on suurempi kuin sellaisen riskin, jonka todennäköisyys on harvinainen ja vaikutus pieni.

Toiminnallisia riskejä seurataan IMS-toiminnanohjausjärjestelmässä palvelukeskuksittain. Riskejä arvioidaan suuruuden mukaan ja seuraavat riskit, joiden todennäköisyys ja vaikutus ovat suuria, nousevat riskikartoituksessa esille:

Tietosuoja ja tietoturvariski: Erilaiset palvelunestohyökkäykset ja tietoturva-aukkojen korjaaminen ovat päivittäisiä tehtäviä tietohallinnossa. Tietojen kalastelu eli phishing on jatkuvaa. Riskit ovat hallinnassa, mutta ne on tiedostettava ja tehtävä jatkuvaa ja kehittyvää valmius- ja varautumissuunnittelua. Poikkeustilanteisiin varaudutaan erilaisilla varajärjestelmillä ja laatimalla toipumissuunnitelmat. Kaupungin työntekijöitä on koulutettava jatkuvasti ja tiedotettava tietosuojan ja -turvan asioissa. Myös asiantuntijat tarvitsevat jatkuvaa koulutusta alati kehittyvissä kybermaailman ilmiöissä. Kaupungin tietosuoja ja tietoturva periaatteet hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 13.3.2023.

Ympäristöriski: Äärimmäiset sääolosuhteet lisääntyvät ilmaston lämpenemisen myötä. Tämä aiheuttaa enenevässä määrin routavahinkoja ja haastavat kunnossapidon resursseja.

Taloudellinen riski: Sisäilmasto-ongelmat ja kiinteistöjen alhainen käyttöaste. Ongelmia kiinteistöissä voi aiheuttaa mikrobi, haitta-aineet, kemikaalit, kuidut, veto, lämpötila, kuivuus, haju ja melu. Kaupungissa on käytössä sisäilmasto-ongelmien toimintamalli ja asiaa käsittelevä ryhmä kutsutaan kokoon tarvittaessa. Riskejä pyritään hallitsemaan kuntotutkimuksilla, korjaussuunnittelulla ja ilmanpysäytäjillä. Tyhjillään olevista kiinteistöistä pyritään eroon myymällä tai purkamalla ja vajaakäyttöä pyritään vähentämään markkinoimalla tiloja.

Teknisessä palvelukeskuksessa on määritelty toiminnalle kriittiset toiminnot. Kriittisillä toiminnoilla tarkoitetaan niitä toimintoja, jotka on pakko pystyä suorittamaan tilanteessa kuin

tilanteessa. Kriittisille toiminnoille on luotu toimintaohjeet poikkeustilanteissa. Palveluiden valmiussuunnitelmat on päivitetty ja palveluiden häiriöttömäksi jatkumiseksi on tehty suunnitelmat. Kullekin palvelulle on tehty yksityiskohtaiset valmiussuunnitelmat ja palveluiden jatkuvuuden hallitsemiseksi häiriötilanteissa on päivitetty suunnitelmat. Vesihuoltolaitoksella on tehty tarkka riskienarviointi Water Safety Plan -järjestelmän mukaisesti.

Rahoitusriskit:

Korkoriskit: Kaupungilla on lainaa rahoituslaitoksilta vuoden lopussa 80,8 milj. euroa. Korkoriskeille avointen vaihtuvakorkoisten lainojen osuus kaupungin korollisista lainoista oli tilikauden lopussa 37 %, kun se vuoden 2022 lopussa oli 16,3 %. Korkoriskiä vastaan on suojauduttu koronvaihtosopimuksilla.

Valuuttariskit: Konsernin kassavirrat, lainat ja sijoitukset ovat euromääräisiä, joten valuuttariskejä ei ole.

Likviditeettiriskit: Likviditeetin hallinnan tavoitteena on konsernin rahoituksen varmentaminen kaikissa tilanteissa. Konsernin rahavarat on pääosin yhdistetty konsernitilille, johon on määritetty 2 milj. euron luottolimiitti Valkeakosken kaupungille. Kaupungin maksuliikennetiliin on yhdistetty 5 milj. euron luottolimiitti konsernitilin varoista. Valkeakosken kaupungilla on kuntatodistusohjelmat erikseen neljän suuren pankkiryhmittymän ja Kuntarahoitus Oyj:n kanssa, yhteensä 50 milj. euroa.

Vastapuoliriskit:

Konserniin kuuluvien yhtiöiden lainoista on vuoden lopussa takauksia käytössä yhteensä 13,7 milj. euron edestä, mikä on 0,8 milj. euroa vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Kaupunki on myöntänyt antolainoja, joiden jäljellä oleva arvo on tilinpäätöksessä 4 180 038,01 euroa. Vastavakuutena kaupungilla on kiinteistöjen panttaussopimuksia yhteensä 22,7 milj. euron edestä.

Takauksia: Kaupunki on taannut vesiosuuskuntien luottoja niin, että

- 632 000 euron takauksen vastavakuutena on panttivelkakirja, jonka maksamisen vakuudeksi on vahvistettu yrityskiinnitys ja
- 58 000 euron suuruiselle luotolle on annettu omavelkainen takaus.

Nuorisoasuntojen Kiinteistöosakeyhtiö Salonkadun Eemelille on myönnetty takaus 715 000 euron lainaan, josta on jäljellä vuoden 2023 lopussa 170 250,66 euroa. Takauksen vakuutena on panttikirjoja 700 000 euron edestä.

Palvelutalon rakentamiseksi MHV-Kiinteistöt Oy:lle on annettu 1,2 milj. euron omavelkainen takaus Valkeakosken Osuuspankin myöntämään lainaan. Omavelkaisen takauksen vastavakuutena MHV-Kiinteistöt Oy on luovuttanut 1,5 kertaa taattavan lainan arvoon eli enintään 1,8 milj. euron arvosta kiinteistöön kohdistuvia panttikirjoja. Lainaa on jäljellä vuoden 2023 lopussa 533 333,30 euroa.

Yrityksille rakennettujen teollisuushallien lunastusvelkaa oli tilikauden lopussa jäljellä 2,1 milj. euroa, vähennys edellisestä vuodesta oli 0,7 milj. euroa.

Valkeakosken vuodeosaston rakentamiseksi Etelä-Pirkanmaan Palvelukiinteistöt Oy:lle on annettu enintään 7,5 milj. euron omavelkainen takaus Kuntarahoitus Oyj:n myöntämään lainaan. Omavelkaisen takauksen vastavakuudeksi Etelä-Pirkanmaan Palvelukiinteistöt Oy luovuttaa 1,5 kertaa taattavan lainan arvoon eli enintään 11,25 milj. euron arvosta kiinteistöön kohdistuvia panttikirjoja. Lainaa on jäljellä vuoden 2023 lopussa 12,9 milj. euroa.

Vahinko- ja ympäristöriskit:

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo ympäristöluvan-, maa-ainesluvan ja yleisen ilmoitusmenettelynvaraisia sekä rekisteröitäviä toimintoja säännöllisesti määräaikaistarkastuksilla. Tarkastuskohteet ja tarkastustiheys laitoksille määritellään ympäristöriskien arvioinnin perusteella. Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelma vuosille 2021-2025 on hyväksytty rakennus- ja ympäristölautakunnassa 23.6.2021 § 39.

Teollisuuslaitosten aiheuttamat maaperän, ilman ja veden saastuttaminen on huomioitu ympäristöriskeinä. Tiukentunut lainsäädäntö ja sen noudattaminen on vähentänyt

merkittävästi ympäristöön kohdistuvia uhkia. Paikkakunnan teollisuudenalojen muutos on myös vähentänyt riskin mahdollisuutta.

Ilmastonmuutosten mukanaan tuomat sääolojen ääri-ilmiöt aiheuttavat kiinteälle omaisuudelle, puhtaan veden tuotannolle ja sähkön saannille omat haasteensa. Kiinteään omaisuuteen ja toiminnan keskeytymiseen kohdistuva taloudellinen riski voidaan kattaa vakuutuksilla. Keskeytysvakuutukset on kilpailutettu vuonna 2021 ja vuosittain arvioidaan ja ylläpidetään valmiussuunnitelmia.

Valkeakosken pohjavesialueiden suojelusuunnitelmassa 2012 ja Sääksmäen pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa 2016 merkittävimiksi riskeiksi pohjavesille on esitetty maataloutta, asutusta ja muuntamoja. Suojelusuunnitelmien seurantaryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja siellä on todettu, ettei suojelusuunnitelmille ole välitöntä päivittämisen tarvetta kirjattujen toimenpiteiden ollessa kattavia ja ajantasaisia.

Vedenhankinnan osalta on olennaista valmiussuunnitelmien jatkuva ylläpito, riskien arviointi sekä vaihtoehtoisten ja korvaavien vedenhankinta- ja vedenjohtamiskeinojen varmistaminen. Hämeenlinnan Seudun Vesi Oy:n ja Lempäälän Vesi Oy:n kanssa on solmittu sopimukset Valkeakosken vedensaannin turvaamiseksi. HS-Vesi hoitaa myös Akaan vesihuollon. Uusi vesilaitos otettiin käyttöön v. 2020 aikana. Uusi laitos parantaa merkittävästi talousveden laatua, prosessin hallittavuutta sekä toimintavarmuutta.

Muut riskit:

Konserniin kuuluva Sointulan Keskus Oy:n kiinteistö on vajaakäytöllä, tiloja on tyhjillään eikä kaupunki ole näin saanut omistamilleen osakkeille vastinetta. Sointulan Keskus Oy on edelleen selvitystilassa.

3.8 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Valkeakosken kaupungin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kaupunginhallitus ohjaa ja valvoo kaupungin ja sen toimintayksiköiden toimintaa. Kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja kaupungin muu johto vastaavat konsernitasolla hallinnon ja talouden sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 5.5.2014 § 34 päättänyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista Valkeakosken kaupunkikonsernissa. Lisäksi kaupunginhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja hyvän johtamis- ja hallintotavan ohjeet käyttöönotettavaksi 1.8.2007 alkaen. Ohjeilla on pyritty auttamaan esimiehiä ja luottamushenkilöitä ymmärtämään johtamista, hyvää hallintotapaa sekä sisäistä valvontaa ja sitä kuinka ne liittyvät heidän tehtäviinsä.

Kaupunginhallitus päätti 13.3.2023 § 49 kunnan ilmoituskanavan käyttöönotosta. Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (ns. whistleblowing-direktiivi) tuli voimaan 1. päivänä tammikuuta 2023. Whistleblowing-direktiivin tarkoituksena on pyrkiä parantamaan unionin oikeuden täytäntöönpanon tehokkuutta luomalla unionitasoiset yhdenmukaiset vähimmäisvaatimukset väärinkäytösten ilmoittajien suojelulle.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 25.9.2023 § 251 uudet talousohjeet otettavaksi käyttöön 1.11.2023 alkaen ja samalla kumottiin kaupunginhallituksen 28.5.2012 hyväksymä talousohje. Myös hallintosäännössä, talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa ja käyttösuunnitelmissa ohjeistetaan viran- ja toimenhaltijoiden päätösvallan käyttämisestä.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 13.6.2016 §:ssä 49 hyväksynyt uudistetun maksupoliittisen ohjelman otettavaksi käyttöön 1.8.2016 alkaen ja vahvistanut maksuluokat hinnoittelun perusteiksi. Palvelujen hinnoittelulaskelmat ja yksikkökustannuslaskelmat perustuvat talousarvioon ja omakustannushinnoista annettuihin ohjeisiin.

Tavoitteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan puolivuositain valtuustolle annettavassa raportissa. Kaupunginhallituksessa ja lautakunnissa seurataan talouden toteutumista talousarviovuoden aikana. Tarvittavat määrärahamuutokset on pyritty tekemään etukäteen. Määrärahojen perusteluissa otetaan huomioon tuloslaskelmaa varten tarvittavat tiedot. Lautakuntien vahvistamiin käyttösuunnitelmiin tehtävät muutokset tulee valmistella samaan kokoukseen kuin määrärahan muutosesityksetkin.

Laskujen asianmukaisuuden tarkistaa eri henkilö kuin laskun hyväksyy. Kukaan ei hyväksy esimerkiksi omia puhelin- tai matkalaskujaan. Asiakaslaskutus hoidetaan kuukausittain huolehtimalla riittävästä sijaisjärjestelyistä. Talouden valvonta- ja tilivastuut on määritelty hallintosäännön ja delegointipäätösten mukaisesti.

Toiminta perustuu sisäisen valvonnan periaatteisiin:

- päätöksenteko ja asioiden valmistelu perustuvat kuntalakiin ja hallinto- sekä toimintasääntöihin
- asioita tehdään toimivallan puitteissa
- talousarviota ja käyttösuunnitelmaa sekä toimivaltuuksia noudatetaan
- henkilöstön palkkaus ja työhönotto perustuvat virka- ja työehtosopimuksiin
- kirjanpito ja tiliöinnit tehdään kirjanpitoa koskevien säännösten ja ohjeiden mukaisesti sekä noudatetaan arvonlisäveroa koskevia määräyksiä. Raha- ja maksuliikenteeseen sisältyvä kassanhoito, osto- ja myyntitositteet ja niiden hyväksyminen, tulojen periminen sekä maksuvalmius perustuvat ohjeiden ja säännösten noudattamiseen
- hankinnoissa noudatetaan hankintalakia ja hankintaohjetta sekä toimivaltasäännöksiä
- omaisuuden hoito ja varastointi tapahtuvat tehokkaasti ja taloudellisesti
- arkistoinnissa ja asiakirjojen hallinnoinnissa noudatetaan julkisuuslainsäädäntöä, hallintolakia, henkilötietolakia ja arkistointisäännöksiä
- virka- ja työtehtäviin liittyvässä matkustamisessa, puhelimen käytössä ja edustamisessa noudatetaan annettuja ohjeita ja määräyksiä

Palvelukeskusten johtajat, tulosalueiden ja tulosyksiköiden johtajat valvovat kukin osaltaan sääntöjen, määräyksien ja päätösten noudattamista kaikessa toiminnassa.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kaupunginhallituksen tiedossa ei ole lakisääteisten tehtävien laiminlyöntejä tai muutoin lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi Valkeakosken kaupungille merkittävä korvaus, kanne, vaatimus tai oikeusseuraamus.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta on esitelty toimintakertomuksessa jäljempänä. Keskeiset poikkeamat talousarvion toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin sekä niiden johdosta mahdollisesti suoritettut toimenpiteet on esitetty kunkin tehtävän kohdalla.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kaupungin sisäisen valvonnan ja hyvän johtamis- ja hallintotavan ohjeissa on määritelty riskienhallinnan yleisvastuu kaupunginhallitukselle. Tilivelvollisille toimielimille on määritelty lähinnä sisäisen valvonnan seurantavastuu. Riskienhallinnan käytännön toteutusvastuu on määritelty palvelukeskuksille ja kaupungin omistamille yhteisöille. Niiden vastuulla on yksiköidensä ja prosessiensa riskienhallinta. Palvelukeskuksen johtaja vastaa oman vastualueensa riskienhallinnasta, kehittämisestä ja ohjaamisesta sekä riskiarviointien toteuttamisesta. Palvelukeskukset huolehtivat omaisuutensa riittävästä vakuuttamisesta ja muista riskienhallintaan liittyvistä tehtävistä kaupunginhallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Riskienhallintaprosessien kehittämisestä ja ohjaamisesta vastaa hallintokeskus.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuksien hankinnat ja luovutukset tehdään pääsääntöisesti hankintaohjeita ja investointisuunnitelmia noudattaen. Omaisuusluettelot ovat yksiköiden vastuulla ja omaisuuden poistoista päättää palvelukeskuksen johtaja. Vuonna 2020 uuden käyttöomaisuushankintasuojelman käyttöönoton yhteydessä tehtiin mittava käyttöomaisuuden tarkistus, mutta käyttöomaisuutta tarkastetaan myös vuosittain palvelukeskusten kanssa yhteistyössä. Hyvinvointialueiden valmistelun yhteydessä on erityisesti sosiaali- ja terveystieteiden käyttöomaisuutta käyty läpi palvelukeskuksen kanssa. Hyvinvointialueista annettujen lakien mukaisesti sosiaali- ja terveyskeskuksen käyttöomaisuus siirtyi 1.1.2023 hyvinvointialueelle.

Kaupunginhallituksella ei ole tiedossa muuta omaisuuden hankinnan, luovutuksen tai hoidon osalta sellaista laiminlyöntiä tai muuta virheellistä menettelyä, josta saattaisi aiheutua kaupungille korvausvaade. Rakennusten sisäilmaongelmat aiheuttavat vuosittain

jonkin verran ylimääräisiä kustannuksia pienimuotoisten korjausten ja ilmanpuhdistuslaitteiden takia.

Sopimustoiminta

Sisäisen valvonnan ohjeissa on määrätty muun muassa sopimusten laadinnasta, valvonnasta ja vastuista. Sopimusten laadinta tapahtuu pääsääntöisesti vakiomuotoisia sopimuksia hyödyntäen, joihin liitetään yleiset sopimusehdot. Tarvittaessa käytetään apuna ulkopuolisia sopimusalojen asiantuntijoita. Sopimuksen hyväksymisoikeudet määrätään johtosäännöissä. Sopimusten valvontavastuu on hyväksyjällä tai hänen määräämällään henkilöllä. Toimielinten hyväksymien sopimusten valvontavastuu on palvelukeskuksen johtajalla.

Tehdyistä sopimuksista on määrätty pidettäväksi luetteloa tarkoituksenmukaisesti ryhmiteltynä. Sopimusehtojen tarkistusluettelo on laadittu. Sopimustoiminnan johtamisen kannalta on uudistettu kirjaamiskäytäntöä, jolloin kaikki uudet tehdyt sopimukset kirjataan TWeb-asianhallintaohjelmaan. Näin sopimusehtojen toteutuksen valvontaa mahdollistava rekisteri on aina ajan tasalla.

Uudet hankintasopimukset tehdään pääsääntöisesti sopimushallinnan ohjelmalla, mikäli ei ole tarkoituksenmukaista käyttää toisen sopimusosapuolen sopimus pohjaa. Lisäksi sopimushallinnan ohjelmaan on viety kaikki sopimukset tietohallinnolta. Kaikki uudet sopimukset viedään Sopimus -ohjelmaan, mikäli sille ei ole muuta tarkoituksenmukaista säilytyspaikkaa. Sopimukset tulee olla myös asianhallinnanohjelmassa Twebissä.

Hyvinvointialueen aloittamiseen liittyen sosiaali- ja terveystoimen sopimukseen neuvoteltiin siirto- tai jakosopimuksia. Lisäksi ilmeni vähäisiä palveluja, joiden sopimusten puuttuminen on huomattu vasta toiminnan siirtymisen jälkeen. Nämä ovat kuitenkin summiltaan vähäisiä ja ne on saatu sovittua hyvinvointialueen kanssa.

Kaupungilla ei ole kilpailutettuihin sopimukseen liittyen meneillään oikeusprosesseja, joista saattaisi aiheutua kaupungille merkittävää toiminnallista tai taloudellista vahinkoa.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen tarkastus on kaupunkikonsernin ohjaus- ja valvontajärjestelmän osa, jota kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja käyttävät toteuttaessaan valvontavelvollisuuttaan. Sen tarkoituksena on edistää kaupunkikonsernille asetettujen päämäärien ja tavoitteiden toteutumista, arvioida riippumattomasti hyvän hallinto- ja johtamistavan, sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan toimivuutta. Tärkeä tehtävä on tukea kaupungin viranhaltijoita, työntekijöitä ja toimielimiä päätösten ja toiminnan lainmukaisuudessa sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisessa. Controller ohjaa sisäistä tarkastustoimea kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan antamien tarkastus- ja selvitystehtävien mukaan. Vuonna 2023 sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelmassa nostettiin esille seuraavat tarkastukset:

- Tietohallinnon laskutusprosessin sisäinen valvonta
- Sisäisen valvonnan selonteon laadinnan ja riskienarviointien menettelytapojen kehittyneisyys
- Ostolaskujen arvonlisäverotarkastus

Tietohallinnon laskutusprosessin tarkastus oli tarkoitus toteuttaa kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa (kevät 2023) arvioitiin kustannusten kohdistamisen, kustannuslaskennan, kilpailuneutraliteetin näkökulmista laskutuksen perusteita ja laskutuksen ja tulojen kertymisen valvontaa kohdistuen tarkastusta vuoden 2022 kirjanpidon tietoihin. Näitä vertailtiin vuoden 2021 toteumatietoihin. Toisessa vaiheessa oli tarkoitus kohdistaa arviointi vuoden 2023 ensimmäisen kuuden kuukauden laskutuksen ja tulojen perusteisiin sekä kertymisen valvontaan. Tarkastusraportin käsittelyn yhteydessä päädyttiin siihen, että toisen vaiheen arviointia ei tietojen oikeellisuuteen liittyvän epävarmuuden vuoksi suoriteta. Laskutuksen oikeellisuuden varmentamiseksi toiminnon vastuuhenkilöt kiinnittävät huomiota laskutuksen perustana olevien tietojen oikeellisuuden valvontaan. Tarkastuksessa käytettiin itsearviointilomaketta, jonka vastausten perusteella tarkastuksen tuloksena annetut toimintaohjeet olivat pääsääntöisesti oikein mitoitettuja, ymmärrettäviä ja tehokkaita.

Sisäisen valvonnan selonteon laadinnan ja riskienarviointien menettelytapojen kehittyneisyys -tarkastus aloitettiin vasta vuoden lopussa ja on vielä tilinpäätöstä tehtäessä kesken. Arvioinnin tavoitteena on tukea kaupungin valvontavastuullisia toimijoita sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja toimeenpanon menettelyiden kehittämisessä

sekä johdon valvontavelvollisuuden toteutumista. Lisäksi tarkastuksessa arvioidaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyvien menettelytapojen riittävyyttä ja järjestämiseen liittyvien kehittämistoimenpiteiden toteuttamista.

Ostolaskujen arvonlisäverotarkastus tehtiin vuosien 2020 - 2022 osalta. Kolmen vuoden ajalta vähentämättä jäänyttä arvonlisäveroa havaittiin 96 006,67 euroa. Kahteen kertaan maksettuja ns. tuplamkasuja löytyi kolme tositemparia. Kolme eri toimittajaa palautti liikamaksuja yhteensä 20 711,32 euroa. Virheitä tehneitä palvelukeskuksia on ohjeistettu oikaisemaan toimintansa jatkossa. Suurin osa virheistä tehtiin sosiaali- ja terveyspalveluiden yksiköissä.

Vuoden aikana tarkastuksia tehtiin myös kaupunginhallituksen otto-oikeuden piirissä oleviin viranhaltijapäätöksiin, lautakuntien alaisten viranhaltijoiden päätöksiin, ostolaskujen käsittelyyn, kirjanpidon tositempeisiin ja hankintapäätöksiin ilman erillistä raportointia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan merkittävimmät kehittämistarpeet ovat:

- kaupungin sääntömääräysten ja ohjeiden päivittäminen ja ajantasalla pitäminen
- riskien arvioinnin ja riskien hallinnan systemaattisuuden kehittäminen

Hallintosääntöä päivitetään tarvittaessa, pääsääntöisesti kaksi kertaa vuodessa.

Sijoitustoiminnan perusteet hyväksyttiin valtuustossa 14.3.2022 § 33. Uusi talousohje on ollut voimassa 1.11.2023 alkaen. Muissakin ohjeissa ja säännöissä on tasaisesti tarvetta päivitykselle ja ajantasaistamiselle.

3.9 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	2022
Toimintatuotot	20 499 957	33 513 673
Valmistus omaan käyttöön	261 283	407 168
Toimintakulut	-73 884 686	-172 143 248
Toimintakate	-53 123 446	-138 222 407
Verotulot	49 144 631	92 838 451
Valtionosuudet	12 682 151	46 579 008
Rahoitustuotot ja -kulut	689 046	2 173 083
Korkotuotot	323 330	172 705
Muut rahoitustuotot	1 253 642	2 360 033
Korkokulut	-881 019	-352 653
Muut rahoituskulut	-6 908	-7 002
Vuosikate	9 392 382	3 368 136
Poistot ja arvonalentumiset	-9 511 885	-9 177 206
Tilikauden tulos	-119 503	-5 809 070
Varausten ja rahastojen muutokset	326 907	327 197
Yli-/alijäämä	207 405	-5 481 873

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

2023

2022

Toimintatuotot/Toimintakulut %

27,8%

19,5 %

= 100 x Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate/Poistot, %

98,7%

36,7 %

= 100 x Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate, euroa/asukas

453,7

162,6

Asukasmäärä

20 701

20 721

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 31.12.

Tuloslaskelman sekä kokonaistuottojen ja -menojen analysointi

Vuoden 2023 lukujen vertailussa vuoden 2022 lukuihin on huomioitava se, että vuoden 2022 tilinpäätöksen luvuissa sosiaali- ja terveystalouden tulot ja menot ovat mukana ja vuonna 2023 hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa nämä tulot ja menot siirtyivät kaupungilta hyvinvointialueelle. Tämä muutos näkyy selkeästi vertailtaessa kokonaistuloja ja -menoja.

Tuotot:

Kokonaistuottojen määrä tilikaudella oli 105 milj. euroa (kokonaistulot ja -menot -taulukko). Tuottojen määrä laski edellisestä vuodesta 82 milj. euroa (43,9 %).

Toimintatuotot olivat yhteensä 20,5 milj. euroa ja ne laskivat edellisestä vuodesta 13 milj. euroa. Prosentteina laskua edelliseen vuoteen oli 38,8 %. Kokonaisuudessaan toimintatuotot toteutuivat budjetoitua 421 000 euroa paremmin johtuen tukien ja avustusten sekä muiden toimintatuottojen budjetoitua paremmasta toteutumisesta.

Myyntituotot vähenivät 7,5 milj. euroa, mikä tarkoittaa 41,4 % vähentymistä edellisestä vuodesta. Vesi- ja jätevesimaksuissa oli kasvua edelliseen vuoteen noin 261 000 euroa (+5,3 %). Myös muut yhteistoimintakorvaukset kasvoivat edellisestä vuodesta 335 000 euroa (+59,3 %). Suurin tilikohtainen tulojen väheneminen näkyi muut myyntituotot -tilillä yhteensä noin 6,4 milj. euroa (57,9 %). Myyntituottojen määrä oli kokonaisuudessaan n. 10,6 milj. euroa (18,1 milj. euroa)

Maksutuottojen määrä väheni 5,1 milj. euroa (68,6 %). Sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle aiheutti luonnollisesti myös palveluiden maksutuottojen siirtymisen sinne. Maksutuottojen lievää kasvua oli mm. tonttien varausmaksuissa, muissa yhdyskuntapalv. maksuissa ja muissa palvelumaksuissa. Maksutuottojen määrä oli kokonaisuudessaan n. 2 milj. euroa (7,5 milj. euroa/2022).

Tuet ja avustukset vähenivät edellisestä vuodesta lähes 1 milj. euroa. Hyvinvointialueelle siirtyi sosiaali- ja terveysalueelle kuuluvat avustukset ja se näkyy vuoden 2023 kaupungin saamien avustusten vähenemisenä.

Muut toimintatuotot kasvoivat edellisestä vuodesta 21,3 prosenttia. Muiden rakennusten vuokrat -tilillä kasvua yhteensä oli 2,2 milj. euroa, johtuen toimintatavan muutoksesta, jossa Pirkanmaan hyvinvointialue vuokraa Valkeakosken kaupungilta tiloja käyttöönsä.

Kokonaistuottoihin vaikuttavat myös seuraavat erät:

Korkotuotot kasvoivat 87,2 % ja olivat 323 330 euroa. Korkotuottojen kasvuun vaikutti yleinen korkotason nousu. *Muut rahoitustuotot* vähenivät kokonaisuudessaan 46,9 % mm. osinkotuottojen vähentymisestä johtuen.

Verotulot vähenivät sote-uudistuksen vaikutuksesta ja olivat noin 43,7 milj. euroa pienemmät kuin edellisenä vuonna. Prosentuaalisesti vähennystä oli 47,1 %. Tuloverot vähenivät 29,7 milj. euroa (37,7 %), kiinteistövero noin 181 000 euroa (2,9 %) ja osuudet yhteisöveron tuotosta 2,1 milj. euroa (28,0 %).

Valtionosuudet yhteensä n. 12,7 milj. euroa. Vuodesta 2022 vähennystä 33,9 milj. euroa, joka on prosentuaalisesti 72,8 %. Edelliseen vuoteen verrattuna kunnan peruspalvelujen valtionosuus väheni 27,5 milj. euroa (86,1 %), verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus puolestaan kasvoi 183 132 euroa (4,3 %), opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus kasvoi n. 44 500 euroa (5,1 %), sekä menotulomenetysten kompensatio väheni edellisestä vuodesta 6,6 milj. euroa (69,2 %).

Investointimenoihin saatiin *rahoitusosuuksia yhteensä 233 438 euroa ja luovutustuloja 36 334 euroa*. Pitkäaikaisten lainojen lisäyksiä kirjattiin 20 milj. euroa.

Kulut:

Kokonaismenot tilivuodelta olivat 110,3 milj. euroa ja ne vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 81,5 milj. euroa eli 42,5 %.

Palvelujen ostot toteutuivat kokonaisuudessaan 14,23 milj. euron suuruisina ja vähenivät edellisestä vuodesta n. 58,3 milj. euroa. Työvoiman vuokrauspalveluiden ostot vähenivät 4,2 milj. eurolla edellisestä vuodesta. Koulutuspuolella työvoiman vuokrauspalvelut kasvoivat 155 000 eurolla edellisestä vuodesta. Asiakaspalvelujen ostot toteutuivat 1,2 milj. euron suuruisina ja vähenivät 46,6 milj. euroa vuodesta 2022. Kustannusten vähentyminen liittyy sote-alueen siirtymiseen Hyvinvointialueelle ja näin ollen näitä kustannuksia ei ole enää kaupungilla tilikaudella 2023. Sote-alueen palveluiden ostot tiliryhmän toteuma oli 55,8 milj. euroa vuonna 2022 (muut yhteensä 16,7 milj. euroa).

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tilin ostot vähenivät 4,2 milj. euroa ja menot olivat 37,9 % pienemmät kuin vuonna 2022. Elintarvikekustannukset laskivat lähes 700 000 euroa (44 %), vaatekustannukset vähenivät noin 252 000 euroa (74,3 %) ja muu materiaali tilin ostot vähenivät 1,2 milj. euroa (61,9 %). Lääkkeiden ja hoitotarvikkeiden ostot poistuivat lähes kokonaan ja säästöä näiden kustannusten osalta tuli yhteensä 1 milj. euroa. Toimintakulut yhteensä vähenivät edellisestä vuodesta 98,3 milj. euroa eli 57 prosenttia.

Avustukset vähenivät edellisvuodesta n. 2,4 milj. euroa ja kokonaisuudessaan avustuksia maksettiin 3,2 milj. euroa vuonna 2023. Suurin yksittäinen kulu avustusten tiliryhmässä on työmarkkinatuen kuntaosuus, jota on maksettu 1,4 milj. euroa vuonna 2023 ja se on 193 000 euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Avustukset yhteisöille (790 000 euroa) ja lasten kotihoidontuki (689 800 euroa) olivat myös suuria kulueriä avustusten tiliryhmässä. Edelliseen vuoteen verrattuna lasten kotihoidontuki oli pysynyt saman suuruisena ja avustukset yhteisöille olivat pienentyneet noin 443 000 eurolla.

Muut toimintakulut vähenivät 2,6 milj. eurolla 45,1 % vuodesta 2022. Pääosin kaikkien tiliryhmän tileillä kustannukset vähenivät johtuen hyvinvointialue muutoksesta, mutta suurin muutos oli rakennusten ja huoneistojen vuokrauskuluissa 1,8 milj. euroa (51,7 %). Luottotappioita tilikaudella kirjattiin yhteensä noin 98 000 euroa ja se oli 16,2 % edellistä vuotta enemmän.

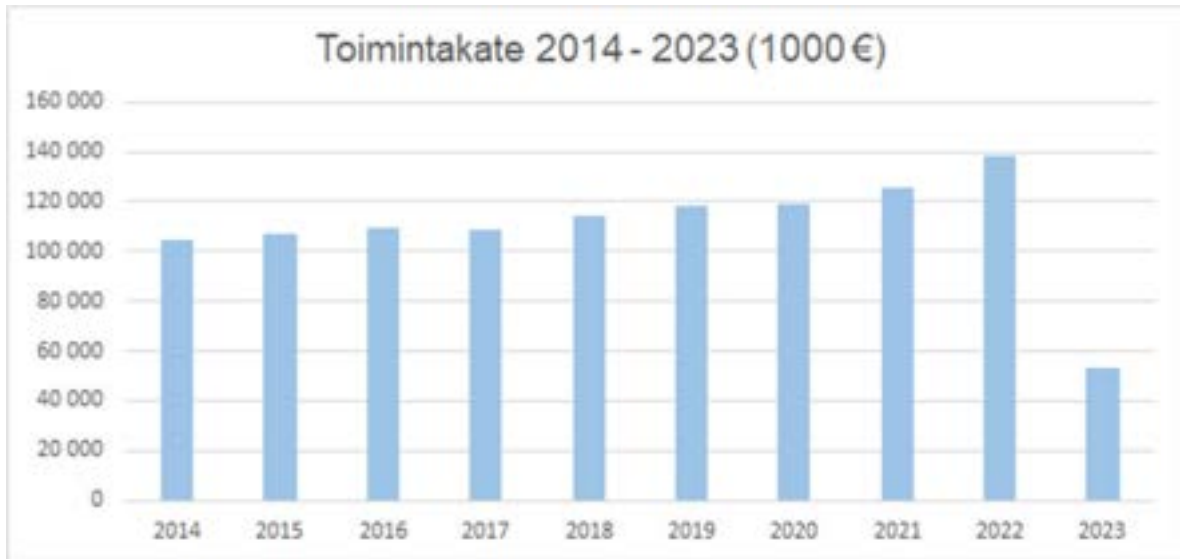
Korkokulut kasvoivat 528 400 euroa, mikä tarkoittaa 150 % kasvua edellisestä vuodesta. Korkokulujen kasvuun vaikuttivat lainakannan kasvu ja korkotason nousu. Muut rahoituskulut (viivästyskorot yms.) pysyivät edellisen vuoden tasolla. Korkokulujen nousuun vaikuttaa yleinen korkotason noususuhdanne.

Vuonna 2023 *investointimenot* kasvattivat kokonaismenoja n. 21,6 milj. euroa, kun edellisen vuoden investointimenot olivat 7,8 milj. euroa. Suurimpana uudisrakentamishankkeena Eteläisen yhtenäiskoulun rakentaminen on menoarvionsa alittaneena yhteensä 11,2 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 11,7 milj. euroa vuonna 2023 (11,8 milj. euroa vuonna 2022). Lyhytaikaiset lainat vähentyivät katsauskaudella n. 2,4 milj. eurolla, kun edellisvuonna ne kasvoivat 1,4 milj. euroa. Tähänkin muutokseen vaikutti hyvinvointialueen aloittaminen, jonne siirtyivät mm. siirtyvän henkilöstön lomapalkkavelat.

Toimintakate:

Toimintatuottojen ja kulujen erotuksena syntyvä toimintakate kertoo, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnissa negatiivinen.

Toimintakate -73,9 milj. euroa parani edelliseen vuoteen verrattuna 85,1 milj. eurolla (61,6 %).

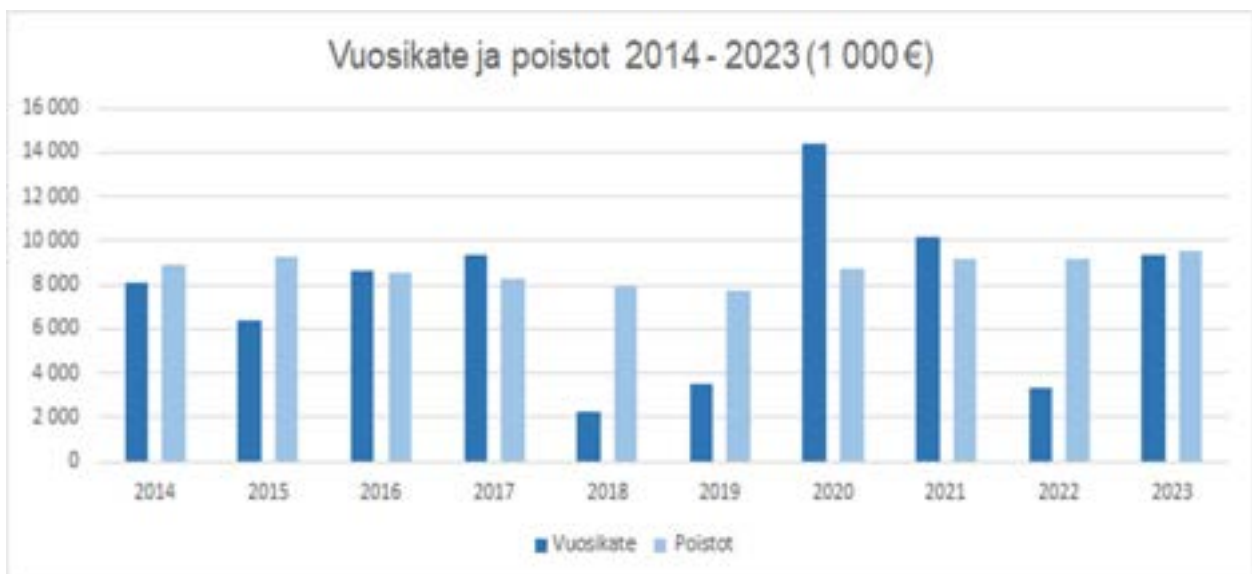

Vuosikate:

Vuosikatteessa on toimintakatteen lisäksi huomioitu verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä.

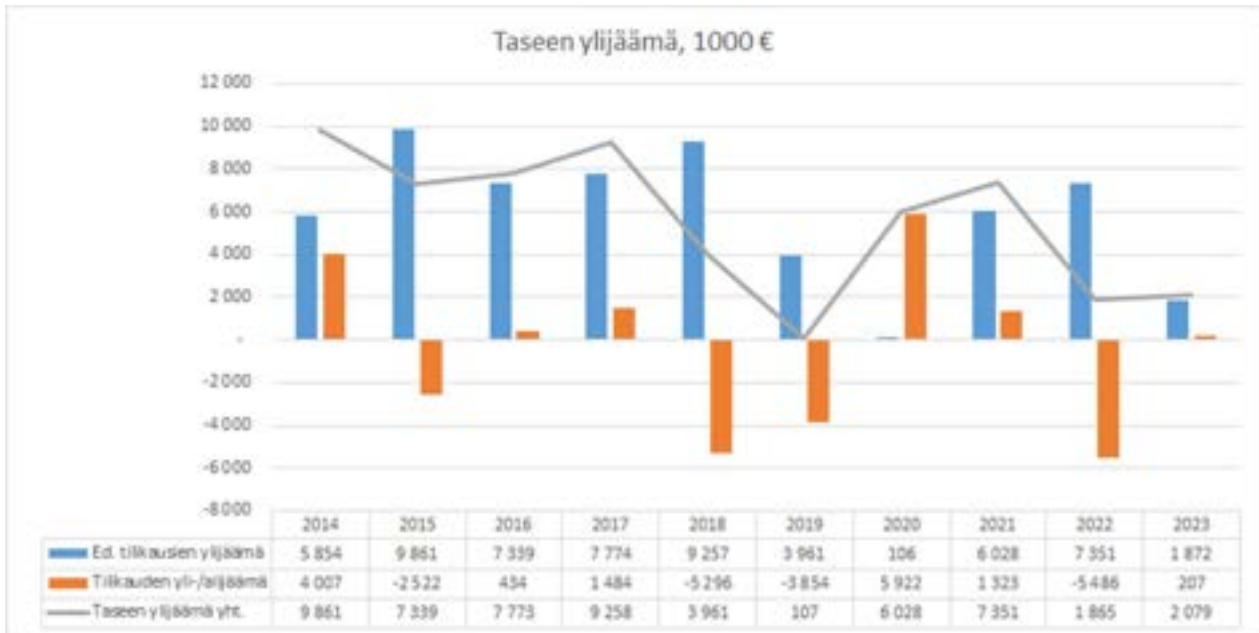
Tilikauden vuosikate 9,4 milj. euroa on vuoden 2022 vuosikatetta 6 milj. euroa parempi. Vuosikate poistoista oli 99 %. Edellisenä vuonna tunnusluku oli 37 %. Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä tasoa pidemmällä aikavälillä.

Vuoden 2023 osalta tulorahoitus on ollut riittävällä tasolla.

Tulos ja ylijäämä:

Tilikauden tulos on -119 503 euroa alijäämäinen. Tilinpäätössiirtojen eli poistoeron muutoksen jälkeen ylijäämä on 207 405 euroa.

Aikaisemmilta tilikausilta kertyneen ylijäämän muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset erät:

Kuntalain 110.1 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Taseeseen kertyneen alijäämän tai ylijäämän määrään on voitu vaikuttaa kirjauksin.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut lausunnon ylijäämäerien tulkinnasta alijäämän kattamista tai ylijäämän palauttamista koskevissa tilanteissa. Lausunnon mukaan kunnan tilinpäätöksessä on oikean ja riittävän kuvan vaatiessa kuvattava kertyneen ylijäämän määrään aikaisemmilta tilikausilta vaikuttaneita tekijöitä.

- v. 2003 satunnaisiin tuottoihin vakuutuskorvausta 0,5 milj. euroa ja satunnaisiin kuluihin 0,9 milj. euroa Lumikorven suljetun kaatopaikan jälkihoitomenoihin
- v. 2004 apporttisopimus: kaupunki/ Valkeakosken Asunnot Oy, asuinrakennusten myyntivoitto 2,9 milj. euroa, kauppa: kaupunki/ Valkeakosken Asunnot Oy, osakehuoneistojen myyntivoitto 1,3 milj. euroa, myyntivoitto yksittäisen osakehuoneiston mynnistä 0,5 milj. euroa.

-
- v. 2005 satunnaisiin tuottoihin vakuutuskorvausta 0,5 milj. euroa ja myyntivoittoa yksittäisten osakehuoneistojen myynnistä 1,4 milj. euroa
 - v. 2007 satunnaisiin tuottoihin myyntivoitto Kiinteistö Oy Innalannotkon osakkeiden myynnistä 1,7 milj. euroa
 - v. 2008 pakollisen varauksen purku tuloslaskelmaan +0,6 milj. euroa Lumikorven suljetun kaatopaikan jälkihoitotöistä
 - v. 2011 satunnaisiin tuottoihin 2,1 milj. euroa torinrannan tontin myynnistä Hartela Oy:lle
 - v. 2013 poistosuunnitelman tarkistuksen johdosta olennaiset lisäpoistot 1,7 milj. euroa. Lisäksi suunnitelman mukaisten poistojen lisäys poistosuunnitelman tarkistamisen johdosta ennen 1.1.2013 hankittuihin rakennuksiin oli 1,4 milj. euroa
 - v. 2014 satunnaisiin tuottoihin 8,3 milj. euroa Hämeen ammatillisen korkeakoulutuksen lakkauttamisen myyntivoittoa
 - v. 2017 Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ylijäämän palautus 1,0 milj. euroa
 - v. 2018 Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ylijäämän palautus 1,0 milj. euroa
-

3.9.2 Rahoituslaskelma ja sen analysointi

RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 392	3 368
Tulorahoituksen korjauserät	-668	-606
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-21 636	-7 844
Rahoitusosuudet investointeihin	233	103
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	705	868
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 974	-4 111
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	958	61
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000	10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 721	-11 821
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 416	1 443
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 939	3 170
Rahoituksen rahavirta	3 883	2 854
Rahavarojen muutos	-8 090	-1 257
Rahavarat 31.12.	6 390	14 481
Rahavarat 1.1.	14 481	15 738
	-8 090	-1 257
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-34 902	-29 596
Investointien tulorahoitus, %	43,9	43,5
= 100 x Vuosikate / Investointien omahankintameno		
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	0,4
=(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)		
Kassan riittävyys, pv	22	28
= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella		

Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tulos- ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Asukasmäärä

20 701

20 721

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 31.12.

Rahoituslaskelman analysointi

Rahoituslaskelman sisältö

Rahoituslaskelmassa esitetään kaupungin rahanlähteet ja -käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kaupungin rahavaroihin eli sitä, miten kaupungin rahavarat muuttuivat toiminnan johdosta tilikauden aikana. Tuloslaskelman ja taseen tavoin rahoituslaskelmassa esitetään ainoastaan kirjanpidon erät, jotka ovat syntyneet liiketapahtumista kaupungin ja kaupungin kannalta ulkopuolisten toimijoiden välillä.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan rahavirta, tulorahoitus, kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Se kertoo, kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja käytettäväksi investointeihin ja rahoituksellisen aseman muuttamiseen. Positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee puolestaan sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan rahavirta kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 6 miljoonalla eurolla ollen 9,4 milj. euroa tilikaudella 2023. Tulorahoituksen korjauserässä oikaistiin pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloa n. 668 000 euroa.

Investointien rahavirta kuvaa pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeihin käytetyn ja niiden myynnistä saadun tulon vaikutusta rahavaroihin. Investointeihin käytettiin tilivuoden aikana 21,6 milj. euroa, mikä on 13,8 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna.

Rahoitusosuuksia saatiin n. 233 000 euroa. Investointien rahavirrassa esitetään pysyvien vastaavien luovutusvoitot, joita kertyi n. 705 000 euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui noin 12 milj. euroa negatiivisena. Varsinaisen toiminnan tulo-rahoituksella katettiin investointien omahankintamenoista 43,9 %, kun edellisvuonna tunnusluku oli 43,5 %. Investointimenot toteutuivat edellistä vuotta 175,8 % suurempina.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta oli -34 902.

Rahavarojen muutos

Rahoituksen rahavirta ilmaisee, millä keinoilla toiminta ja investoinnit on rahoitettu ja rahoituksellinen asema muutettu tilikauden aikana. Pitkäaikaista lainaa nostettiin 20 milj. euroa ja lyhennettiin 11,7 milj. eurolla. Lyhytaikaiset lainat vähenivät 2,4 milj. eurolla.

Rahavarat vuoden viimeisenä päivänä olivat 6,4 milj. euroa, joista 3,7 milj. euroa on konserniyhteisöjen ja jäsenkuntayhtymän varoja. Ilman konsernitiliä rahat ja pankkisaamiset olisivat noin 2,7 milj. euroa. Rahavarat vähenivät noin 8,1 milj. euroa edellisestä vuodesta. Kassan riittävyys oli vuoden viimeisenä päivänä 22 päivää, kun se vuotta aikaisemmin oli 28 päivää.

Laskennallinen lainanhoitokate oli tilivuonna 0,9, kun se edellisenä vuonna oli 0,4. Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

3.10 Rahoitusasema ja sen muutokset

3.10.1 Tase ja sen tunnusluvut

RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Tase ja sen tunnusluvut		2023	2022
VASTAAVAA		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT		186 276	185 760
I	Aineettomat hyödykkeet	770	873
	1. Aineettomat oikeudet	0	58
	2. Muut pitkävaikutteiset menot	770	815
II	Aineelliset hyödykkeet	138 876	127 142
	1. Maa- ja vesialueet	21 679	20 622
	2. Rakennukset	69 990	71 009
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	30 801	28 312
	4. Koneet ja kalusto	2 976	2 867
	5. Muut aineelliset hyödykkeet	438	438
	6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	12 992	3 893
III	Sijoitukset	46 630	57 746
	1. Osakkeet ja osuudet	42 254	52 412
	3. Muut lainasaamiset	4 180	5 139
	4. Muut saamiset	195	195
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		19	7
	2. Lahjoitusrahastojen varat	19	7
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		14 218	27 402
I	Vaihto-omaisuus	-	-
	1. Aineet ja tarvikkeet	-	-
II	Saamiset	7 828	12 921
	Pitkäaikaiset saamiset	247	2 200
	1. Myyntisaamiset	139	2 124
	3. Muut saamiset	108	76
	Lyhytaikaiset saamiset	7 581	10 721
	1. Myyntisaamiset	4 242	4 834
	2. Lainasaamiset	1 631	418
	3. Muut saamiset	994	1 715
	4. Siirtosaamiset	714	3 753

III	Rahoitusarvopaperit	505	1 505
	1. Osakkeet	5	5
	2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	500	1 500
IV	Rahat ja pankkisaamiset	5 886	12 976
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>200 513</u>	<u>213 169</u>

VASTATTAVAA		2023	2022
		1 000 €	1 000 €
A	OMA PÄÄOMA	94 234	100 131
I	Peruspääoma	92 154	98 259
V	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 872	7 534
VI	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	207	-5 482
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	4 294	4 620
	1. Poistoero	4 294	4 620
	2. Vapaaehtoiset varaukset		
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	270	250
	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	270	250
E	VIERAS PÄÄOMA	101 715	108 168
I	Pitkäaikainen	71 385	64 280
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 021	60 818
	5. Saadut ennakot	4	4
	7. Liittymismaksut	3 584	3 459
II	Lyhytaikainen	30 330	43 888
	1. Joukkovelkakirjalainat	-	-
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 021	11 721
	4. Lainat muilta luotonantajilta	5 125	7 541
	6. Ostovelat	3 904	9 063
	7. Muut velat	791	1 403
	8. Siirtovelat	7 489	14 160
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>200 513</u>	<u>213 169</u>

TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste, % = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$	49,1	49,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$ Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.	123,5	62,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 € = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 079	1 872
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	100	90
Lainakanta 31.12., 1 000 € = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)	85 943	80 079
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 152	3 865
Lainat ja vastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut	107 773	116 198
Lainat ja vastuut, €/asukas	5 206	5 608
Lainasaamiset, 1 000 € = Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset	4 180	5 139
Asukasmäärä Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 31.12.	20 701	20 721

Taseen analysointi

Tase kuvaa kaupungin omaisuus- ja pääomaeriä tilikauden päättyessä ryhmiteltynä luonteensa mukaisesti omaisuus- ja pääomaeriin. Kaupungin taseen loppusumma on 200,5 milj. euroa ja se pieneni edellisestä vuodesta 12,7 milj. eurolla. Lainakanta kasvoi 5,9 milj. eurolla ja oli 4 152 euroa asukasta kohden (edellinen vuosi 3 865 euroa/asukas). Lainakanta ilman lunastushalleihin sitoutunutta pääomaa (2,1 milj. euroa) ja konsernitilivelkaa (3,5 milj. euroa) oli 80,3 milj. euroa ja 3 880 euroa/asukas.

Vastaavaa

Vaihtuvat vastaavat vähenivät noin 13,2 milj. eurolla. Pitkäaikaisissa myyntisaamisissa olevien yritystilasopimusten euromäärä kasvoi 1,3 milj. euroa. Lyhytaikaisiin lainasaamisiin kirjattiin tytäryhtiön konsernitilin luottolimiitin käyttö, joka vuoden lopussa oli pääosin Valkeakosken Energian käyttämä ja määrältään n. 1,4 milj. euroa.

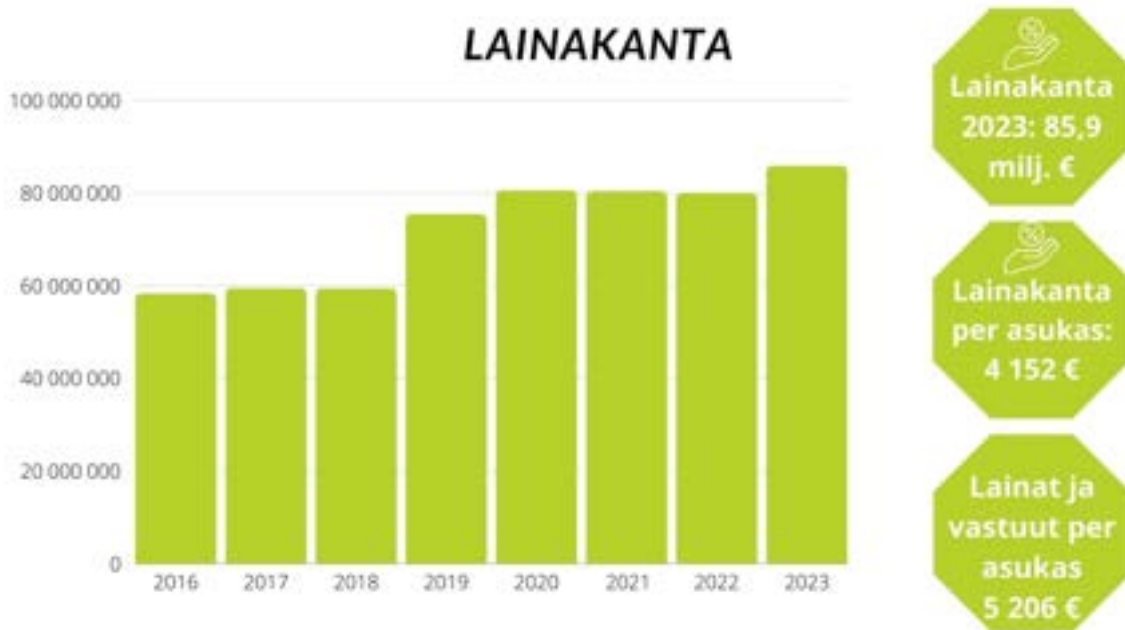
Vastattavaa

Oma pääoma yhteensä väheni edellisvuoden 100,1 milj. eurosta 94,2 milj. euroon tilikaudella 2023, joka johtui peruspääomaan kirjatuista HVA-siirroista. Näitä siirtoja tehtiin sote-alueen 31.12.2022 arvoilla lomapalkkaveloista (4,26 milj. euroa) ja pysyvistä vastaavista (222 350 euroa). Lisäksi peruspääoman lisäyksenä ja kuntayhtymäosuuksien vähennyksenä kirjattiin PSHP:n kuntayhtymän lakkauttamisen seurauksena 10,2 milj. euroa. Kertynyt poistoero ja vapaaehtoiset varaukset vähenivät 326 900 eurolla edellisestä vuodesta. Perinnöt -tilin saldo kasvoi noin 18 000 euroa vuodesta 2022. Tilivuoden aikana kaupunki on saanut joitakin uusia perintövaroja ja varoja on käytetty erityisesti nuorten hyvinvointityöhön noin 30 000 euroa.

Pitkäaikainen vieras pääoma kokonaisuudessaan (71,4 milj. euroa) kasvoi 7,1 milj. eurolla. Pitkäaikaisten lainojen osuus kasvoi 7 milj. eurolla ja tilivuoden lopussa lainoja rahoituslaitoksilta oli 67,8 milj. euroa. Lyhytaikainen vieras pääoma (30,3 milj. euroa) väheni 13,6 milj. euroa. Lyhytaikaisissa veloissa velat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta kasvoivat 1,3 milj. euroa vuosittaisten lyhennysten määrän kasvaessa. Kaupungin konsernitisopimuksen tiliehtojen mukaan tytäryhteisöjen ja jäsenkuntayhtymän rahavarat esitetään kaupungin rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta tai lainasaamisina tytäryhtiöltä. Lainat muilta luotonantajilta 5,1 milj. euroa ovat kokonaan konsernitalijärjestelmästä johtuvia. Lainakanta oli vuoden lopussa yhteensä noin 85,9 milj. euroa (ed. vuonna 80,1 milj. euroa). Ilman konsernitalivelkaa ja lunastushalleihin sitoutunutta pääomaa lainakanta pysyi edellisen vuoden tasolla.

Omavaraisuusaste pysyi samana kuin edellisenä vuonna eli 49,1%:ssa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70%:n omavaraisuutta. 50%:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Suhteellinen velkaantuneisuus heikkeni suuresti, kun

tilinpäätöksessä 2023 tunnusluku on 123,5 % ja edellisessä tilinpäätöksessä se oli 62,5 %. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

3.10.2 Kokonaistulot- ja menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulo ja -meno käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

VALKEAKOSKEN KAUPUNGIN KOKONAISTULOT JA -MENOT V. 2023

TULOT	1 000 €
Toiminta	
Toimintatuotot	20 500
Verotulot	49 145
Valtionosuudet	12 682
Korkotuotot	323
Muut rahoitustuotot	1 254
Satunnaiset tuotot	
Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-668
Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	233
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	705
Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	958
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	
Oman pääoman lisäykset	
Kokonaistulot yhteensä	105 132
MENOT	1 000 €
Toiminta	
Toimintakulut	73 885
- Valmistus omaan käyttöön	-261
Korkokulut	881
Muut rahoituskulut	7
Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korjauserät	
Pakollisten varausten muutos	
- Pakollisten varausten lisäys (+), vähennys (-)	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit	
Investointimenot	21 636
Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	11 720
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	2 416
Oman pääoman vähennykset	
Kokonaismenot yhteensä	110 284

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 105 132 - 110 284 =	-5 152
Rahavarojen muutos- muut maksuvalmiuden muutokset= -8 090 + 2 938 =	-5 152

3.11 Kuntakonsernin toiminta ja talous**Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä**

Yhdistelty konsernitilinpäätökseen

Tytäryhteisöt	Yhdistelty kpl	Ei yhdistelty kpl
Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöt	2	2
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	2	-
Säätiöt	1	-
Kuntayhtymät	2	-
Osakkuus- ja yhteisyhteisöt	3	1
Yhteensä	10	3

Yhdistelemättä ovat jääneet Asunto Oy Apianpirtti, Eerolan Liikekeskus Oy ja Sointulan Keskus Oy. Yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

3.11.1 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniohje päivitettiin valtuustossa 20.4.2021 ja se astui voimaan 21.4.2021.

Konserniohjeiden mukaan kaupunginhallitus johtaa kaupunkikonsernia. Konsernin operatiivisesta johtamisesta vastaa kaupunginjohtaja. Kaupunki päättää omistajuuteen perustuen, mitä tietoja eri yhteisöt toiminnastaan ja taloudellisesta asemastaan antavat emoyhtiölle (kaupungille). Kaupungin omistajapoliittiset tavoitteet on määritelty tarkemmin erillisessä kaupungin omistajapoliittista ohjelmaa koskevassa päätöksessä.

Tytäryhtiöt ovat toimittaneet taloudelliset ja toiminnalliset raporttinsa puolivuositain kaupunginhallitukselle. Toisen puolivuosisiraportin osalta raporttina toimivat kunkin vuoden tilinpäätökset.

Kaupunginhallitus on antanut kokousedustajille tarvittavat ohjeet menettelytavoista kaupungin kannan huomioon ottamiseksi tytäryhtiöiden yhtiökokouksissa ja kuntayhtymien yhtymävaltuustoissa. Konserniyhtiöiden tavoitteet neuvotellaan vuosittain talousarvioneuvotteluissa yhtiöiden edustajien kanssa.

3.11.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Valkeakosken Asunnot Oy

Vuoden lopussa asuntoja oli 812, joista ryhmäkotiasuntoja on 110. Vuoden alussa alkoi seniorivuokratalokohteen rakentaminen osoitteeseen Niementie 8.

Kiinteistö- ja asuntokorjauksia tehtiin ja kirjattiin kuluksi yhteensä noin 1,6 miljoonalla eurolla, mikä on edellisvuotta enemmän. Vuoden aikana mm. tehtiin lämmityksen tasapainotuksia, kunnostettiin vesikatteita ja julkisivuja sekä uusittiin valaisimia ja ilmanvaihdon poistopuhaltimia.

KILA:n antama koronvaihtosopimusten kirjaamisperiaatteen muutosohjeistus 1963/2016 vaikuttaa vuosittain kirjanpidolliseen tulokseen.

Valkeakosken Energia Oy

Kertomusvuosi oli Valkeakosken Energian 28. toimintavuosi ja jatkoa vuonna 1950 perustetun kunnallisen liikelaitoksen toiminnalle. Valkeakosken Energia kuuluu osana Valkeakosken kaupungin kuntakonsernia. Valkeakosken kaupunki omistaa yhtiön koko osakekannan (400 kpl), joka koostuu yhdestä osakelajista. Yhtiön hallinnollisen organisaation muodostaa yhtiökokouksen valitsema 7-jäseninen hallitus. Yhtiön toimitilat sijaitsevat Valkeakoskella Varsanhännän teollisuusalueella ja Radanvarsitiellä.

Laatiessamme alkutalvella 2022 Yhtiön vuoden 2023 toimintasuunnitelmaa ja talousarviota olivat sähkön ja yleisesti energian hinnat hyvin korkealla tasolla. Edelleen oli käynnissä Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja käytiin keskustelua energian ja sen myötä energian hintanäkymistä. Olihan Eurooppa hyvin riippuvainen tuontienergiasta – erityisesti venäläisestä kaasusta ja pohjoismaat sekä Suomi erityisesti sähköstä. Loppuvuodesta 2022 oli lähes päivittäin mediassa uutisia mm. sähkön riittävyydestä ja

Fingridin toimitusjohtaja Jukka Ruusunen oli vähintäänkin viikoittain mediassa kertomassa riittävydestä ja ”patistamassa” talouksia ja yrityksiä energiansäästö-talkoisiin. Sähkön riittävyys Suomessa saavutettaisiin, jos olemme säästäväisiä ja tarkkailemme sähkönkulutustamme, tulevasta talvesta ei tule kylmä ja Teollisuuden Voiman kolmas reaktori-laitos Eurajoella käynnistyy, eikä valtakunnan rajat ylittävät siirtoyhteydet vaurioidu. Sähkön siirtoyhtiöt olivat saaneet Kantaverkkoyhtiö Fingridiltä toimintaohjeet sähköpulan sattua kiertävästä sähkön rajoittamisesta käyttöpaikoittain, jotka eivät kuuluneet ns. kriittisiin kulutuskohteisiin, kuten sairaalat jne. Sähkönrajoittaminen olisi maksimissaan ollut 2 tunnin mittainen/kerta. Tällainen valmius rakennettiin meidänkin verkkollemme.

Vuoden 2023 alku saapui ja kaikki em. toiveet täyttyivät. Suomessa sähköenergian kulutus laski merkittävästi, joka johtui erityisesti kuluttaja-asiakkaiden energiansäästötoimista, mutta myös lauhasta talvesta. Toki Teollisuuden Voiman Olkiluoto 3:n käynnistyminen lykkääntyi. Suomessa emme joutuneet energiaa rajoittamaan pakkotoimin, vaan erityisen isossa roolissa olivat suomalaisten kotitalouksien energiansäästötoimet. Hyvin laajalla rintamalla itse kukin lähti säästötalkoisiin mukaan rajoittamalla omaa kulutustaan tai muuttamalla omaa kulutustottumustaan. Hyvin moni laski kotinsa lämpötilaa ja käytti enemmän vaihtoehtoisia lämmitysmuotoja esim. kiinteistöjen tulisijoja lämmittämiseen. Merkittävässä roolissa oli myös kulutuksen kohdistaminen enemmän öiseen aikaan, jolloin perinteisesti mm. sähkönhintaa on tarjonnan ja kysynnän ohjaamana ollut halvempaa. Tästä syystä moni kuluttaja siirsi pesukoneensa käyttöä öiseen aikaan tai jätti saunomisen vähemmälle jne. Kukin omien mahdollisuuksiensa mukaan.

Valkeakosken Energian hallitus hyväksyi vuoden 2023 talousarvion joulukuun 2022 kokouksessa. Energianhintana käytimme viimeisiä saatavilla olevia markkinaennusteita, kun arvioimme oma siirtoverkon häviöenergian hintaa, ostamamme tukkulämmön hintaa, mutta erityisesti tuulituotantomme tuottaman energian hintaa. Olihan Tuulivoimatuotantomme arvioitu olevan vuonna 2023 noin 48 000 MWh. Näin jälkikäteen arvioiden näkemyksemme energian hinnasta ei ollut kovinkaan osuva.

Päivitimme talousennusteisiimme pelkästään energiahinta-arvioita kevään 2023 kuluessa 3- 4 kertaa. Jokaisessa muutoksessa siirron häviöenergian kustannus laski, mutta näin kävi myös yhtiön Puhurin kautta omistetun tuulituotannon saaman tuotannon arvolle.

Toki myös hankkimamme lämmön tukkuhinta lähti laskuun, koska yhtiön UPM:ltä ostaman tukkulämmön yksi hintakomponentti oli syyskuun loppuun asti maakaasun hinta. Tämän vuoden kuluessa. Lokakuun 2023 alusta lämmön tukkuhinnasta poistui maakaasun hintakomponentti ja tilalle tuli sähkön markkinahintakomponentti. Yhtiömme kaukolämmön tukkuhinta nousi 2022 vuoden kuluessa erittäin merkittävästi, jonka seurauksena yhtiömmekin oli pakotettu nostamaan omaa lämmön asiakashinnoitteluaan, josta viimeisin tapahtui vuoden 2022 lokakuun alussa. Tällöin lämmön energiakomponentin hintaa jouduttiin korottamaan 30 %. Tässä yhteydessä kerroimme seuraavamme oman tukkuhinnan kehittymistämme ja annoimme asiakaslupauksen myös hinnanlaskusta, mikäli oma tukkuhintamme kääntyy laskuun. Yhtiömme lämmön tukkuhinta vaihtelee kuukausittain riippuen eri hintakomponenttien käyttäytymisestä. Hankitun tukkulämmön energiamäärä ei vaikutta tukkulämmön hinnoitteluun. Energian hinnat yleisesti ja tukkulämmön hintaan vaikuttava maakaasun hinta lähtivät lasku-uralle heti vuoden 2023 alusta alkaen. Tällöin myös asiakaslupauksemme mukaisesti Yhtiömme teki hinnan alennuksen asiakkaidemme lämpöenergian hintaan huhtikuun alusta 2023. Hinnan lasku oli hyvin merkittävä ja hieman suurempi kuin edellinen vuoden 2022 lokakuun hinnankorotus. Vuoden 2023 ensimmäistä vuosipuoliskoa kuvaa erittäin suuri energian hintatason lasku.

Sähkön markkinahintavaihtelut ovat muodostuneet arkipäiväksi. Sähkön markkinahinta on ollut useaan otteeseen negatiivinen. Huippuna marraskuun 24. päivänä koettu Black Friday sähkön ”tarjoushinta”, jolloin norjalaisen toimijan virheellisen hintatarjouksen takia näimme ennätysellisen sähkön negatiiviset hinnat. Sähkön markkinahinnan vaihtelu on tullut jäädäkseen ja hintavaihtelu tulee olemaan hyvin voimakasta myös vuorokauden sisällä. Sähkön markkinahintaan vaikuttaa erittäin voimakkaasti sääriippuvan sähkön tuotannon määrä, joka vaihtelee hyvin voimakkaasti myös vuorokauden sisällä, puhumattakaan viikkojen tasolla. Kun tuulee, niin tuulee koko Suomessa tai jopa Pohjoismaiden tasolle ja kun ei tuule, niin ei tuule missään. Haastava yhtälö – koska kulutus ei joustu samaan tahtiin tuotannon kanssa.

Sääriippuva energiantuotanto on merkittävä osa Pohjoismaista energiantuotantoa. Tämä vaatisi rinnalleen vahvaa kulutusjoustoja, varastointikapasiteettia tai säätövoimaa. Paras malli olisi, jos kaikki edellä mainitsemani tekijät olisivat käytössä. Tulevatko nämä markkinaehtoisesti vai vaaditaanko siihen yhteiskunnan panostusta - jää nähtäväksi.

Lähtökohtaisesti lähes kaikkeen on vain yksi oikea lähtökohta ja se on markkinaehtoisuus. Toki kehitysvaiheet ja pilotointi vaativat jatkossakin valtiovallan tukea ja ohjausta eri muodoissaan. Toinen merkittävä asia on pitkäjänteisyys. Ala on hyvin pääomaintensiivistä ja jotta toimijat uskaltaisivat tehdä omia päätöksiään, tulisi heillä olla näkymä tulevasta hieman pidemmälle kuin vuosi tai kaksi. Tämä näkymän pituus ja kirkkaus ovat hyvin pitkälti valtion käsissä. Yhtiömme vuosi 2023 on ollut hyvin investointipainotteinen – olemme investoineet lähes 6 miljoonaa euroa yhtiömme toimitusvarmuuteen. Investoinneista lähes miljoona on kohdistunut lämmölle ja noin 5 miljoona sähköverkkoon. Investointitaso yhtiömme koko huomioiden on poikkeuksellinen. Mutta myös näkyvää on syntynyt, yhtiömme kautta aikojen isoin verkon saneerausurakka Vedentaka – Kärjenniemi on loppusuoralla, viimeistelyt ja vanhan verkon purku ovat työn alla ja saataneen valmiiksi kevään 2024 kuluessa. Verkon laajeneminen Varsanhäntään on yhtiön puolelta myös loppusuoralla. Varsanhännässä ovat ensimmäiset asiakkaat kytkeytyneet verkkoomme ja loput kytkeytyvät kevään 2024 kuluessa. Kaukolämmön verkkomme on laajentumassa Mäntylän alueelle. Juusonnaityn talonäyttelyalueelle saatiin kaukolämpö. Lisäksi olemme uudistaneet mm. uimahallilla olleen varalämpölaitoksen, jolla varmistamme isolta osaltaan kaupungin eteläisen puolen asiakkaidemme lämmönsaannin mm. häiriötilanteissa.

Vuonna 2023 maakaasun hinta käyttäytyi muun energian tavoin ja hinnat lähtivät voimakkaaseen laskuun. Lokakuussa tapahtunut Suomen ja Viron välinen kaasuputken rikko aiheutti alan toimijoissa pientä huolestumista. Putkirikon vaikutukset maakaasun saatavuuteen jäivät vähäisiksi, olihan mm. Gasgrid tuottanut Inkoon satamaan kelluvan LNG terminaalin vuodenvaihteessa 2022 – 2023. Alueellamme on hieman toistakymmentä maakaasuasiakasta. Heidän maakaasun toimituksensa perustuvat Haminan satamassa sijaitsevaan LNG terminaaliin.

Yhtiön hallituksen kokoonpanossa ei tapahtunut toimintavuoden 2023 kuluessa muutoksia. Syksyllä 2023 hallitus tarkasti 2022 keväällä laatimaansa strategiaa vastaamaan muuttunutta tilannetta. Tässä yhteydessä Yhtiön vastuullisuus kirjattiin seuraavasti:

- Huolehdimme toimillamme energian toimitusvarmuudesta ja saatavuudesta Koskilaisten tarpeisiin
- Huomioimme kaikessa toiminnassamme tieto-/kyberturvallisuuden

- Tuemme yhteiskunnan sähköistymistä ja edistämme siirtymistä vähähiiliseen kestävään tulevaisuuteen
 - o Siirrymme kohti hiilineutraalia energiantuotantoa
 - o Investoimme kannattaviin uusiutuviin energiahankkeisiin mm. Puhurin kautta
- Huolehdimme ympäristöasioista tehdessämme investointeja
- Työturvallisuus on yksi hallituksen keskeisistä seurattavista mittareista
- Hinnoitlemme energiapalvelumme vastuullisesti
- Tuotamme toimillamme kaupungille Valkeakosken Energian arvon kasvua ja osinkoja sekä oman liiketoiminnan että omistustemme kautta.

Valkeakosken Palloiluhalli

Vuosi 2023 oli Valkeakosken Palloiluhalli Oy:n 38. toimintavuosi ja kolmas täysi toimintavuosi uudessa hallissa, joka valmistui elokuussa 2020. Jalkapalloharjoitusten ja ottelujen (1 678 h) lisäksi hallissa järjestettiin Lasten Pomppumaailma tapahtuma 19.-22.10. (40 h). Lisäksi hallia käytti vapaina ajankohtina muutama yksittäinen urheilija (henkilökohtainen käyttöoikeus).

Varattuja käyttötunteja kertyi yhteensä 1 718 h, josta 1.1.-30.4. ja 1.11.-31.12. sesonkiaikana 1 583 h. Keskimääräinen käyttöaste sesonkiaikana oli 8,74 h/vrk ja koko kertomusvuonna 4,73 h/vrk. Varattujen vuorojen (1 678 h) keskihinnaksi muodostui 119,84 €/h.

Kertomusvuonna varausten hinnat (alv 0 %) olivat: Harjoitusvuorot arkisin ennen klo 16 ja klo 21 jälkeen sekä 1.6.-30.9. välinen aika 110 €/h (paikallinen juniorijoukkue 90-100 €/h), primetime 1.11.-30.4. ma-pe klo 16-12 sekä la-su klo 10-18 välinen aika 150 €/h (120 €/h), muut harjoitusvuorot 130 €/h (110-120 €/h) sekä erilliset ottelu- ja turnausvaraukset 150 €/h (120 €/h).

Visavuoren museosäätiö

Museosäätiön vuosi 2023 oli kaiken kaikkiaan varsin onnistunut - tavoitettiin kävijöitä ja juhlittiin Valkeakoskea. Valkeakosken kaupunki täytti 100 vuotta ja museosäätiö oli mukana juhlavuodessa. Vuoden tärkein näyttely oli Myllysaarella esillä ollut ”Meidän Koski”, joka tehtiin yhdessä valkeakoskelaisten kanssa ja kertoi siitä, millaisena paikkakuntalaiset Valkeakosken kokevat. Juhlavuoden kunniaksi kaupunki kustansi kaikki alle 3-vuotiaat päiväkotilaiset Myllysaaren ”Metsänpeitto”-näyttelyyn ja kaikki yli 3-vuotiaat päiväkotilaiset sekä esikoululaiset Visavuoreen.

Museosäätiö hakeutui verottajan ohjeistuksen jälkeen arvonlisäverovelvolliseksi museokauppatoiminnasta. Visavuoressa uusittiin samalla koko kassajärjestelmä. Museotoiminta on edelleen yleishyödyllistä eli arvonlisäverotonta toimintaa.

Museoissa vieraili vuoden aikana 27170 kävijää, jotka jakaantuivat seuraavasti: Visavuoressa 17261 kävijää, Myllysaaren museossa 8720 kävijää ja Kauppilanmäen museoalueella 1189 kävijää.

Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä

Valkeakosken ammattiopistossa opiskeli vuoden aikana enimmillään yhtäaikaaisesti 1363 opiskelijaa. Määrä on suurin koulutuskuntayhtymän toiminnan historiassa. Painottamattomia opiskelijavuosia kertyi 1106. Tavoitteena ja rahoituksen perusteena ollut 1039 opiskelijavuotta ylitettiin selvästi 67 opiskelijavuodella. Painotettuja opiskelijavuosia kertyi 1198, mikä myös selvästi ylitti asetetun 1110 opiskelijavuoden tavoitteen. Tutkintoja suoritettiin 371, joista 306 oli perustutkintoja. Asetetusta tavoitteesta jäätin 4 tutkintoa. Kokonaisuudessaan koulutuskuntayhtymän vuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Tavoitteiden toteutuminen ilmenee tarkemmin tulokortissa.

Koulutuskuntayhtymän toimintatuotot olivat 11 797 793 euroa, mikä ylitti talousarviotavoitteen 1,2 %:lla. Vastaavasti toimintakulut olivat 10 822 938 euroa, mikä ylitti 1,0 %:lla talousarviotavoitteen. Näin koko kuntayhtymän toimintakatteeksi saatiin 974 855 euroa, ja talousarviotavoite ylitettiin 4,3 %:lla, tavoitteen ollessa 935 079 euroa. Vuosikatteenä muodostui 1 057 878 euroa. Poistojen jälkeen kuntayhtymän tilikauden ylijäämäksi muodostui 211 467 euroa. Vuosikatteenä pystyttiin kattamaan 125 %:sti poistot.

Talousarvio toteutui hyvin, tuloksen ylittäessä tilikauden tulostavoitteen. Tulevien vuosien haasteena onkin positiivisen tuloksen ylläpitäminen.

Strategia VAAO 2025 määrittelee toimintamallit ja –periaatteet, joilla varmistetaan vision Pippurinen osaamisen ykköskumppani suuntainen toiminta ja sen toteutuminen. Strategian toteuttamisen toisena vuonna panostimme strategisten päämäärien mukaisesti sujuvaan arkeen, digitaalisuuden hyödyntämiseen, näkyvyyteen ja yhteistyöhön sekä kestäväällä tavalla toimimiseen.

Päämäärien toteuttamiseksi jatkoimme yhdessä tekemisen ja tiimimäisen toimimisen kehittämistä ja lisäämistä. Lisäsimme digitaalisuutta koulutuksessa ja oppimisympäristöissä sekä kehitimme verkkomateriaaleja ja verkkopedagogiikkaa edelleen. Tiivistimme yhteistyötä yritysten kanssa ja julkaisimme uudet www-sivut. Lisäksi kaikessa toiminnassamme pyrimme vastuullisuuteen ja taloudellisuuteen.

Organisaatiota päivitettiin vuoden alusta toimivuus tarkastelun ja saatujen kokemusten sekä palautteiden ja kahden toimialapäällikön tehtävän vapautumisen myötä. Työelämä- ja oppimispalveluiden sekä valmentava koulutus ja ohjauspalveluiden toimialapäälliköiden tehtävien vapauduttua, päädyttiin rekrytoimaan oppimispalveluiden toimialapäällikkö, jonka vastuu alueeseen kuuluvat YTO-aineet, erityinen tuki ja ohjaus- ja hakupalvelut. Työelämäpalvelut ja yrityskoulutukset sekä TUVA ja pajatoiminta siirtyvät teknologian ja rakentamisen toimialapäällikölle. Lisäksi vahvistettiin yhteis- ja jatkuvan haun hakupalveluiden toimintaresurssia palkkaamalla opinto-ohjaaja tähän tehtäväalueeseen.

Kokemusten ja palautteiden pohjalta oli myös tarpeen vahvistaa koulutuspalveluiden esihenkilötyötä. Koulutuspalvelut tarvitsevat yhden kokoaikaisen esihenkilön, joka vastaa strategisesta ja päivittäisestä johtamisesta yhdessä toimialapäälliköiden kanssa. Lisäksi tavoitteena oli selkeyttää toimialapäälliköiden vastuualueita ja keventää heidän työkuormaansa. Näin päädyttiin yhteisö- ja viestintäjohtajan viran muuttamisesta apulaisrehtorin viraksi.

Vuoden yhdessä tärkeimmistä tavoitteista, eli opiskelijamäärien kasvattamisessa onnistuttiin. Opiskelijamäärä oli reilusti suurempi, kuin edellisenä vuonna. Tämän johdosta opiskelijavuosien määrä kasvoi edellisvuodesta ja tavoitteet ylitettiin. Syynä

opiskelijamäärän kasvamiseen oli yhteishaun onnistuminen ja jatkuvan haun opiskelijoille suunnattujen koulutusten aloitusten lisääminen. Erityisesti kokonaan verkossa suoritettavat tutkinnot lisäsivät opiskelijoiden määrää. Myös TUVA -opiskelijoiden määrä kasvoi merkittävästi, lähinnä ulkomaalaistaustaisten opiskelijoiden osuus. Lisäksi keväällä tehostettiin ohjauksen ja erityisen tuen toimintaprosesseja.

Yhteishaku onnistui VAAOn osalta hyvin edellisvuoteen verrattuna kaikkien hakijoiden ja ensisijaisten hakijoiden osalta. Kaikkien hakijoiden määrä oli 999, kun se edellisenä vuonna oli 960 ja ensisijaisia hakijoita 271, kun edellisenä vuonna oli 257. Teknologia ja rakentamisen toimialalla ensisijaisten hakijoiden määrä kasvoi ja hyvinvointi ja liiketoiminnan aloilla pysyi samana edellisvuoteen verrattuna. Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen eli TUVA-koulutukseen hakijoiden määrän kasvu oli voimakasta.

Opiskelijoiden sitoutuneisuutta ja hyvinvointia edistettiin osana koko koulutusyhteisömme toimintaan. Teimme suunnitelmia opiskelijakunnan toiminnan kehittämiseksi ja opiskelijoiden osallistamisen parantamiseksi. Syksyllä käynnistettiin ja järjestettiin uudelleen toimialakohtaiset opiskelijafoorumit. Opiskelijafoorumeissa vahvistetaan opiskelijoiden mahdollisuutta osallistua ja vaikuttaa oppilaitosta ja opiskelua koskeviin asioihin. Opiskelijafoorumit käynnistyivät aktiivisesti ja niistä saatiin hyviä ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi.

Osaamisen ja valmiuksien kehittämiseksi tiivistettiin yhteistyötä työelämän kanssa. Syksyllä järjestettiin kaksi seminaarityyppistä toimialakohtaista työelämäfoorumia.

Työelämäfoorumeissa yhteistyössä työelämän edustajien kanssa pohdittiin yhteistyön eri muotoja, osaamistarpeita ja niiden muutoksia sekä tulevaisuuden näkymiä. Molemmissa tilaisuuksissa jaettiin myös Osaamisen ykköskumppanidiplomeita tärkeille kumppanuusyrityksille. Lisäksi 2024 vuoden alusta tavoitteena on käynnistää työelämäfoorumeiden lisäksi toimialakohtaiset toimielimet, Ammatillisen osaamisen kumppanuusfoorumit.

Vuosi 2023 oli Toiminnan uudistamisohjelman 2021–2023 viimeinen vuosi. TUO 2023 tavoitteena oli muuttaa rohkeasti organisaation toimintatapaa ja rakenteita siten, että voimme hyödyntää toiminnan mahdollisuudet mahdollisimman tehokkaasti asiakas- ja

perustehtävälähtöisesti. Organisaatiota ja sen toimintaa tarkasteltiin toiminnallisuuden, tehokkuuden ja uudistumiskykyisyyden pohjalta. Toiminnan uudistamisessa hyödynnettiin laajasti myös monipuolista hanketoimintaa. Uudistamisen painopisteinä olivat mm. esihenkilöorganisaatio, digitaalisuuden ja verkko-oppimisen lisääminen ja kehittäminen sekä kansainvälisyys ja työelämäyhteydet. Toiminnan uudistamiseksi ja kehittämiseksi toteutettiin monia toimenpiteitä. Monissa kehittäminen jatkuu edelleen. Talous onnistuttiin tasapainottamaan ja tilinpäätökset vuodesta 2022 ovat olleet ylijäämäisiä.

Tiloja ja oppimisympäristöjä ajanmukaistettiin ja saneerattiin monin eri tavoin. Elokuun alussa otettiin käyttöön saneeratut Väinölän luentosali Louhela, neuvotteluhuone Oivallus ja markkinoinnin ja viestinnän tila Väinölä studio sekä Jaakkolassa kone- ja tuotantotekniikan opiskelijoiden sosiaalitilojen saneeraus. Oppimisympäristöjä uudistettiin mm. rakennus- ja pintakäsittelyalojen opiskelijoiden saneeratussa Penttilän tiloja ja oppimisympäristöjä. Penttilään rakennettiin mm. toinen DigiLab -virtuaalioppimisympäristö.

Toteutuneiden toiminnallisten ja taloudellisten tulosten perusteella koulutuskuntayhtymän vuosi 2023 oli hyvä. Olemme kehittäneet toimintaamme suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti ja jatkamme sitä myös tulevana vuonna. Kiitos koko henkilökunnalle erinomaisesti tehdystä työstä.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Eerolan Liikekeskus Oy ja Sointulan Keskus Oy ovat selvitystilassa.

3.11.3 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimivallan- ja vastuunjako konserniohjauksessa:

Päivitetty konserniohje on ollut voimassa 20.4.2021 alkaen. Konserniohjeen mukaan konsernin taloushallintoa johtaa kaupunginhallitus. Kaupunginhallitusta avustaa talous- ja konserniohjauksen yksikkö, joka ohjaa ja valvoo koko konsernin sijoitustoimintaa ja rahoituksen järjestämistä. Konserniin kuuluvien yritysten ja yhteisöjen tulee antaa kaupungin talous- ja konserniohjauksen yksikölle tilinpäätöstietonsa liitteineen. Lisäksi kaupungin määräysvallassa olevat konserniyhteisöt toimittavat konsernijohtoon asettamien talousarviotavoitteiden yhteenvedon kaupungin tilinpäätöstä varten.

Kaupungin edustajat konserniin kuuluviin yhtiöihin, kuntayhtymiin ja säätiöihin on valittu kaupunginhallituksen tai kaupunginjohtajan päätöksellä. Kaupungin määräysvallassa oleviin

konserniyhtiöihin on valittu tilintarkastajaksi kaupungin tilintarkastuksesta vastaava yhteisö tai sen palveluksessa oleva tilintarkastaja.

Kaupunginvaltuuston 5.5.2014 34 §:ssä päätetyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet koskevat myös konserniyhteisöjä.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä:

Konserniohjeen mukaan kaupungin edustajan tulee toimia tytäryhteisössä kaupungin ja kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaisesti. Jos kaupungin edustajana tytäryhteisön hallitukseen valittu henkilö on tilanteessa, jossa hän joutuisi toimimaan kaupungin edun vastaisesti, tulee hänen pyytää konsernijohtolta selkeät toimintaohjeet. Tytäryhteisöillä on velvollisuus pyytää kaupungin kanta konserniohjeessa mainituissa tilanteissa. Ohjeiden anto ja tiedonkulku on ollut riittävää ja kaupungin kantaa on kysytty konserniohjeessa määriteltäviin asioihin.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi:

Valtuusto asettaa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kaupunkistrategiasta, ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernitavoitteet valmistellaan valtuuston päätettäväksi yhteistyössä yhtiön tai yhteisön johdon kanssa vuosittaisissa konsernijohtoon ja tytäryhteisöjen talousarvioneuvotteluissa. Tavoitteiden toteutumista seurataan puolivuositain annetuilla raporteilla, jotka käsitellään sekä kaupunginhallituksessa että kaupunginvaltuustossa.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen on ilmoitettu konserniyhteisöjen tavoitelomakkeissa. Tavoitteet asetetaan vuosittain Valkeakosken Asunnot Oy:lle, Valkeakosken Energia Oy:lle, Valkeakosken Palloiluhalli Oy:lle, Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymälle ja Visavuoren museosäätiölle.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi:

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta on esitetty tavoitteiden toteutumisen yhteydessä.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö:

Valkeakosken kaupungin tietohallinto vastaa konserniyhtiöiden tietotekniikan järjestämisestä. Valkeakosken Asunnot Oy:n, Visavuoren museosäätiön ja Valkeakosken koulutuskuntayhtymän kirjanpito hoidetaan Valkeakosken kaupungin talous- ja konsernihallinnossa. Laskujen käsittely, maksuliikenne sekä palkkojen maksatus hoidetaan näiden osalta yhteisten ohjelmistojen mukaan, paitsi Asuntojen osalta, jolla on omat ohjelmansa.

Valkeakosken kaupungin yhteinen konsernitili on käytössä tytäryhtiöillä, säätiöllä, koulutuskuntayhtymällä ja yhdellä osakkuusyhteisöllä.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä:

Konserniohjeen mukaan koko kaupunkikonsernissa noudatetaan yhtenäisiä riskienhallinnan toimintaperiaatteita. Tytäryhteisöt luovuttavat emoyhtiölle riskienhallinnan kannalta tarpeelliset tiedot. Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhtiön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan ja että riskienhallinnan periaatteet on määritelty. Kokonaisvastuu yhtiön riskienhallinnasta kuuluu hallitukselle. Sisäinen tarkastus ja tilintarkastaja arvioivat niitä prosesseja, joilla organisaatiossa varmistetaan, että merkittävät riskit on ymmärretty ja että niitä hallitaan asianmukaisesti. Tarvittavat vakuutukset otetaan kilpailutuksen perusteella konsernin johdon määräämästä vakuutusyhtiöistä silloin, kun se on konserniedun mukaista.

Tytäryhtiöt ovat velvollisia selvittämään riskienhallintaansa kaupungille vuosittain. Kaikissa tytäryhteisöissä tehdään säännöllistä riskienhallintaa ja -tunnistamista. Riskit ovat isoissa yhtiöissä hyvin tunnistettu ja niitä seurataan säännöllisesti ja systemaattisesti osana arkista toimintaa.

3.11.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	45 308	131 588 *)
Toimintakulut	-97 717	-265 900
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	1 526	237
Toimintakate	-50 883	-134 075 *)
Verotulot	49 145	92 838
Valtionosuudet	20 068	53 845 *)
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	648	454
Muut rahoitustuotot	811	1 406
Korkokulut	-1671	-951
Muut rahoituskulut	-301	-3 537
Vuosikate	17 816	9 980
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 436	-17 207
Arvonalentumiset	0	-5
Tilikauden tulos	3 380	-7 232
Tilinpäätössirrot	0	1
Tilikauden verot	-393	-1008
Laskennalliset verot	-235	287
Vähemmistöosuudet	63	-347
Tilikauden ylijäämä	2 816	-8 300

*) Vuoden 2022 vertailutietoa on korjattu, Visavuoren museosäätiön valtionosuus on siirretty toimintatuotoista valtionosuuksiin.

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut %	46,4	49,5 *)
= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut		
Vuosikate/Poistot, %	123,4	58,0
= 100*Vuosikate / (Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)		
Vuosikate, euroa/asukas	861	482
Asukasmäärä	20 701	20 721
Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 31.12.		

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	17 816	9 979
Tilikauden verot	-393	-1 008
Tulorahoituksen korjauserät	-2 078	-1 500
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-30 956	-18 901
Rahoitusosuudet investointimenoihin	233	103
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	737	1 552
Toiminnan ja investointien rahavirta	-14 640	-9 775
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	-1 602
Antolainasaamisten vähennys	1 662	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21 033	14 351
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 804	-14 280
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-566	3 470
Oman pääoman muutokset	158	2 493
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	12	-73
Vaihto-omaisuuden muutos	-22	-86
Saamisten muutos	6 082	2 558
Korottomien velkojen muutos	-7 991	-1 088
Rahoituksen rahavirta	6 565	5 742
Rahavarojen muutos	-8 076	-4 034
Rahavarat 31.12.	7 216	22 424
Rahavarat 1.1.	15 292	26 458
	-8 076	-4 034

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-56 720	-55 067
Investointien tulorahoitus, %	58,0	53,1

= 100 x Vuosikate/Investointien omahankintameno

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet

Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	0,6
---------------------------------------	------------	------------

Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa konsernituloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainamäärä kahdeksalla.

Kassan riittävyys, pv *	18	27
--------------------------------	-----------	-----------

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Konsernituloslaskelmasta: Toimintakulut, Korkokulut, Muut rahoituskulut, Tilikauden verot

Konsernin rahoituslaskelmasta: Investointimenot, Antolainasaamisten lisäykset, Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Konsernitase ja sen tunnusluvut

	2023	2022
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	237 534	268 906
Aineettomat hyödykkeet	1 118	2 947
Aineettomat oikeudet	69	855
Muut pitkävaikutteiset menot	1 048	2 080
Ennakkomaksut	0	12
Aineelliset hyödykkeet	205 109	230 791
Maa- ja vesialueet	21 917	21 952
Rakennukset	104 376	136 451
Kiinteät rakenteet ja laitteet	57 662	52 660
Koneet ja kalusto	3 659	6 731
Muut aineelliset hyödykkeet	466	503
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	17 029	12 494
Sijoitukset	31 308	35 168
Osakkuusyhteisöosakkeet	23 695	25 123
Muut osakkeet ja osuudet	1 649	2 323
Muut lainasaamiset	3 339	7 018
Muut saamiset	2625	704
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	692	435
VAIHTUVAT VASTAAVAT	18 426	48 790
Vaihto-omaisuus	408	1 106
Saamiset	10 803	25 261
Pitkäaikaiset saamiset	315	2 415
Lyhytaikaiset saamiset	10 488	22 846
Rahoitusarvopaperit	508	1 777
Rahat ja pankkisaamiset	6 708	20 647
VASTAAVAA YHTEENSÄ	256 653	318 131

	2023	2022
VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	106 696	115 103
Peruspääoma	92 155	98 259
Säätiön peruspääoma	291	306
Muut omat rahastot	292	291
Edellisten tilikausien ylijäämä	11 143	24 548
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 816	-8 301
VÄHEMMISTÖOSUUDET	990	1 999
PAKOLLISET VARAUKSET	483	2 128
Muut pakolliset varaukset	483	2 128
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	944	821

	2023	2022
VIERAS PÄÄOMA	147 540	198 080
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	95 633	120 202
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	13 521	13 268
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	19 871	21 593
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	18 515	43 017
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	256 653	318 131

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	42,0	36,8
= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$		
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	128,8	71,2
= $100 \times \text{Vieras pääoma} / \text{Käyttötulot}$		
Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.		
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	13 959	16 247
= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € / asukas	674	784
= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$		
Konsernin lainat, euroa/asukas	5 580	6 843
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	115 504	141 795
= Korollisen vieraan pääoman erät		
Konsernin lainat ja vastuut 31.12.	137 823	188 841
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut		
Konsernin lainat ja vastuut, €/asukas	6 658	9 113
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	3 339	7 018
= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja pysyvien vastaavien muut lainasaamiset		
Asukasmäärä	20 701	20 721
Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 31.12.		
Konsernin henkilöstömäärä	1 272	1 965
Keskimääräisesti tilikauden aikana		

3.12 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

3.12.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus

esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden tuloksen -119 502,84 euron alijäämän käsittelystä seuraavaa: vähennetään poistoerovarausta yhteensä 326 907,36 euroa, joka kohdistuu seuraavasti:

- Holmin alueen vesihuoltoverkosto	1 302,00
- Holmin alueen viemäriverkosto	1 302,00
- Eerolan päiväkodin korjaus	150 000,00
- Myllysaari: Nuorisotilat	37 131,12
- Tietotien lukio	137 172,24

tilikauden ylijäämä 207 404,52 euroa lisätään taseen edellisten tilikausien ylijäämään kuluvan vuoden kirjanpidossa.

3.12.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Sote -muutos ja siihen liittyvä hyvinvointialueen aloittaminen 1.1.2023 vaikutti siihen liittyvine toimenpiteineen kaupungin peruspääomaan. Peruspääomaan tehtyjä kirjauksia olivat hyvinvointialueelle siirtyneen henkilöstön lomapalkkavelan (4,3 milj. euroa) lisääminen ja siirtyneiden koneiden ja kaluston (222 350 euroa) vähentäminen. Näiden edellä mainittujen kirjausten lisäksi peruspääomasta kirjattiin pois PSHP:n kuntayhtymäosuus (10,2 milj. euroa) johtuen kuntayhtymän lakkauttamisesta HVA -muutoksen seurauksena. Vuoden 2023 peruspääoman alkusaldo oli 98 258 757 euroa ja yhteenlaskettujen muutuskirjausten (6 104 180 euroa jälkeen peruspääoma on 92 154 576.

Kaupungin vuoden 2022 tilikauden tuloksen jälkeen ylijäämää oli jäljellä 1 872 417 euroa. Vuoden 2023 tilikauden tuloksen jälkeen ylijäämää on jäljellä 2 079 821 euroa. Vuosien 2024-2026 talousarvio ja -suunnitelma on laadittu yhteensä -739 901 euroa alijäämäiseksi, joten ylijäämää suunnittelukauden jälkeen olisi 1 339 920 euroa.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kuntalain mukaan kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta ilman mahdollisuutta taloussuunnitelmassa lykätä alijäämän kattamista myöhempään ajankohtaan.

Valkeakosken kaupungin tilinpäätöksessä ei päättäneellä tilikaudella ole kattamatonta alijäämää, joten erillisiin kuntalain mukaisiin talouden tasapainottamisen toimenpiteisiin ei tarvitse varautua. Taloussuunnitelmavuosien neton ollessa kuitenkin alijäämäinen on hyvä aloittaa talouden tasapainottamistoimenpiteet mahdollisimman pian seuraavaa talousarviokierrosta varten.

4 Talousarvion toteutuminen

4.1 Käyttötalouden toteutuminen

	Talousarvio KV	Ta- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot. %
Kaupunginhallitus						
Toimintatuotot	7 165 062	390 000	7 555 062	7 524 024	-31 038	99,6 %
Toimintakulut	-17 328 828	40 000	-17 288 828	-16 800 221	488 607	97,2 %
Toimintakate	-10 163 766	430 000	-9 733 766	-9 276 197	457 569	95,3 %
Konsernihallinto						
Toimintatuotot	4 284 862	330 000	4 614 862	4 388 799	-226 063	95,1 %
Toimintakulut	-13 045 378	-360 000	-13 405 378	-13 012 350	393 028	97,1 %
Toimintakate	-8 760 516	-30 000	-8 790 516	-8 623 551	166 965	98,1 %
Maankäyttöpalvelut						
Toimintatuotot	1 690 500	260 000	1 950 500	2 159 632	209 132	110,7 %
Toimintakulut	-2 177 796	200 000	-1 977 796	-2 006 057	-28 261	101,4 %
Toimintakate	-487 296	460 000	-27 296	153 576	180 871	-562,6 %
Muut palvelut						
Toimintatuotot	1 189 700	-200 000	989 700	975 593	-14 107	98,6 %
Toimintakulut	-2 105 654	200 000	-1 905 654	-1 781 815	123 840	93,5 %
Toimintakate	-915 954		-915 954	-806 222	109 733	88,0 %
Koulutus- ja hyvinvointilautakunta						
Toimintatuotot	4 556 718	599 000	5 155 718	5 401 195	245 477	104,8 %
Toimintakulut	-56 895 474	-2 602 326	-59 497 800	-60 623 669	-1 125 869	101,9 %
Toimintakate	-52 338 756	-2 003 326	-54 342 082	-55 222 473	-880 391	101,6 %
Hallinto- ja tukipalvelut						
Toimintatuotot	18 000		18 000	19 051	1 051	105,8 %
Toimintakulut	-769 012		-769 012	-721 245	47 767	93,8 %
Toimintakate	-751 012		-751 012	-702 194	48 818	93,5 %
Varhaiskasvatuspalvelut						
Toimintatuotot	799 676	99 001	898 677	1 059 821	161 144	117,9 %
Toimintakulut	-13 856 451	-727 001	-14 583 452	-15 060 565	-477 113	103,3 %
Toimintakate	-13 056 775	-628 000	-13 684 775	-14 000 744	-315 969	102,3 %
Yleissiv.koulutuksen palvelut						
Toimintatuotot	1 195 763	619 999	1 815 762	1 645 010	-170 752	90,6 %
Toimintakulut	-28 957 597	-1 649 997	-30 607 594	-31 184 187	-576 592	101,9 %
Toimintakate	-27 761 834	-1 029 998	-28 791 832	-29 539 176	-747 344	102,6 %
Vapaa-aikapalvelut						
Toimintatuotot	2 543 279	-120 000	2 423 279	2 677 313	254 034	110,5 %
Toimintakulut	-13 312 414	-225 328	-13 537 742	-13 657 672	-119 930	100,9 %
Toimintakate	-10 769 135	-345 328	-11 114 463	-10 980 359	134 104	98,8 %

	Talousarvio KV	Ta- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot. %
Tekninen lautakunta						
Toimintatuotot	33 456 832	-120 000	33 336 832	34 170 315	833 484	102,5 %
Toimintakulut	-21 276 194	-980 000	-22 256 194	-22 896 978	-640 784	102,9 %
Toimintakate	12 180 638	-1 100 000	11 080 638	11 534 621	453 983	104,1 %
Yhdyskuntateknikka						
Toimintatuotot	960 369	300 000	1 260 369	1 531 859	271 490	121,5 %
Toimintakulut	-3 935 250	-280 000	-4 215 250	-4 402 800	-187 551	104,4 %
Toimintakate	-2 974 881	20 000	-2 954 881	-2 774 227	180 654	93,9 %
Toimitilat						
Toimintatuotot	21 478 499	-500 000	20 978 499	21 311 619	333 120	101,6 %
Toimintakulut	-9 165 666	-200 000	-9 365 666	-9 782 647	-416 981	104,5 %
Toimintakate	12 312 833	-700 000	11 612 833	11 583 801	-29 032	99,7 %
Ruoka- ja siivouspalvelu						
Toimintatuotot	5 262 492		5 262 492	5 396 434	133 942	102,5 %
Toimintakulut	-5 299 838		-5 299 838	-5 143 382	156 457	97,0 %
Toimintakate	-37 347		-37 347	253 052	290 399	-677,6 %
Vesihuolto						
Toimintatuotot	5 755 472	80 000	5 835 472	5 930 403	94 931	101,6 %
Toimintakulut	-2 875 440	-500 000	-3 375 440	-3 568 149	-192 709	105,7 %
Toimintakate	2 880 032	-420 000	2 460 032	2 471 995	11 963	100,5 %

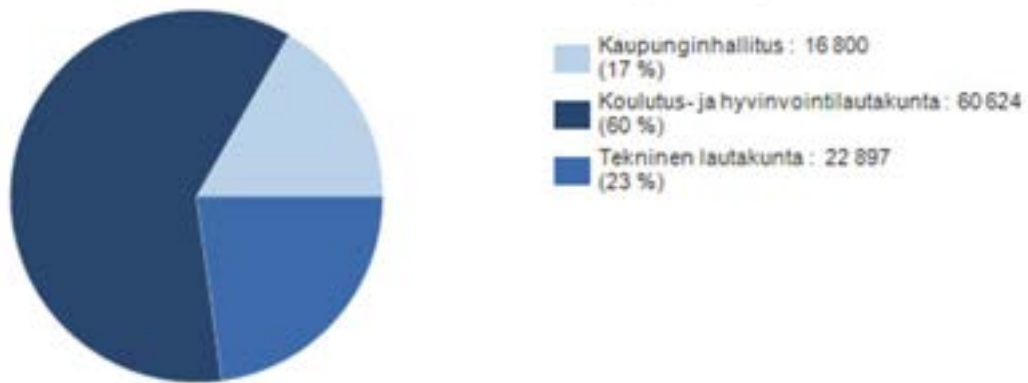
Yhteensä	Talousarvio KV	Ta- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	45 178 612	869 000	46 047 612	47 260 376	1 212 764	102,6 %
Toimintakulut	-95 500 496	-3 542 326	-99 042 822	-100 645 105	-1 602 283	101,6 %
Toimintakate	-50 321 884	-2 673 326	-52 995 210	-53 123 446	-128 236	100,2 %

Toimintatulot lautakunnittain (1000 €)

Kaupunginhallitus : 7 524 (16 %)
Koulutus- ja hyvinvointilautakunta : 5 401 (11 %)
Tekninen lautakunta : 34 170 (73 %)

Toimintakulut lautakunnittain (1000 €)

4.2 Tavoitteiden toteutuminen tehtävittäin

Kaupunginhallitus

Tehtävä: 100 Konsernihallinto

Vastuuhenkilö: HR- ja kehittämisjohtaja

Lyhyt kuvaus tehtävän toiminta-ajatuksesta

Tehtävä sisältää vaalien, valtuuston, tarkastustoiminnan, kaupungin johdon (hallitustyöskentely ja kaupunginjohtaja), elinkeinopalveluiden, hallinto- ja henkilöstöpalveluiden, talous- ja tietohallintopalveluiden sekä työllisyyspalveluiden toiminnot.

Lyhyt analyysi strategisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä hyvinvoinnin painopisteiden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Yrityspalveluiden perustoimintaa olivat palvelut alkaville ja toimiville yrityksille. Perustamisneuvontaa hyödynsi 28 asiakasta ja yrityksiä perustettiin seitsemän. Toimivien yritysten asiakaspalvelutapahtumia oli 405. Etelä- ja Lounais-Pirkanmaan ilmastoekosysteemihankkeella oli ensimmäinen täysi toimintavuosi ja verkosto onnistui kasvattamaan jäsenyrityksiä hyvin (<https://ilmastoverkosto.fi/>).

Työllisyyspalvelut liitettiin vuoden 2023 alussa osaksi elinkeinopalveluita. Palveluita väritti koko vuoden kestänyt suunnittelu ja neuvottelut TE-palvelut 2024 –uudistuksesta sekä hyvinvointialueen kanssa tehtävä yhdyspintatyö. Työmarkkinatuen kuntaosuus nousi yleisen heikon työllisyystilanteen johdosta ja ylitti talousarvion. Työttömyys jatkoi kasvuaan ja siinä näkyy myös lomautukset, joita oli teollisuudessa paljon. Nuorten työttömien määrä oli edelleen suuri. Nuorten työpaja vaihtoi nimensä Väyläksi ja toimintaa kehitettiin vastaamaan valtionavustuksen ehtoja. Työllistämispaja Akselistä lakkautettiin viimeisenä ollut tekninen paja.

Kaupunkimarkkinoinnissa panostettiin kaupungin tunnettuuden ja vetovoiman kehittämiseen mm. palveluita, tapahtumia, vesistöä ja harrastusmahdollisuuksia markkinoimalla. Myös maankäytön tonttimarkkinointia tuettiin erilaisin toimenpitein. Nysse-

joukkoliikennettä markkinoitiin monikanavaisesti, tuoden esille mm. Tampereen läheisyyttä ja kulkemisen edullisuutta. Markkinoinnissa hyödynnettiin myös Kontio&Parmas tv-sarjan sekä erityisesti Mokka-pirtin julkisuutta ja kiinnostavuutta. Liikunta- ja hyvinvointimatkailun kehittämishankkeeseen kohdennettiin merkittävästi työpanosta. Hankkeessa tuotettiin laajan osallistamisen kautta kattava analyysi Valkeakosken liikuntamatkailun olosuhteista ja kilpailueduista sekä laadittiin ja toimeenpantiin erilaisia kehittämissuunnitelmia. Mm. Varalan urheiluopiston ja hotelli Waltikan kanssa solmittiin yhteistyösopimus. Matkailumarkkinointia tuotettiin erityisesti digitaalisissa ja sosiaalisen median kanavissa sekä yhteisillä messuosallistumisilla ja muilla täsmätoimenpiteillä. Mm. pyörämatkailua kehitettiin yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Matkailun ja markkinoinnin toimintasuunnitelman laatimiseksi nimettiin työryhmä ja suunnitelman laadinta käynnistyi.

Tukipalveluissa tietohallinnossa valmisteltiin Tiera-yhteistyötä, joka alkoi 1.1.2024. Talous- ja palkkahallinnossa tehtiin selvitystä palveluiden ulkoistamisesta. Selvitys valmistuu keväällä 2024.

Tavoitteet

Elinvoimaa ja kasvua syntyy työstä, koulutuksesta ja yrittämisestä			
Tahtotila	Kuulemme yritysten tarpeita ja toimimme niiden perusteella.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Olemme aktiivisesti ja monikanavaisesti yhteydessä yrityksiin ja kehitämme toimintaamme yritysten tarpeista lähtien. Viestimme aktiivisesti verkostollemme yritysten tarpeista.	Asiakastyytyväisyyskysely elinkeinopalveluiden CRM-järjestelmään kirjatusta toimenpiteistä, asteikko 1-5: Tavoite 4.0	Palvelualttius 4,44 Ammattitaito 4,33 Toteuma: 4,39	Valmis

Tuemme aktiivisesti uusien yritysten perustamista ja kartoitamme niiden tarpeita. Kontaktoimme potentiaalisia muuttavia yrityksiä ja markkinoimme aktiivisesti Valkeakoskea yritysmönteisenä kaupunkina.	Perustettujen yritysten määrä Kontaktoitujen yritysten määrä Asiakastyytyväisyyskyselyt uusyrityksille.	Kontaktoituja yrityksiä 405 (joista sijoittumispalvelu kontakteja 45). Perustamisneuvonta asiakkaita 28, yrityksiä perustettiin 7 ja lisäksi lukuisia asiakkaita aloitti kevytyrittäjänä (yhteensä Valkeakoskelle perustettiin 85 yritystä, lakanneita oli 45). Toteuma: 85,0	Valmis
Tahtotila	Oppilaitokset, yhteisöt ja yritykset muodostavat toimivia kokonaisuuksia.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Olemme sekä aloitteellinen että aktiivinen toimija verkostoissa ja kehitämme omalta osaltamme elinvoimaisia ja toimivia kokonaisuuksia. Osallistumme Valkeakosken elinkeinoelämän kannalta merkittävien toimijoiden hallitukseen sekä ohjaus- ja työryhmiin.	Pidämme kirjaa edustuksistamme merkittävien toimijoiden hallituksissa sekä ohjaus- ja työryhmissä.	Toteuma:	Valmis
Toimimme aktiivisessa yhteistyössä VAAO:n kanssa.	Työvoimakoulutuksiin ohjataan aktiivisesti työnhakija-asiakkaita ja VAAO:ssa tarjottavat työvoimakoulutukset toteutuvat. Toteutunut / ei toteutunut.	Toteutunut: Hitsausalan pätevyttämiskoulutukset olisivat voineet täyttyä enemmänkin. Yksiölliset osatutkinnot ovat olleet hyvä räätälöitävä tapa kouluttautua työvoimakoulutuksena. Fenix Marin, koulutus uuteen valmistustekniikkaan. Toteuma:	Valmis

Tahtotila		Turvaamme työvoiman saannin.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Hyödynnämme tehokkaita ja kohdennettuja hankkeita sekä kehitämme aktiivisesti ja rohkeasti uutta ja luovumme toimimattomaksi toteamistamme kokeiluista	Mittaamme hankeyhteistyön ja uusien kehitystoimenpiteiden tuloksellisuutta laadullisesti.	Työtie 2.0 Asiakaspalautekyselyn arvosanojen keskiarvo 4,6 (asteikko 1-5) Toteuma: 4,6	Valmis
Välitämme aktiivisesti työtä ja työvoimaa sekä toteutamme kuntakokeilun perustehtävää.	Työmarkkinatuen kuntaosuus on keskiarvoltaan alle 5,50€/asukas.: Tavoite 5.0	- Toteuma: 5,51	Valmis
Tiivistämme kaupungin sisäistä yhteistyötä ja tehostamme yritys-, oppilaitos- ja verkostoyhteistyötä.	Mittaamme oman toimintamme laatua yhteisissä projekteissa kyselyillä yhteistyötahoille.	Yhteistyötahojen arvio yhteistyöstä 4,11 (asteikko 1-5) Toteuma: 4,11	Valmis
Meillä luonto ja ympäristö ovat ainutlaatuinen voimavara			
Tahtotila		Olemme HINKU-kunta, toimimme sen mukaisesti.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Kaupungin päätöksenteossa huomioidaan kautta linjan HINKU-kunta ja päätöksenteon tukena suoritetaan säännönmukaisesti vaikutusten arviointi. Otetaan ennakkovaikutusten arviointi käyttöön aktiivisesti.	Toteutunut / ei toteutunut	Toteutunut. Ennakkovaikutusten arviointi on otettu käyttöön päätöksenteon valmistelussa, arviointeja tehtiin erityisesti talouden tasapainottamistoimenpiteille. Toteuma:	Valmis

Kannustetaan henkilöstöä koulu- ja työmatkojen kulkemiseen kävellen, pyörällä tai julkisilla välineillä kampanjan avulla.	Etelä- ja Lounais-Pirkanmaan ilmastoekosysteemi – hankkeen mittarit.	Polkupyöräetu on otettu käyttöön. Hankintalupia haettiin 115 kpl ja pyöriä on hankittu 85 kpl. Toteuma:	Valmis
Kannustamme yrityksiä ilmastonmuutosta hillitseviin toimiin. Tiedotamme muutoksista ilmastoon liittyvässä lainsäädännössä ja rahoituksissa. Autamme asiantuntijoiden löytämisessä, hanke-yhteistyössä sekä rahoitusten hakemisessa.	Toteutunut / ei toteutunut	Ilmastoverkosto perustettu. Verkostoon pääsee asettamalla toiminnalleen vähintään yhden ilmastotavoitteen, jolla pienennetään hiilijalanjälkeä. Verkosto tarjoaa tukea tavoitteiden saavuttamiseen. Valkeakoskelta on 10 ilmastokumppania. Webinaareja järjestettiin 8 kpl v. 2023 ja yksi jäsenyöpaja, jossa aiheena oli hiilijalanjäljen laskenta. Valkeakoskilaisista yrityksistä tapahtumiin osallistui yhteensä 26 henkilöä. Toteuma:	Valmis
Valkeakoskella voidaan hyvin			
Tahtotila	Panostamme lapsiin ja nuoriin.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Tarjoamme erityisen aktiivisesti alle 30-vuotiaille työnhakija-asiakkaille palveluita, työtä ja koulutuspaikkoja.	Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä on pienempi (vuoden ka) kuin muiden Etelä-Pirkanmaan kuntien keskiarvo.	Ei toteutunut. Valkeakosken alle 30-vuotiaiden työttömien määrä on työnhakijoista 31 %, kun sama luku Akaassa on 28 %, Pälkäneellä 23 % ja Urjalassa 19 % Toteuma: 0,0	Valmis

Valkeakoski vetää puoleensa

Viestimme rohkeasti Valkeakosken mahdollisuuksista ja vahvuuksista.			
Tahtotila			
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Laaditaan matkailun ja markkinoinnin toimintasuunnitelma yhteistyössä matkailutoimijoiden ja luottamushenkilöiden kanssa.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Valmistuu 04/2024 Toteuma: 0,0	Käynnissä
Toteutamme rohkeaa, vastuullista, aktiivista ja monikanavaista viestintää ja markkinointia Valkeakosken mahdollisuuksista ja vahvuuksista.	Toteutunut viestintä- ja markkinointikanavien sekä toimenpiteiden määrä ja sisältöjen personoitu kohdentaminen.	Toteutettiin kohdennettua markkinointiviestintää mm. lehdissä, digikanavissa, somessa, radiossa, tv:ssä, ulkomainoksissa, messuilla, tapahtumissa, suoramarkkinoinnilla sekä kaupungin omissa kanavissa. Aktivoitiin LinkedIn-kanava yrityspalveluiden käyttöön. Kohdennettiin sisältöä valikoiduille kohderyhmille mm. Nysse-liikenteen, Mokkapirtin ja tapahtumien teemoilla. Toteuma: 0,0	Valmis

	Edellisen vuoden toteutuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2023
Toimintatuotot	5 605 198	4 284 862	330 000	4 614 862	4 388 799
Toimintakulut	-14 965 168	-13 045 378	-360 000	-13 405 378	-13 012 350
Toimintakate	-9 359 970	-8 760 516	-30 000	-8 790 516	-8 623 551

Tehtävä: 110 Maankäyttöpalvelut**Vastuuhenkilö: Maankäytön johtaja****Lyhyt kuvaus tehtävän toiminta-ajatuksesta**

Tehtävä vastaa maankäytön suunnittelusta, maan hankinnasta ja luovutuksesta, sijainti- ja rekisteritiedoista sekä rakentamisen valvonnasta ja ohjaamisesta sekä ympäristönsuojelusta. Tehtävä koostuu kaavoituksesta, rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta sekä maaomaisuuden hallinnasta.

Lyhyt analyysi strategisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä hyvinvoinnin painopisteiden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Vuonna 2023 valmistui 28 uutta asuntoa. Keskustan osayleiskaava on hyväksytty, mutta siitä on valitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Pohjoissuunnan osayleiskaava on hyväksytty ja hallinto-oikeus on kumonnut siitä tehdyt valitukset, mutta korkeimmasta hallinto-oikeudesta on haettu valituslupaa. Rantojen osayleiskaavan päivittäminen on edennyt luonnosvaiheeseen ja Heritynniemen osayleiskaavatyö on aloitettu.

Asemakaavoitusta on tehty kaavoitusohjelman mukaisesti. Vuonna 2023 hyväksyttiin 5 asemakaavaa, joista tuli 54 uutta pientalotonttia. Painopisteenä kaavoituksessa oli osayleiskaavojen valmistelu sekä olemassa olevan rakenteen kehittäminen/tiivistäminen asemakaavoin. Omakotitalotontteja luovutettiin 22 kpl ja kerrostalotontteja 1 kpl.

Tavoitteet

Elinvoimaa ja kasvua syntyy työstä, koulutuksesta ja yrittämisestä			
Tahtotila	Kuulemme yritysten tarpeita ja toimimme niiden perusteella.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Tuetaan yritysten tarpeita kaavamuutoksien.	Toteutunut / Ei toteutunut	Toteutunut Toteuma:	Valmis

Tahtotila		Turvaamme työvoiman saannin.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Pidetään tonttitarjonta monipuolisena ja edullisena.	Omakotitonttien neliöhinta on 25 % alhaisempi kuin Valkeakosken ympäryskuntien keskiarvo. Vuoden 2021 keskiarvohinta: 33,775 €/m ² : Tavoite 25.3	Toteuma 22,49 €/m ² pl. Koivuniemen huutokaupatut rantatontit. Muutoin Toteuma: 26,05	Valmis
Meillä luonto ja ympäristö ovat ainutlaatuinen voimavara			
Tahtotila		Järkevä kaupunkirakenne ja elinvoimaiset kylät.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Hajarakentamisen ohjaus kylien elinvoimaisuutta tukien.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Toteutunut Toteuma:	Valmis
Tuetaan kaupunkiympäristön luonnon monimuotoisuutta tarjoamalla neuvontaa kaupunkilaisille sekä huomioimalla monimuotoisuustekijät kaupunkisuunnittelussa.	Toteutunut / ei toteutunut.	Toteutunut Toteuma:	Valmis
Taajamarakenteen pitämistä tiiviinä jatketaan. Kaupunkirakennetta tiivistäviä pieniä täydennyskaavoja suunnitellaan eri puolille kaupunkia.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Toteutunut Toteuma:	Valmis

Valkeakoski vetää puoleensa			
Tahtotila		Meillä on monipuolinen tarjonta kodeiksi.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Kaavoitusta tehdään kaavoitusohjelman mukaisesti. Laaditaan Heritynniemen osayleiskaava ja Säkkiisaaren asemakaava.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Ei toteutunut Toteuma:	Valmis
Järjestetään Talonäyttely vuonna 2024. Tavoitteena vähintään 10 näyttelykohdetta.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Toteutunut Toteuma: 11,0	Valmis
Tontinluovutuksen määrä noudattaa tontinluovutusohjelmaa.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Toteutunut Toteuma:	Valmis
Tahtotila		Viestimme rohkeasti Valkeakosken mahdollisuuksista ja vahvuuksista	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Järjestetään erilaisia tapahtumia kohderyhmille; Talonäyttely 2024, tonttipäivät, kaavojen yleisötilaisuudet, yhteistyötilaisuudet, kotiliite, jne	Tapahtumien määrä vuodessa: Tavoite 10,0	Toteutunut Toteuma: 11,0	Valmis

	Edellisen vuoden toteutuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2023
Toimintatuotot	1 749 204	1 690 500	260 000	1 950 500	2 159 632
Toimintakulut	-1 620 110	-2 122 711	200 000	-1 922 711	-2 006 057
Toimintakate	129 094	-432 211	460 000	27 789	153 576

Tehtävä: 120 Muut palvelut**Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja****Lyhyt kuvaus tehtävän toiminta-ajatuksesta**

Tehtävä sisältää maaseutu- ja joukkoliikenteen palvelut, ympäristöterveydenhuollon sekä eläinlääkintähuollon palvelut. Lisäksi tehtävä sisältää seudullisten kehittämishankkeiden määrärahat.

Lyhyt analyysi strategisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä hyvinvoinnin painopisteiden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Nyssen toinen kokonainen toimintavuosi oli hyvä. Käyttäjätavoitteet ylitettiin ja kustannukset pysyivät budjetissa. Tampereelle suuntautuva liikenne on hyvin käytetty, ajoittain jopa yllirasittunut, mutta sisäinen liikenne lepää koulumatkaliikenteen harteilla.

Tämä tehtävä sisältää myös ne sosiaali- ja terveyspalveluiden vuonna 2023 toteutuneet kaupungille kuuluvat tulot ja menot. Toimintatuottoja kirjattiin yhteensä 152 000 euroa ja toimintakuluja 259 000 euroa.

Kaupunki on osallistunut seuraaviin hankkeisiin vuonna 2023:

- Yhteistyöstä voimaa -matkailun kehittämishanke
 - Valkeakosken liikunta- ja hyvinvointimatkailun kehittämishanke
 - Työtie 2.0 (päätyi vuoden lopussa ja jatkuu kuntien suoraan rahoittamana)
 - Vaateri - nuorten työpaja
 - Hiilineutraali Etelä-Pirkanmaa 2030
 - Etelä- ja Lounais-Pirkanmaan ilmastoekosysteemihanke
 - Seutukaupunkiverkosto
-

Tavoitteet

Meillä luonto ja ympäristö ovat ainutlaatuinen voimavara

Edistämme laadukkaita ja kestäviä liikennemahdollisuuksia.			
Tahtotila			
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Kannustamme kaupunkilaisia joukkoliikennevälineiden käyttöön ja markkinoimme Nysseä aktiivisesti.	Joukkoliikenteen käyttäjämäärät kasvavat 2 %	Toteutunut. Kasvua edelliseen vuoteen oli 31,7 %. Toteuma: 31,7	Valmis

	Edellisen vuoden toteutuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2023
Toimintatuotot	847 520	1 189 700	-200 000	989 700	975 593
Toimintakulut	-2 953 693	-2 105 654	200 000	-1 905 654	-1 781 815
Toimintakate	-2 106 173	-915 954		-915 954	-806 222

Koulutus- ja hyvinvointilautakunta

Tehtävä: 300 Hallinto- ja tukipalvelut

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

Lyhyt kuvaus tehtävän toiminta-ajatuksesta

Hallinto- ja tukipalvelut vastaa koko palvelukeskuksen talouden, hallinnon sekä henkilöstöasioiden valmistelusta ja toimeenpanosta (palvelukeskuskohtaiset asiat). Keskeinen tavoite on sujuvien sekä laillisten ja ohjeiden mukaisten hallintoprosessien varmistaminen. Keskitettyjen hallinto- ja tukipalveluiden vastuulla on lisäksi toiminnan arvioinnin kehittäminen sekä riittävästä täydennyskoulutuksesta huolehtiminen.

Hallinto- ja tukipalveluiden kokonaishenkilöstömäärästä sivistysjohtaja ja hallintopäällikkö muodostavat keskuksen hallinnon ytimen. Muut hallinto- ja tukipalveluiden työntekijät toimivat pääsääntöisesti tukipalveluiden parissa. Sivistysjohtaja toimii myös vapaa-aikapalveluiden tehtäväalueen johtajana ja hallintopäällikkö vahtimestaritiimin lähijohtajana.

Hallinto- ja tukipalveluiden alla työskentelevän hyvinvointikoordinaattorin tehtävänä on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteistyössä kunnan eri sektoreiden, muiden toimijoiden sekä alueellisten toimijoiden kanssa. Hyvinvointikoordinaattorin tehtäväkenttä koskee kaikkia kaupungin toimintoja ja hän työskentelee yli hallinnollisten yhdyspintojen. Hallinto- ja tukipalveluiden yhteydessä toimii vahtimestaritiimi, joka huolehtii päivittäisistä kalustosiirroista sekä tekee pieniä korjaustehtäviä. Lisäksi se huolehtii yhteisvastuullisesti kaupungin lähettipalvelusta.

Lyhyt analyysi strategisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä hyvinvoinnin painopisteiden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Vuoden 2023 alkupuoliskolla oltiin osittain koronan viimeisten vaikutusten alla. Samalla yleinen taloustilanne alkoi heiketä ja valtionosuusperusteiden muutokset alkoivat vähentää valtionosuuksia. Edellä olevat seikat vaikuttivat merkittävästi palvelukeskuksen toimintaan. Vuoden edetessä talouden tasapainotustoimien vaihtoehtojen selvittäminen sekä osittain

tästä johtuvat talousarvion laadinta-aikataulujen muutokset veivät merkittävästi hallintopuolen resursseja.

Myös syksy 2023 oli hallinnon näkökulmasta poikkeuksellisen kiireellinen juuri edellä kerrotuista syistä. Talousarvion 2024 laadintatyöhön liittyvät poikkeukselliset seikat vaativat monenkertaista laskentaa sekä vaihtoehtojen etsintää. Nämä veivät resursseja joiltakin suunnitelluilta hallinnon kehittämisen seikoilta.

Hyvinvointialueen kanssa tehtävä yhteistyö selkiytyi joidenkin palvelujen osalta vuoden 2023 aikana, mutta erityisesti mm. opetuksen tukipalvelujen osalta Pirkanmaan hyvinvointialueen(Pirha) sisäinen rekrytointikielto loppuvuonna 2023 heikensi palveluiden saatavuutta. Myös Pirhan henkilöstön vaihtuvuus sekä edelleen keskeneräisyys joidenkin palvelulinjojen toiminnassa sekä mm. yhteistiedoissa vaikeutti yhteistyötä vuoden 2023 aikana. Pirhan kehitystoiminta ei kaikilta osin kohdannut arjen todellisuutta, mistä seurasi ajoittain tietokatkoja ja epäselvyyttä palvelutuotantoon. Mm. edellä kerrotuista syistä kaupungin hyvinvointikoordinaattorin työmäärä lisääntyi edelleen. Tästä huolimatta hyvinvointikoordinaattorin alla olevat asiakokonaisuudet kehittyivät vuoden 2023 aikana edelleen parempaan suuntaan.

Tavoitteet

Meillä luonto ja ympäristö ovat ainutlaatuinen voimavara			
Tahtotila	Edistämme laadukkaita ja kestäviä liikennemahdollisuuksia.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Verkostoidutaan aktiivisesti tahtotilaa edistäviin verkostoihin.	Verkostot, joissa hallintotiimin henkilöstö on edistämässä tätä tahtotilaa /lkm	Toimenpide toteutunut. Verkostojen lukumäärä 6 ja ne ovat listattu. Verkostoitumista on edistetty verkostojen avulla. Toteuma:	Valmis

Tahtotila		Järkevä kaupunkirakenne ja elinvoimaiset kylät.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Varmistetaan hallintoon liittyvien henkilöiden ymmärrys käytännön toimintaympäristöistä.	Hallintotiimin henkilöstö jalkautuu vuosittain tutustumaan 3-5 kaupunginosaan tai kylään työtehtäviinsä liittyen K/E	Toimenpide toteutunut. Tutustumista on tehty vuoden 2023 ajan. Jalkautumisen lisäksi on perehdytty mm. lasten sijoittumiseen alueille Toteuma:	Valmis
Valkeakoskella voidaan hyvin			
Tahtotila		Toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Yhdyspintatyön sujuvuuden varmistaminen.	Selvitetään hallinnon tehtäväkuvien toimivuus suhteessa hyvinvointialueen rakenteisiin vuoden 2023 aikana sekä tehdään tarvittavat muutokset. K/E	Toimenpide toteutunut. Yhdyspintatyö on selkiytynyt. Valkeakoskella toimii yhdyspintaryhmä ja hyvinvointijaosto. Pirhan organisaation selkiyttäminen on edelleen menossa. Toteuma:	Valmis
Tahtotila		Toimivat peruspalvelut ja erinomaiset harrastusmahdollisuudet myös tulevaisuudessa.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Erillisrahoituksen haun varmistaminen laadukkaiden peruspalveluiden sekä harrastusmahdollisuuksien varmistamiseksi.	Hanketyöryhmän perustaminen ja hakuseurannan vastuuttaminen. K/E	Toimenpide toteutunut. Hanketyöryhmä on toiminnassa. Toteuma:	Valmis

Valkeakoski vetää puoleensa

Tahtotila		Arki on vaivatonta ja sujuvaa.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Parannetaan tukipalvelujen palvelumuotoilua palveluiden laadun ja vaikuttavuuden varmistamiseksi.	Luodaan erillinen palvelusähköposti ulkoisille asiakkaille K/E Hallinnon prosessien läpikäynti sekä edelleen muotoilu mm. digitaalisia palveluita lisäämällä K/E	Toimenpide ei toteutunut. Erillistä palvelusähköpostia ei ole otettu käyttöön, koska sen käyttöönoton ei katsottu tehostavan palvelua. Toimenpide toteutunut. Hallinnon prosessien osalta on tehostettu talousseurantaa sekä yksiköiden sisäistä koulutusta tähän. Toteuma:	Valmis
Tahtotila		Viestimme rohkeasti Valkeakosken mahdollisuuksista ja vahvuuksista.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Oppimis- ja toimintaympäristöjen laadukkuudesta viestiminen nykyistä paremmin.	Sosiaalisen median periaatteiden sekä välineiden käytön ja toimintamallien selkiyttäminen palvelukeskustasolla (kaupungin linjausten mukaan).	Toimenpide toteutunut osittain. Sosiaalisen median periaatteiden ja välineiden käyttöön ottamiseen liittyviä toimintamalleja on valmisteltu. Osittain odotetaan koko kaupungin ratkaisuja. Toteuma:	Valmis

	Edellisen vuoden toteutuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2023
Toimintatuotot	121 574	18 000		18 000	19 051
Toimintakulut	-726 918	-769 012		-769 012	-721 245
Toimintakate	-605 344	-751 012		-751 012	-702 194

Tehtävä: 310 Varhaiskasvatuspalvelut**Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö****Lyhyt kuvaus tehtävän toiminta-ajatuksesta**

Varhaiskasvatuspalvelut huolehtii kunnallisten varhaiskasvatuspalvelujen laadukkaasta tuottamisesta sekä tekee yhteistyötä yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Varhaiskasvatuspalveluja ovat päiväkotitoiminta, perhepäivähoito sekä avoin varhaiskasvatustoiminta.

Palvelurakenteiden suunnittelussa otetaan huomioon varhaiskasvatustilain- ja asetuksen, valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden, esiopetussuunnitelman perusteiden, kaupungin oman varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelman vaatimukset sekä perheiden palvelutarpeet. Yhdessä perusopetuksen sekä vapaa-aikapalveluiden (mm. kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut) kanssa vahvistetaan varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen jatkumoa sekä eheää polkua lapsen kokonaisvaltaiselle kasvulle ja oppimiselle.

Lyhyt analyysi strategisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä hyvinvoinnin painopisteiden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Varhaiskasvatuspalvelujen (sis. esiopetus) kysyntää ja tarjontaa seurattiin päivittäin/viikoittain. Käyttöastetta (päivän aikana läsnä olleiden lasten ja henkilöstön määrällistä suhde) ja täyttöastetta (kirjoilla olevien laskennallisten lasten ja resurssihenkilöstön määrällistä suhde) seurattiin edelleen kuukausittain. Seurannan perusteella kaikki suhdeluvut pysyivät lain mukaisina.

Varhaiskasvatuspaikkojen kysyntä kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Tähän vaikuttavana tekijänä oli Opetus- ja kulttuuriministeriön määräämien varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulorajojen korotus. Muutoksella oli vaikutusta sekä kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrän kasvuun että varhaiskasvatuspaikkojen kysynnän kasvuun. Asiakasmaksujen muutoksilla oli kaupungille taloudellista vaikutusta asiakasmaksutulosten vähentyessä merkittävästi.

Valkeakoski-lisän maksamisella 1.3.2023 alkaen ei ollut vaikutusta varhaiskasvatuksen kysyntää vähentävästi. Sen sijaan samaan aikaan kunnallisen varhaiskasvatuspalvelun kysyntä kasvoi. Vaikuttavana tekijänä oli yhteiskunnan yleinen elinkustannusten nousu, jolloin vanhemmat halusivat hyödyntää varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen alentumista huomattavasti aiempaa enemmän. Erityisesti alle kolmevuotiaiden lasten osalta varhaiskasvatuksen kysyntä kasvoi vuoden 2023 aikana. Tästä seurasi yli 30 uuden paikan perustaminen päiväkoteihin vaikka syntyvyys pysyi edelleen hyvin alhaisena.

Esiopetukseen laadittiin ensimmäinen oma esiopetuksen opetussuunnitelma vastaamaan Opetushallituksen esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaista määräystä. Kaupunki on mukana valtakunnallisessa kaksivuotisessa esiopetuskokeilussa vuosina 2021–2024. Kokeilussa mukana oleva ikäluokka siirtyi perusopetuksen 1. luokalle ja esiopetuskokeilun tuloksia seurataan vuoteen 2024 saakka Kansallisen arviointikeskuksen (Karvi) toimesta.

Vuonna 2023 sairauspoissaolojen kokonaismäärä laski edellisestä vuodesta. Henkilöstön työssä jaksamista tuettiin varhaisen puuttumisen mallilla ja varhaisella työkykyneuvottelulla yhteistyössä työterveyden, työntekijän ja esihenkilön kanssa. Lisäksi järjestettiin tyky- ja tyhy -toimintaa ja tarvittaessa työnohjausta. Pitkäaikaisten sairauspoissaolojen osalta tuettiin työhön paluuta mahdollistamalla osa-aikaista työn tekoa.

Varhaiskasvatukseen laadittiin toimenpideohjelma työn houkuttelevuuden lisäämiseksi. Toimenpideohjelma käsittää toistakymmentä toimenpidettä varhaiskasvatuksen veto- ja pitovoiman edistämiseksi. Toimenpiteiden toteutus käynnistettiin vuoden 2023 aikana. Toimenpideohjelman laadintaan osallistettiin koko varhaiskasvatuksen henkilöstö sekä varhaiskasvatuksen sidos- ja yhteistyökumppanit. Lisäksi useilla täydennyskoulutuksilla lisättiin henkilöstön osaamista.

Vuoden 2023 aikana osallistuttiin kaikkiin Opetushallituksen, Opetus- ja kulttuuriministeriön, Aluehallintoviraston ja Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) arviointikyselyihin edellisvuosien tapaan. Vakanssien tarpeellisuutta arvioitiin palvelukysynnän mukaan ja avoimeksi tulleita vakansseja täytettiin kysynnän ja tarpeen mukaisesti. Osa vakansseista jäi täyttämättä johtuen työvoimapulasta varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien osalta.

Yhteistyötä jatkettiin myös perhekeskustoimintamallin osalta; yhteistyökumppaneita olivat oman hallintokunnan lisäksi muut hallintokunnat, seurakunta sekä kolmas sektori.

Valkeakoski 100 -teeman mukaisesti järjestettiin lukuisia tapahtumia yhteistyössä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimijoiden kanssa lasten ja lapsiperheiden osallistamiseksi kaupungin juhlavuoteen. Esiopetuksen ja perusopetuksen yhteistyötä lähdettiin kehittämään erityisesti esi- ja alkuopetuksen yhteistyön osalta.

Tavoitteet

Elinvoimaa ja kasvua syntyy työstä, koulutuksesta ja yrittämisestä			
Tahtotila	Turvaamme työvoiman saannin.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Teemme yhteistyötä oppilaitosten kanssa ja mahdollistamme edelleen opiskelijoiden työssä oppimisen ja harjoittelun.	Eri ammattialojen opiskelijoiden määrät päiväkodeissa vuosittain. /lkm	Toimenpiteet toteutuneet. Oppilaitosten kanssa toteutettu yhteistyö toteutunut ja 56 eri ammattialojen opiskelijaa työssä harjoitellut päiväkodeilla vuoden 2023 aikana. Toteuma: 56,0	Valmis
Meillä luonto ja ympäristö ovat ainutlaatuinen voimavara			
Tahtotila	Nostamme esiin historiallista perinnemaisemaamme.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Tutustutetaan lapset varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelman mukaisesti omaan kaupunkiin, kulttuuriseen moninaisuuteen ja historiaan.	Arviointi tehdään vuosittain yksiköissä. K/E	Toimenpide toteutunut. Lapsia tutustutettu suunnitelman mukaisesti Valkeakosken kulttuuriin ja historiaan. Toiminta arvioitu kaikissa yksiköissä vuoden 2023 aikana. Toteuma:	Valmis

Valkeakoskella voidaan hyvin			
Tahtotila		Asukkaat ja yhteisöt mukana hyvinvoinnin edistämisessä.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Tehdään säännöllistä yhteistyötä huoltajien kanssa sekä osallistutaan kumppanina sovittuihin yhteistapahtumiin.	Toteutuneiden tilaisuuksien määrät yksiköittäin. /lkm: Tavoite 24.0 Asiakastyytyväisyyskysely t. K/E	Toimenpiteet toteutuneet. Huoltajien ja yhteistyökumppaneiden kanssa järjestetty suunnitelman mukaisesti 24 tilaisuutta, jotka toteutuneet. Toteuma: 24,0	Valmis
Tahtotila		Panostamme lapsiin ja nuoriin.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Pidetään varhaiskasvatuspalvelut laadukkaina. Huolehditaan henkilöstön ammatillisen osaamisen ylläpitämisestä.	Asiakastyytyväisyyskysely t. K/E Koulutussuunnitelma on laadittu toimintavuositain ja sitä on noudatettu. K/E	Toimenpiteet toteutuneet. Varhaiskasvatusta suunniteltu ja toteutettu jokaisessa yksikössä laaditun vuosittaisen toiminta- ja vuosisuunnitelman mukaisesti. Henkilöstö osallistunut koulutussuunnitelman mukaisiin koulutuksiin. Toteuma:	Valmis
Tahtotila		Toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Tehdään säännöllistä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa (mm. moniammatilliset yhteistyöverkostot).	Varhaiskasvatus mukana paikallisessa perhekeskusohjausryhmässä sekä alueellisessa perhekeskusverkostossa K/E	Toimenpide toteutunut. Varhaiskasvatuksesta nimetty edustus mukana paikallisessa perhekeskusohjausryhmässä sekä alueellisessa perhekeskusverkostossa. Toteuma:	Valmis

Tahtotila		Toimivat peruspalvelut ja erinomaiset harrastusmahdollisuudet myös tulevaisuudessa.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Huolehditaan, että varhaiskasvatuspalvelut ovat toimivia ja oikea-aikaisia.	Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen tunnusluvut ja kustannukset – seutuvertailuun osallistuminen K/E Valtakunnallisiin kyselyihin (OKM, OPH, Karvi) osallistuminen K/E + /lkm Asiakastyytyväisyyskyselyt K/E	Toimenpiteet toteutuneet. Varhaiskasvatuksen toiminta on järjestetty tarpeen mukaisesti. Varhaiskasvatuspalveluita on seurattu osallistumalla Tampereen seutuvertailuun ja valtakunnallisiin kyselyihin, joita on ollut vuoden 2023 aikana 3. Toteuma:	Valmis
Valkeakoski vetää puoleensa			
Tahtotila		Arki on vaivatonta ja sujuvaa.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Pidetään varhaiskasvatuksen palvelutuotanto tasapainossa palvelukysynnän kanssa.	Hakijoiden määrää seurattu viikoittain. K/E	Toimenpide toteutunut. Palvelukysynnän kasvun myötä perustettu 3 uutta ryhmää vuoden 2023 aikana. Toteuma:	Valmis
Tahtotila		Viestimme rohkeasti Valkeakosken mahdollisuuksista ja vahvuuksista.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Hyödynnetään syksyllä 2022 käyttöön otettavaa Wilmaa huoltajille viestimisessä. Pidetään varhaiskasvatuspalvelujen kotisivut ajan tasalla.	Kotisivujen päivittäjä on määritelty ja sivuja päivitetään säännöllisesti. K/E Wilma on käytössä kaikissa yksiköissä. K/E	Toimenpiteet toteutuneet. Kotisivut päivitetty säännöllisesti ja Wilma käyttöön otettu kaikissa yksiköissä. Toteuma:	Valmis

	Edellisen vuoden toteutuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2023
Toimintatuotot	989 705	799 676	99 001	898 677	1 059 821
Toimintakulut	-13 913 902	-13 856 450	-727 001	-14 583 451	-15 060 565
Toimintakate	-12 924 197	-13 056 774	-628 000	-13 684 774	-14 000 744

Tehtävä: 350 Yleissivistävän koulutuksen palvelut**Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja****Lyhyt kuvaus tehtävän toiminta-ajatuksesta**

Yleissivistävän koulutuksen palvelut vastaavat perusopetuksen, lukiokoulutuksen, sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan tuottamisesta.

Lyhyt analyysi strategisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä hyvinvoinnin painopisteiden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Palveluverkkosuunnitelman toteutuksen osalta siirryttiin Sorrilan vanhan koulun purkamisen kautta uuden yhtenäiskoulun rakennusvaiheeseen. Hanke pysyi koko vuoden hyvin aikataulussaan ja yhteistyö pääurakoitsijan kanssa oli sujuvaa.

Vuoden alussa alkoi Sorrilan alakoululuokkien laajamittainen väistö Kulttuurikeskus Luovan tiloissa. Väistön aikana on kokeiltu uudenlaisia monipuolisia koulukalusteita keräten kokemuksia uuden koulun irtokalustehankintoja varten.

Sorrilan uuden yhtenäiskoulun johtoryhmätyöskentelyä on vakiinnutettu, jotta yhteisen toimintakulttuurin kehittymisen eteen tehtävä työ mahdollistuu kaikissa yksiköissä. Roukon yhtenäiskoulussa on vahvistettu jo aiemmin käyttöön otettua tiimityöskentelymallia koulun kehittämisessä; loppusyksystä tätä työtä alettiin tehdä uuden rehtorin johdolla.

Pätevyyttä vailla oleville koulunkäynnin ohjaajille on mahdollistettu päteväytyminen oppisopimuksella (VAAO) töiden ohella. Luokan- ja aineenopettajille tarjottiin erityispedagogiikan perusopintoja koulutus- ja hyvinvointikeskuksen kustantamana. Erityispedagogiikan aineopintoja tuettiin palkallisilla opiskelupäivillä. Näillä tukiratkaisuilla haluttiin kannustaa hankkimaan jatkopätevyyksiä esim. erityisopettajiksi.

Digipedagogiikan alueen koulutuksia on jatkettu edelleen; erityisesti tekoälyn käytön lisääntyminen lukio-opiskelijoilla synnytti tarpeen tekoälykoulutuksesta opettajille. Perusopetuksen opettajakuntaa on koulutettu sähköisen oppimateriaalin sekä ohjelmistojen käytössä. Myös pedagogiseen tietojohdamiseen ja oppimisanalytiikkaan on koulutettu sekä opetushenkilöstöä että hallintoa.

Valkeakoskella perusopetuksen laskennallinen ryhmäkoko on seutuvertailun (2022 tilastot) mukaan noussut edellisestä vuodesta. Vertailussa on vuosittaista heiluntaa yksittäisten kuntien kesken mm. hankerahoituksen sekä tilastojen laskemisen perusteista johtuen. Valkeakosken ryhmäkoko nousi vertailun keskiarvon yläpuolelle.

Sekä tehostetun että erityisen tuen oppilaita on meillä selvästi seutukunnan keskiarvoa enemmän, mutta näiden oppilaiden osalta suhdeluku koulunkäynnin ohjaajaa kohti on em. vertailussa seudun keskiarvoa pienempi.

Oppilaiden hyvinvointia on tuettu esim. kerhotoiminnalla, joka sekä koulukerhojen että Harrastamisen Suomen mallin kerhojen osalta on ollut suosittua. Viimeksi mainittu on kasvattanut merkittävästi koulupäivän jälkeisiä harrastamismahdollisuuksia. Hyvinvointia tukemaan on otettu käyttöön koulupoissaolojen seurannan toimintamalli sekä ohjattu opetushenkilöstöä tukemaan luokkatyöskentelyssä oppilaiden kouluun kiinnittymistä. Lisäksi perusopetuksen oppilaille on tehty kyselytutkimus osallisuuden tunteen kehittymisestä.

Koulukuljetuksissa siirryttiin Tuomen järjestämiin kuljetuksiin. Tällä ratkaisulla koko toiminta ajojärjestelyineen ja reittisuunnitteluineen saatiin yhden palveluntuottajan alle, mikä vähensi merkittävästi aiemmin kouluille ja palvelusihteereille ohjautunutta työkuormaa.

Tavoitteet

Elinvoimaa ja kasvua syntyy työstä, koulutuksesta ja yrittämisestä			
Tahtotila	Oppilaitokset, yhteisöt ja yritykset muodostavat toimivia kokonaisuuksia.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Aktiivinen yhteistyö alueen 2.asteen oppilaitosten välillä ja kanssa.	Kaupungin ja HAMK:n sekä VAAO:n väliset yhteistyöhankkeet ja niiden määrä. /lkm Perusopetuksen koulut keräävät yhdistyksille yhteenvedon yhteistyötoiveistaan kerran vuodessa K/E	Tavoitteet toteutuneet: Yhteistyömuotoja 3kpl. Perusopetuksen kouluilta on kerätty yhteistyötoiveet. Toteuma:	Valmis

Edistetään oppilaitosten, kaupungin ja elinkeinoelämän yhteistyötä ja madalletaan kynnystä yrittäjien ja oppilaitosten välillä.	Perusopetuksen koulut keräävät kaupungille yhteenvedon elinkeinoelämään ja yritys yhteistyöhön liittyvistä toiveista. Yritysyhteistyökumppanit lkm / vuosi.	Toimenpide toteutunut. Perusopetuksen kouluilta on kerätty yhteenvedo. Yritysyhteistyökumppaneita 55 kpl/vuosi Toteuma:	Valmis
Meillä luonto ja ympäristö ovat ainutlaatuinen voimavara			
Tahtotila	Edistämme laadukkaita ja kestäviä liikennemahdollisuuksia.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
liikennemahdollisuuksia Oppilaskuljetusten logistiikan parantaminen ja tehostaminen	Koulukuljetuskilometrien määrä suhteessa kuljetusoppilasmäärään /suhdeluku	Koulukuljetuskilometrien määrä suhteessa koulukuljetusoppilaiden määrään: 2326 km / 198 opp. / päivä = 11,75 km / oppilas / päivä Toteuma:	Valmis
Tahtotila	Nostamme esiin historiallista perinnemaisemaamme.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Oppilaat tutustuvat historiallisiin perinnemaisemiimme	Kaikki OPS:n mukaiset opintoretet historiallisiin perinnemaisemiin toteutetaan K/E + /lkm	Toimenpide toteutunut. OPS:n mukaiset opintoretet historiallisiin perinnemaisemiin 4/4. Toteuma:	Valmis
Tahtotila	Olemme HINKU-kunta, toimimme sen mukaisesti.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Koulukohtaisissa OPS:issa huomioitu kestävä kehitys	OPS:n toteutuminen K/E	Toimenpide toteutunut osittain. Kestävän kehityksen huomioiminen toteutunut 4/5. Hanketyö jatkuu edelleen. Toteuma:	Valmis

Kannustetaan koulujen oppilaita sekä henkilöstöä koulu- ja työmatkojen kulkemiseen omatoimisesti tai julkisilla liikennevälineillä ja tätä tukevat kampanjat	Kampanjoiden suunnittelu ja toteuttaminen sekä niihin liittyvät selvitykset K/E + /lkm	Toimenpide toteutunut osittain. Kampanjat toteutuneet 4/5. Lisäksi Etelä-Pirkanmaan Ilmasto ja ympäristökasvatuspolku-hanke toteutuu suunnitellusti. Toteuma:	Valmis
Valkeakoskella voidaan hyvin			
Tahtotila	Asukkaat ja yhteisöt mukana hyvinvoinnin edistämässä.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Aktiivinen yhteisöllinen oppilashuolto sekä yhteistyö huoltajien kanssa	Asiakastyytyväisyyskysely (ASTY) K/E	Asiakastyytyväisyyskyselyt lukuvuoden 2023-2024 osalta toteutetaan keväällä 2024 Toteuma:	Valmis
Tahtotila	Panostamme lapsiin ja nuoriin.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Perusopetuksen oppilaiden poissaolojen seuranta ja niiden syihin ratkaisujen löytäminen sekä perusopetuksen läpäisyprosentti.	Poissaolojen kokonaismäärän seuranta /lkm/oppilas Luvattomien poissaolojen kokonaismäärän seuranta /lkm/oppilas Perusopetuksen läpäisyprosentti. /%	Poissaolojen kokonaismäärä 78,5 h/oppilas Luvattomien poissaolojen kokonaismäärä 1,4 h/oppilas Perusopetuksen läpäisyprosentti 100 % Toteuma:	Valmis
Tahtotila	Toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Säännöllinen yhteydenpito HVA:n kanssa ja yhdyspintayhteistyöhön panostaminen.	Oppilashuollon toimintasuunnitelman päivittäminen ja toimenpiteistä sopiminen yhteistyössä HVA:n kanssa K/E	Toimenpide toteutunut. Oppilashuollon toimintasuunnitelma on päivitetty ja toimenpiteistä on sovittu yhteistyössä HVA:n kanssa. Toteuma:	Valmis

Toimivat peruspalvelut ja erinomaiset harrastusmahdollisuudet myös tulevaisuudessa.			
Tahtotila			
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Laadukkaiden koulutuspalveluiden tarjoaminen valkeakoskelaisille lapsille ja nuorille. Kerhotoiminnan ylläpito ja kehittäminen.	Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen tunnusluvut ja kustannukset – seutuvertailuun osallistuminen K/E Harrastava Valkeakoski hanke ja osallistujamäärät /lkm	Toimenpiteet toteutuneet. Seutuvertailuun on osallistuttu ja tulokset on esitelty luottamuselimille. Harrastava Valkeakoski osallistujamäärä 849 osallistujaa. Netto-osallistujat 615. Toteuma:	Valmis
Valkeakoski vetää puoleensa			
Tahtotila	Viestimme rohkeasti Valkeakosken mahdollisuuksista ja vahvuuksista		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Tuomme esiin laadukkaat palvelumme ja palveluverkkouudistuksen, sekä tiedotamme asioista.	Muuttovoitto-oppilaiden määrä lukuvuositasolla perusopetuksessa /lkm	Muuttovoitto-oppilaiden määrä lukuvuositasolla perusopetuksessa: +1 Toteuma:	Valmis
Laaditaan koulutuspalveluiden markkinointi- ja viestintäsuunnitelma ja luodaan siihen seurantamittarit.	Toteutunut / ei toteutunut.	Toimenpide ei toteutunut. Kaupungissa laaditaan koko kaupunkia koskevaa markkinointi- ja viestintäsuunnitelmaa. Toteuma:	Valmis

	Edellisen vuoden toteutuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2023
Toimintatuotot	1 587 234	1 195 763	619 999	1 815 762	1 645 010
Toimintakulut	-29 643 160	-28 957 598	-1 649 997	-30 607 595	-31 184 187
Toimintakate	-28 055 926	-27 761 835	-1 029 998	-28 791 833	-29 539 176

Tehtävä: 380 Vapaa-aikapalvelut**Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja****Lyhyt kuvaus tehtävän toiminta-ajatuksesta**

Vapaa-aikapalveluiden tehtäväalueella perustehtävänä on koko kaupungin tasolla tuottaa kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistäviä palveluita sekä toimia tukipalveluina erityisesti varhaiskasvatukselle ja perusopetukselle. Yksiköittäiset perustehtävät ovat seuraavia:

Liikuntapalvelut: Erityisesti terveyttä ja hyvinvointia tukevien liikuntapalveluiden tuottaminen, sekä sisäisten että ulkoisten toimijoiden tukeminen (mm. avustukset), liikuntaolosuhteista huolehtiminen yhteistyössä sekä Teknisen keskuksen että kolmannen sektorin toimijoiden (mm. urheiluseurat) kanssa.

Nuorisotoimi: Tuottaa yhteistyössä monialaisen palveluverkoston (mm. Ohjaamo-toiminta), nuorten sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa toimintaa kaupungin nuorille sekä edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa.

Vapaa sivistystyö: Valkeakoski-opisto tuottaa kansalaisopistopalveluita Valkeakosken lisäksi Akaalle, Kangasalalle, Pälkäneelle ja Urjalalle palvelusopimusten mukaisesti. Lisäksi myös taiteen perusopetusta mm. Valkeakosken Teatteriopistossa.

Taiteen perusopetus: Palveluita tuotetaan Valkeakosken musiikki- ja tanssiopistossa sekä Kuvataide- ja käsityökoulu Emilissä.

Kirjastopalvelut: Kaupunginkirjasto tarjoaa jokaisen käyttöön aineistonsa ja tilansa, edistää lukemista ja lukutaitoa, tarjoaa tukea tiedon hankintaan sekä edistää yhteiskunnallista vuoropuhelua. Palveluita tuotetaan pääkirjaston sekä kirjastoauton toimipisteissä.

Kulttuuripalvelut: Palveluiden tuottaminen kulttuuritoimiston, Kaupunginteatterin sekä Voipaalan taidekeskuksen kautta.

Lyhyt analyysi strategisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä hyvinvoinnin painopisteiden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Liikuntapalvelut

Korona vaikutti yhä vuonna 2023 liikuntapalveluiden tuloihin ohjatun liikunnan ryhmissä. Koronan jälkeen ilmoittautuneita ikäihmisten ryhmiin on ollut vähemmän kuin aiemmin. Osittain tähän on vaikuttanut muiden liikuntaa järjestävien tahojen tarjonnan kasvu.

Kuntalaisten omaehtoista liikuntaa ja fyysistä aktiivisuutta edistettiin järjestämällä kuntalaisille maksuttomia tapahtumia ja tempauksia; mm. tuolijumppia yhteistyössä kirjaston kanssa, perustettiin nuorten avoin kuntosaliryhmä yhteistyössä nuorisotoimen kanssa, kaupungin työntekijöille liikunnan starttikurssi. Tapahtumat tavoittivat niin ikäihmisiä, kuin lapsiperheitäkin.

Kaupungin ja hyvinvointialueen (Pirha) kesken perustettiin Valkeakosken alueellinen yhteistyötiimi, jossa liikuntaneuvoja on mukana. Tämän verkoston myötä yhteistyö liikuntatoimen (liikuntaneuvonnan) ja hyvinvointialueen välillä pyritään saamaan asiakkaan näkökulmasta saumattomaksi.

Keväällä 2023 valittiin uusi seuraparlamentti, joka kokoontui kaksi kertaa. Yhteistyötä tehtiin myös Hämeen Liikunta ja Urheilu (HLU) ry:n liikuntaneuvonnan alueverkostossa ja lähikuntien uimahallien seutuhallit-ryhmässä.

Nuorisopalvelut

Nuorten arjenhallinta sekä mielenterveysasiat ovat edelleen haasteena. Hyvinvointialueen käynnistymisvaihe aiheutti lisähaasteen sekä etsivän nuorisotyön asiakasohjaukselle sekä esimerkiksi Ohjaamopalveluiden edustukselle Pirhasta.

Etsivään nuorisotyöhön saatiin edelleen OKM:n erityisavustus ja Ohjaamoon TEM:n kannustuslisä-rahoitus. Avoimessa perusnuorisotyössä asiakasmäärät vakiintuivat hyvälle tasolle ja uuden tilastointityökalu otettiin käyttöön. Nuorisotyöhön osallistumisen käyntikertoja oli lähes 10 000.

Kansainväliseen nuorisotyöhön osallistuttiin vuosien tauon jälkeen Erasmus-rahoituksella. Maahanmuuttajanuoria alkoi osallistua nuorisopalveluiden avoimeen toimintaan. Nuorisovaltuustolla oli erittäin aktiivinen vuosi ja se sai paljon uusia vaikuttamisen paikkoja myös erilaisissa alueellisissa työryhmissä.

Nuorisopalveluiden rooli perhekeskuspalveluissa oli vahvaa niin paikallisella kuin alueellisellakin tasolla. Nuorisotyöntekijät olivat - myös nuoria osallistaen - kumppanina useissa hankkeissa ja ohjausryhmissä. Nuorisotoimenjohtaja osallistui kutsuttuna myös valtakunnalliseen etsivän nuorisotyön laatukriteeristö-työryhmään.

Kirjasto

Vuonna 2023 kirjaston lainamäärät ja etenkin kävijämäärät kasvoivat huomattavasti. Myös lainausoikeuttaan käyttäneiden osuus kuntalaisista kasvoi. Kirjastoautoyhteistyö Lempäälän kanssa päättyi, mikä mahdollisti vapaamman reittisuunnittelun ja etenkin lastenaineiston paremman saatavuuden autosta. Lainaus kirjastoautosta kasvoi 2023 aikana.

Yhteistyötä neuvolan, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa lukemisen edistämiseksi jatkettiin monenlaisilla yhteistyömuodoilla. Kirjastossa ja sen ulkopuolella pidettiin säännöllisiä tapahtumia lapsille ja nuorille; nuorten toimintaa järjestettiin yhteistyössä nuorisotoimen ja seurakunnan kanssa.

Kirjastoauton ja pääkirjaston palveluista järjestettiin erikseen asiakaskyselyt sekä sähköisinä että paperikyselyinä. Pääkirjaston palvelut saivat asiakkailta kokonaisarvosanan 4,7/5. Lukuneuvoja-palvelun ja digineuvonnan tarjoamista jatkettiin.

Kirjasto osallistui aktiivisesti PIKI-kirjastojen sekä Pirkanmaan ja Keski-Suomen kirjastojen muodostaman alueellisen kehittämisalueen (AkePike) verkostoihin, koulutuksiin, yhteiseen kehittämiseen ja yhteishankintoihin.

Kulttuuripalvelut

Keväällä aloitettiin kulttuurikaveritoiminta yhteistyössä Sääksmäen seurakunnan ja SPR:n kanssa. Tässä toiminnassa vapaaehtoiset lähtevät seuraksi tapahtumaan, varaavat liput sekä tarvittaessa avustavat tai opastavat tapahtumapaikalle. Kaikukortin (hyvinvoinnin ja

terveyden edistämisen (hyte) toimijoiden asiakkaille tarjottavaa maksutonta kulttuuritoimintaa) käyttöönotto siirtyi vuodelle 2024 Pirkanmaan muiden kuntien valmisteluviiveen vuoksi. Voipaalassa käyttöön otettu Museokortti lisäsi näyttelyiden kävijämääriä.

Tampere ja Pirkanmaa jatkoivat kulttuuripääkaupunkihanketta Operaatio Pirkanmaana. Pirkanmaalaisista hankkeista kulttuuripalvelut oli mukana Kulttuurihyvinvoinnin palveluohjauksen kehittämisessä sekä Kulttuuri- ja taide virtaa -hankkeessa, jossa luotiin edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle sekä luotiin verkkopalvelu ammattitaiteilijoille.

Kulttuuripalvelut sekä paikalliset kulttuuritoimijat olivat vahvasti mukana Valkeakosken kaupungin 100-vuotisjuhlien järjestelyissä sekä ohjelman tuottamisessa.

Valkeakoski-opisto

Kurssiosallistumisten määrä Valkeakoskella nousi vuodesta 2022 tuhannella reiluun 5000 osallistumiseen vuonna 2023. Uuden kulttuurikeskus Luovan tilat houkuttelivat lisää osallistujia, vaikka taito- ja taideaineet jatkavatkin edelleen väistötiloissa vanhalla teknisen keskuksen varikolla Sorrilan koulun rakentamisen ajan. Kulttuurikeskus Luovan johtoryhmävalmennus syksyllä antoi tärkeää lisätukea koko keskuksen toiminnan edelleen tehostamisessa.

Opisto on toteuttanut S2 (suomi toisena kielenä) -koulutusta tilapäistä suojelua saaville ukrainalaisille kuntien tilauksesta Valkeakoskella, Akaassa, Pälkäneellä ja Urjalassa. Lisäksi syksyllä 2023 käynnistyi täyteen valtiosuuteen oikeuttava omaehtoinen kotoutumiskoulutus Valkeakoskella 25:lle kotikunnan saaneelle ukrainalaiselle.

Valkeakoski-opiston saamien opetushallituksen (OPH) laatu- ja kehittämisavustusten avulla on keskitytty osaamisperusteisuuden vahvistamiseen ja opintopistekurssien suunnittelu- ja toteutusprosessien vakiinnuttamiseen, ohjaustoiminnan kehittämiseen sekä osallistumisen esteiden tunnistamiseen ja esteettömyyden kehittämiseen. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella on toteutettu aikuisten perustaitojen vahvistamiseen tähtääviä koulutuksia. Taidekaravaani-hankkeessa on tuotettu taidetta kylille ja katukuvaan kuntalaisia

osallistamalla. Henkilöstön osaamista vahvistetaan Erasmus+ -akkreditoinnin tuomalla rahoituksella sekä OPH:n rahoituksella.

Musiikki- ja tanssiopisto

Musiikin opetus Kulttuurikeskus Luovan uusissa tiloissa on mahdollistanut uusien toimintamallien kehittämisen ja ideoinnin. Sorrilan perusopetuksen muutto kulttuurikeskukseen tammikuussa 2023 käynnisti tiiviimmän yhteistyön kehittämisen musiikin opetuksen ja perusopetuksen välille.

Keskuksen näyttävät avajaiset käynnistivät koko keskuksen markkinointisuunnitelman osana kaupungin vetovoiman parantamista. Kulttuurikeskus Luovan johtoryhmävalmennus syksyllä antoi tärkeää lisätukea koko keskuksen toiminnan edelleen tehostamisessa.

Tärkeät soitinhankinnat ovat nostaneet opiston kilpailukykyiseksi ja vetovoimaiseksi musiikkioppilaitokseksi koko Pirkanmaan alueella ja lisänneet kiinnostusta musiikki- ja tanssiopistoa kohtaan. Tanssiopetuksen siirtyminen opiston alle on vahvistanut oppilaitoksen toimintakykyä monella tapaa.

Kuvataide- ja käsityökoulu Emil

Vuosi 2023 oli Emilin ensimmäinen toimintavuosi uusissa toimitiloissa Kulttuurikeskus Luovassa. Samalla tilat on jaettu väistössä olevan Sorrilan koulun kanssa, mikä on vaatinut erityisjärjestelyjä opetuksen suunnitteluun ja toiminnan sovittamiseen samoihin tiloihin. Osasta järjestelyistä on aiheutunut myös lisäkuluja.

Kulttuurikeskus Luovan johtoryhmävalmennus syksyllä antoi tärkeää lisätukea koko keskuksen toiminnan edelleen tehostamisessa. Emilillä on merkittävä rooli kulttuurikeskuksen profiloitumisessa vetovoimaiseksi harrastamisen tilaksi. Emil oli mukana toteuttamassa Kulttuurikeskus Luovan avajaisviikkoa näyttelyin ja työpajoin. Emilin Valkeakoski-päivän valotapahtuma Itsenäisyydenpuistossa, osana Valkeakoski 100 -vuotis juhluvuoden tapahtumia, saavutti lähes 2000 kävijää. Oppilasmäärä Emilissä nousi uusien tilojen myötä ja kouluun haki 180 uutta oppilasta.

Tavoitteet

Elinvoimaa ja kasvua syntyy työstä, koulutuksesta ja yrittämisestä			
Tahtotila	Oppilaitokset, yhteisöt ja yritykset muodostavat toimivia kokonaisuuksia.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Uuden vapaa-aikakeskuksen toiminnassa otetaan huomioon a) yhteistyömuotojen kehittämien sekä b) henkilöstön osaamisen jakaminen nykytilaa enemmän vapaa-aikapuolen oppilaitosten kesken.	Otettu huomioon toiminnan suunnittelussa kyllä/ ei Toteutuneet yhteistapahtumat /lkm Useammalle kuin yhdelle oppilaitokselle töitä tekevät työntekijät/ lkm	Toimenpiteet toteutunut. Otettu huomioon toiminnan suunnittelussa: Kyllä Toteutuneet yhteistapahtumat: 38 Useammalle kuin yhdelle oppilaitokselle töitä tekevät työntekijät: 6 päätoimista ja 4 tuntiopettajaa Toteuma:	Valmis
Tahtotila	Turvaamme työvoiman saannin.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Tarjotaan alle 30-vuotiaille koulutusta ja työllistymistä tukevia monialaisia palveluita ja ohjausta Ohjaamo-palveluiden kautta.	Asiantuntijoiden (Ohjaamon kannustinmalli) asiakasmäärät: työ ja yrittäjäyys, Asiantuntijoiden (Ohjaamon kannustinmalli) asiakasmäärät: koulutus ja opiskelu	Asiantuntijoiden asiakasmäärä (Ohjaamon kannustinmalli): Työ ja yrittäjäyys: 19 Asiantuntijoiden asiakasmäärät (Ohjaamon kannustinmalli): Koulutus ja opiskelu: 5 Toteuma:	Valmis

Meillä luonto ja ympäristö ovat ainutlaatuinen voimavara			
Tahtotila	Nostamme esiin historiallista perinnemaisemaamme.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Läpäisyperiaatteena perinnemaisemien A) hyödyntäminen ja esille nostaminen tapahtuma- ja koulutuspaikkoina B) tuominen mukaan esitteissä ja markkinoinnissa	Perinnemaisemiin liittyvät luennot, tapahtumat ja näyttelyt /lkm	Perinnemaisemiin liittyvien luentojen, tapahtumien ja näyttelyiden lukumäärä: 8 Toteuma:	Valmis
Tahtotila	Olemme HINKU-kunta, toimimme sen mukaisesti.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Vaikutetaan kunnan ja alueen yhteistyökumppaneihin hiilineutraaliuden tavoittelussa	Ympäristöaiheiset luennot, tapahtumat ja näyttelyt /lkm	Ympäristöaiheiset luennot, tapahtumat ja näyttelyt: 5 kpl Toteuma:	Valmis
Valkeakoskella voidaan hyvin			
Tahtotila	Asukkaat ja yhteisöt mukana hyvinvoinnin edistämässä.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Asiakkaiden osallistaminen vapaa-aikapalveluiden palveluiden suunnitteluun	Otetaan käyttöön yhdistysten/yhteisöjen kanssa tehtävän kaupunkitason yhteistyön koontimalli sen valmistuessa K/E	Toimenpide on toteutunut osittain. Yhdistysten/yhteisöjen kanssa tehtävän kaupunkitason yhteistyön koontimalli on käytössä. Toteuma:	Valmis
Yhteistyö kuntalaisten liikuttamiseksi kolmannen sektorin kanssa.	Kolmannen sektorin eri toimijoiden lukumäärä kunnan kanssa yhdessä järjestettävissä tapahtumissa /lkm	Kolmannen sektorin eri toimijoiden lukumäärä kunnan kanssa yhdessä järjestettävissä tapahtumissa: 23 Toteuma:	Valmis

Tahtotila		Panostamme lapsiin ja nuoriin.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Turvataan yhdenvertaiset ja tasaarvoisesti saavutettavat vapaa-ajan palvelut lapsille ja nuorille.	Yhdenvertaisuuden sekä palveluiden tasa-arvoisen saavutettavuuden - kuntasuunnitelman laatiminen (lapset ja nuoret) vapaa-aikapalveluiden osalta. Sisältää 1-3 seurantamittaria jatkossa. Suunnitelma laadittu K/E	Toimenpide toteutunut. Vapaa-aikapalveluissa päätettiin ottaa käyttöön Suomen YK-liiton turvallisen tilan periaatteet sekä päivittää palvelukeskuksen jo olemassa olevat yksittäiset yhdenvertaisuuden sekä palveluiden tasa-arvoisen saavutettavuuden suunnitelmat yhtenäiseksi asiakirjaksi. Toteuma:	Valmis
Tahtotila		Toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Seurataan, mitä terveyttä ja hyvinvointia tukevaa toimintaa vapaa-aikapalveluiden tulisi tuottaa hyvinvointialueelta tulevien tietojen ja linjausten pohjalta.	Hyvinvointikoordinaattori sekä kaupunkikohtaisen perhekeskuspalveluiden ohjausryhmän vapaa-aikapalveluiden jäsenet tuottavat tarvittavaa tietoa vapaa-aikapalveluille K/E	Toimenpide toteutunut. Hyvinvointikoordinaattori vierailut vapaa-aikapalveluiden johtoryhmässä ja tietoa on tuotettu lisäksi erillisissä kokouksissa. Toteuma:	Valmis
Tahtotila		Toimivat peruspalvelut ja erinomaiset harrastusmahdollisuudet myös tulevaisuudessa.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Palvelujen tarjonnassa seurataan kysyntää ja suunnataan palvelujen tarjontaa joustavasti vastaamaan asiakkaiden tarpeita.	Tehdään kysynnän ja tarjonnan kohtaamista selvittäviä asiakaskyselyitä K/E	Toimenpide toteutunut. Paikallinen tarve selvitetty ja mm. Valkeakoski-opiston kurssitarjontaa on muokattu sen mukaisesti. Toteuma:	Valmis
Valkeakoski vetää puoleensa			

Tahtotila		Arki on vaivatonta ja sujuvaa.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Huolehditaan, että kaikissa palvelupaikoissa kohdataan asiakkaat positiivisesti ja palvelualttiisti; asiakas kokee arjen vaivattomaksi ja sujuvaksi.	Tehdään yhteinen asiakastyytyväisyyskysely koko vapaa-aikasektorille K/E	Toimenpide toteutunut osittain. Asiakastyytyväisyyskysely on tehty ja valmis julkaistavaksi. Toteuma:	Valmis
Tahtotila		Valkeakoski on tunnettu vireästä kulttuuristaan.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Tuotamme monipuolisia tapahtumia lapsille ja nuorille sekä aikuisväestölle	Kaupungin tuottamien tapahtumien määrä: Lapsille ja nuorille pääasiassa suunnatut tapahtumat Kaupungin tuottamien tapahtumien määrä: Aikuisväestölle pääasiassa suunnatut tapahtumat Kaupungin tuottamien tapahtumien määrä: Aikuisväestölle pääasiassa suunnatut tapahtumat	Kaupungin tuottamien tapahtumien määrä: Lapsille ja nuorille pääasiassa suunnatut tapahtumat: 261 Kaupungin tuottamien tapahtumien määrä: Aikuisväestölle pääasiassa suunnatut tapahtumat: 72 Toteuma:	Valmis

Viestimme rohkeasti Valkeakosken mahdollisuuksista ja vahvuuksista			
Tahtotila			
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Panostetaan kulttuuri- ja vapaa-aikatapahtumien markkinointiin osana kaupungin markkinointikokonaisuutta.	Laaditaan vapaa-aikapalvelujen markkinointi- ja viestintäsuunnitelma ja luodaan siihen seurantamittarit jatkoseurantaa varten K/E	Toimenpide ei toteutunut. Kaupungissa laaditaan koko kaupunkia koskevaa markkinointi- ja viestintäsuunnitelmaa. Vapaa-aikapalvelut tulee perehtymään koko kaupungin suunnitelmaan ja soveltaa sitä omaan toimintaansa. Toteuma:	Valmis

	Edellisen vuoden toteutuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2023
Toimintatuotot	2 307 015	2 543 279	-120 000	2 423 279	2 677 313
Toimintakulut	-12 811 292	-13 312 414	-225 328	-13 537 742	-13 657 672
Toimintakate	-10 504 277	-10 769 135	-345 328	-11 114 463	-10 980 359

Tekninen lautakunta

Tehtävä: 400 Yhdyskuntatekniikka

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Lyhyt kuvaus tehtävän toiminta-ajatuksesta

Tehtävä sisältää teknisen keskuksen toimialajohdon ja yhdyskuntatekniikan tulosalueet. Toimialajohto huolehtii teknisen keskuksen johto-, yleis- ja taloushallintotehtävistä sekä julkisten rakennusten ja lunastusperiaatteella toteutettavien teollisuustilojen rakennuttamisesta. Yhdyskuntatekniikan tulosalue vastaa yhdyskunnan liikenneväylien ja muiden yleisten alueiden, vesihuoltoverkostojen sekä materiaalitoimintojen ja venepaikkojen suunnittelu-, rakentamis- ja ylläpitotehtävistä.

Lyhyt analyysi strategisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä hyvinvoinnin painopisteiden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Liikenneväylien kunnossapidon kustannukset vaihtelevat voimakkaasti vuosittain sääolosuhteiden mukaan. Talousarviossa yhdyskuntatekniikan käyttömenoissa on varauduttu normaaleihin keliolosuhteisiin. Viime vuosina talvet ovat olleet kunnon talvia ja liikenneväylien tunnusluvusta on todettavissakin alk- ja loppuvuoden rankat talviolosuhteet, jotka nostivat talvikunnossapidon kustannuksia.

Vesihuoltoverkoston kunnossapidossa ei ollut merkittäviä yksittäisiä vuotokorjauksia tai muita korjaustarpeita. Niin jätevesi- kuin hulevesiviemäriverkostossa merkittävimpinä toimenpiteinä on tehty runkoverkoston huuhteluja ja kuntotutkimuksia. Hulevesien hallinnan varmistaminen jatkuu. Vesijohtoverkostossa on aloitettu aluemittausjärjestelmään liittyvät laitekaivojen asennukset.

Yleisesti käyttömenoja ovat nostaneet merkittävät kustannusten nousut maailmantilanteesta johtuen erityisesti yhdyskuntatekniikan toimintoihin liittyvissä materiaali-, polttoaine- ja kuljetuskustannuksissa.

Investoinneissa merkittävimpänä on valmistunut Tallikadun kunnallistekniikan rakennushanke. Vesihuoltoverkostoissa on panostettu runkolinjojen saneerauksiin, joita on ollut esimerkiksi Paperituote-Radanvarsitien sekä Sointulan vesihuoltolinjat. Uusista asemakaavoista merkittävimpänä on ollut Taitotien eli Juussonniityn asemakaava-alue, jossa on tarkoitus järjestää talonäyttely vuonna 2024. Muu uudisalueiden rakentaminen jatkuu uusien asemakaavojen tahdissa.

Sairauspoissaoloja on pystytty vähentämään edellisvuoteen verrattuna mutta on edelleen varsin korkealla tasolla. Pienessä henkilöstömäärässä pitkäaikaiset sairauspoissaolot näyttävät suurempaa roolia. Strategisissa ja hyvinvoinnin tavoitteissa on jatkettu pyöräliikenteen edistämishjelmassa asetettuja tavoitteita, joista tärkeimpänä on opinnäytetyön tuloksena kartoitettu pyöräilyn pääverkko sekä kunnossapidon laatuluokitus.

Tavoitteet

Meillä luonto ja ympäristö ovat ainutlaatuinen voimavara			
Tahtotila	Edistämme laadukkaita ja kestäviä liikennemahdollisuuksia.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Valkeakosken pyöräilyn edistämishjelma: tavoite pyöräilykaupungista asetetaan osaksi kaupunkistrategiaa. Toimenpide: Hankitaan vilkkaimmille kevytväyläosuuksille liikennemäärämittarit (lopullinen määrä esim. 4 kpl).	Liikennemäärämittarit on hankittu.	Liikennemäärämittareita ei ole hankittu vuoden 2023 aikana, mutta pyöräilyn edistämishjelmaa on viety aktiivisesti eteenpäin. Toteuma: 0,0	Käynnissä
Tahtotila	Olemme HINKU-kunta, toimimme sen mukaisesti.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Katuvalaistuksen energiakulutuksen pienentäminen ja energiatehokkuuden parantaminen.	Katuvalaistuksen kokonaisenergian kulutuksen väheneminen (kWh/valaisin/vuosi)	348,00 Toteuma: 348,0	Valmis

Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Katuvalaistuksessa ledvalaistukseen siirtyminen rakennushankkeissa (v. 2021 katuvaloja yht. 6590 kpl).	Led-valaisimien määrä katuvalaisimissa.: Tavoite 590.0	530,00 Toteuma: 530,0	Valmis

Valkeakoski vetää puoleensa

Tahtotila		Arki on vaivatonta ja sujuvaa.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Mitataan asiakastyytyväisyyttä liikennealueiden ylläpidosta sekä katujen talvihoidosta.	Katujen talvihoitomittari: Tavoite 3.3	3,56 Toteuma: 3,56	Valmis
Osallistuminen vuosittain valtakunnalliseen Yhdyskuntateknisen palvelut – kyselytutkimukseen (indeksointi 1-5).	Liikennealueiden ylläpito-mittari: Tavoite 3.3	3,37 Toteuma: 3,37	Valmis

	Edellisen vuoden toteutuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2023
Toimintatuotot	1 735 809	960 369	300 000	1 260 369	1 531 859
Toimintakulut	-5 126 365	-3 935 250	-280 000	-4 215 250	-4 402 800
Toimintakate	-3 084 738	-2 974 881	20 000	-2 954 881	-2 774 227

Tehtävä: 420 Toimitilat**Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja, toimitilapäällikkö****Lyhyt kuvaus tehtävän toiminta-ajatuksesta**

Tilatoimi vastaa kaupungin omistamien rakennusten ylläpidosta, hallinnosta sekä huolehtii yhdessä teknisen keskuksen hallintopalvelut -tulosalueen kanssa toimitilojen rakennuttamisesta. Tilatoimi vastaa myös kaupungin metsäomaisuuden hoidosta sekä leikkikenttien, puistojen, julkisten rakennusten piha-alueiden ja maanpäällisten matonpesupaikkojen hoidosta. Lisäksi tilatoimen vastuualueelle kuuluu liikuntapaikkojen hoito ja rakentaminen.

Keskeisiä kokonaisuuksia ovat toimitilojen hallintopalvelut, toimitilojen hoito ja kunnossapitopalvelut sekä metsäpalvelu. Toimitilojen hoito ja kunnossapito jakautuvat neljään kustannuspaikkaan, jotka ovat rakentaminen ja kunnossapito, rakennusten hoito ja ylläpito, ulkoalueiden hoito ja ylläpito sekä liikuntapaikkojen hoito ja ylläpito.

Lyhyt analyysi strategisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä hyvinvoinnin painopisteiden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Käyttötaloudesta palvelujen ostot jäivät talousarvion alle, noin 200.000 euroa verrattuna edelliseen toimintavuoteen. Osaltaan tämä selittyy vuosikorjausten paremmalla suunnittelulla, sekä toiveiden tarpeiden haastamisella. Aineet- tarvikkeet ja tavarat ylittyi 260 000 euroa, mutta silti ylitystä 220 000 euroa vähemmän kuin edellisellä toimintakaudella. Sähkö ja kaasu olivat lähes budjetoidussa, ja etenkin sähkönkulutukseen on panostettu merkittävästi. Panostus on ollut ilmanvaihtokoneiden käyntiaikojen sekä valaistuksen optimoinnissa. Sähkön hinta oli toimintavuonna viimeistä sopimusvuotta, ja tulevalla kaudella sähkön hinta on edellisiä vuosia korkeampi. Lämmityskustannukset ylitti budjetin, mutta oli kokonaisuudessaan edellisvuotta pienempi, tämä selittyy kaukolämmön hinnan alentumisella toimintavuonna.

Kokonaisuudessaan toimintakulut ylittivät budjetin, mutta olivat 25 000 euroa edellistä vuotta pienemmät. Talouden seuraaminen aloitettiin kaikilla kustannuspaikoilla, ja

talousjärjestelmien käyttöä on opeteltu, jotta talouden seuraaminen olisi entistä tehokkaampaa.

Tavoitteet

Meillä luonto ja ympäristö ovat ainutlaatuinen voimavara			
Tahtotila	Olemme HINKU-kunta, toimimme sen mukaisesti.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Aurinkosähkötuotannon lisääminen	n vähintään 20 m ² vuodessa	160m ² tehtiin vuonna 2023 Toteuma:	Valmis
Sähköautojen latauspisteet.	vähintään 6 pistettä vuodessa	20 kpl vuonna 2023 Toteuma:	Valmis
Kiinteistöjen (pl. vesihuolto) sähkönkulutus ei kasva.	mWh/vuosi	8 999 mWh vuonna 2023 Toteuma:	Valmis
Valkeakoski vetää puoleensa			
Tahtotila	Arki on vaivatonta ja sujuvaa.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Kuntalaisten ja työntekijöiden palvelupyynnöt suoritetaan tehokkaasti.	Suoritetut palvelupyynnöt > 90 % kaikista palvelupyynnöistä, palvelupyynnöt yht.	95 % Toteuma:	Valmis

	Edellisen vuoden toteutuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2023
Toimintatuotot	23 371 763	21 478 499	-500 000	20 978 499	21 311 619
Toimintakulut	-11 714 434	-9 165 666	-200 000	-9 365 666	-9 782 647
Toimintakate	11 663 474	12 312 833	-700 000	11 612 833	11 583 801

Tehtävä: 440 Ruoka- ja siivouspalvelut**Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja, ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö****Lyhyt kuvaus tehtävän toiminta-ajatuksesta**

Ruoka- ja siivouspalvelut vastaavat kaupungin koulujen ja päiväkotien aterioiden valmistuksesta, kuljetuksesta ja tarjoilusta sekä kaupungin päiväkotien, koulujen, vesihuolto- ja pelastuslaitoksen, liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden sekä hallinnon toimitilojen siivouksesta. Valkeakosken lukion oppilaille ja opettajille ostetaan ateriat Sodexo Oy:ltä, joka toimii Hämeen ammattikorkeakoulun Valkeakosken toimipisteen tiloissa. Siivouspalvelua ostetaan Valkeakosken teatterille, Myllysaaren tiloihin ja Palmurinteen vuorohoidon lauantain tarpeisiin.

Lyhyt analyysi strategisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä hyvinvoinnin painopisteiden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Vuoden 2023 alusta lukien sosiaali- ja terveydenhuollon ruoka- ja siivouspalveluiden järjestämisvastuu siirtyi Pirkanmaan hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueelle siirtyi ruoka- ja siivouspalvelusta 54 vakanssia.

Asiakkaiden ja toimipisteiden määriin ei tullut toimintavuoden aikana merkittäviä muutoksia ja toimintatuottoja muodostui suunnitellusti. Käyttötalouden kulut eivät ylittyneet taloudellisesti haastavasta vuodesta huolimatta. Hinku tavoitteita edistettiin liikkuvaan siivoustyöhön investoidulla sähköautolla.

Huoltovarmuuteen ja palvelujen tuotannon turvaamiseen panostettiin pitkin vuotta. Toiminnassa varauduttiin koronapandemian jatkumiseen, energiakriisin aiheuttamiin sähkökatkoihin sekä työtaistelutoimiin ja poliittisiin lakkoihin.

Maailmantilanteesta johtuvan kustannusten nousun myötä hankintoihin kohdistui poikkeuksellisen voimakkaita hinnankorotuspaineita. Alkuvuoden aikana hinnat nousivat lähes kaikissa aine-, tarvike- ja palvelunostosopimuksissa 5-20 prosenttia ja syksyllä muutamien sopimusten osalta vielä uusien, hieman pienempien korotusten myötä. Vuoden

lopussa sopimuksissa oli havaittavissa hinnanmuutospiste, ja vuoden 2024 alussa päästään mahdollisesti neuvottelemaan hinnanmuutoksia alaspäin.

Koronapandemian helpottaessa puhdistusaineiden ja suojavaarusteiden käyttömäärät ovat laskeneet, mikä osaltaan tasaa kokonaiskustannuksia. Elintarvikkeissa korotukset olivat merkittäviä, mikä näkyy 19 prosentin ylityksenä. Aterioiden laatutaso haluttiin kuitenkin säilyttää ennallaan lasten hyvän ravitsemustason turvaamiseksi. Säästökeinoja haettiin ruoanvalmistusmenetelmien tehostamisen, ruokalistan tuotteistamisen ja tarjottimettoman ruokailun edistämisen kautta. Haastavasta tilanteesta huolimatta kasvisruokailun tarjontaa laajennettiin tavoitteen mukaisesti.

Valtakunnallisen kouluterveyskyselyn tulokset osoittivat, että perusopetuksen oppilaat ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä kouluruoan laatuun. Vuoden 2023 kyselyn perusteella 70,3 % 4. ja 5. luokan oppilaista pitää kouruokaa maultaan hyvänä. Lisäksi päivittäin koululounasta syövien oppilaiden määrä on koko maan keskiarvoa parempi.

Henkilöstökuluissa näyttäytyy kunta-alan 4,10 % palkankorotukset. Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä on laskenut korona pandemian päätyttyä, ja sairauspoissaolojen määrä jäi 1457 päivää arvioitua pienemmäksi. Sairauspoissaolopäiviä kertyi 27,9 päivää per henkilötyövuosi.

Alan valtakunnallinen työvoimapula näyttäytyi toimintavuonna merkittävänä haasteena rekrytoinneissa. Työvoiman saatavuutta lähdettiin edistämään tarjoamalla aktiivisesti työharjoittelu- ja oppisopimuskoulutuspaikkoja sekä ottamalla käyttöön uusia viestintäkanavia. Henkilöstön työkykyä ja osaamista kehitettiin räätälöityjen täsmäkoulutusten ja kuntoutusten avulla sekä työviihtyvyyttä ja töiden tarkoituksenmukaista järjestämistä parannettiin työaikapankin käyttöönotolla.

Tavoitteet

Meillä luonto ja ympäristö ovat ainutlaatuinen voimavara			
Tahtotila		Olemme HINKU-kunta, toimimme sen mukaisesti.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumises ta
Otetaan käyttöön kylmävalmistusmenetelmä, jossa valmistettavan ruoan komponentit annostellaan reseptien mukaisesti kylminä komponentteina suoraan valmistusastioihin. Kypsennettävään ruokaan lisätään neste vasta sen kuumennusvaiheessa. Tällä pyritään biojätteen määrän vähenemiseen.	Ruokahävikin määrän pienentyminen.	Kylmävalmistusmenetelmän käyttöä on lisätty ja ruoan kypsennys-jäähdytysprosessista luovutaan portaittain. Ruoan kulutusta ja syntyvää ruokahävikkiä seurataan päivittäisellä kirjanpidolla. Tarjoiluhävikin kokonaismäärä vuoden 2023 osalta on noin 16 000 kg Toteuma:	Valmis
Kouluruokasuosituksissa suositellaan kasvisvaihtoehtojen lisäämistä. Tarjoamme neljä kertaa viikossa kasvisruokavaihtoehdon perusruoan lisäksi kouluissa.	Kasvisruokavaihtoehto tarjolla perusruoan lisäksi neljä kertaa viikossa. Toteutunut K/E.	Roukon yhtenäiskoulussa järjestettiin vuoden mittainen kokeilujakso, jonka aikana oppilaille tarjottiin kasvisruokaa päivittäin toisena lounasvaihtoehtona. Kasvisruoan menekki oli melko vähäistä, 10-30 annosta/päivä. Palaute kasvisruokavaihtoehdosta on kuitenkin ollut positiivista ja tarjoilua laajennetaan tulevana vuonna Naakan yläkouluun. Toteuma:	Valmis

Laaditaan tilojen käyttäjille ohjeistus jätteiden lajittelusta, jonka tavoitteena on muovisten roskapussien käytön vähentäminen.	Ohjeistus on laadittu. K/E Muovin määrän vähentyminen.	Muovisten roskapussien vaihtoväliä kuivajätteessä on pidennetty. Toteuma: 0,0	Valmis
Seurataan ruoan todellista kulutusta ja tilataan vain tarvittava määrä ruokaa palvelukeittiöön. Tällä pyritään myös vähentämään kuljetusten määrää keskuskeittiöltä palvelukeittiöille.	Ruokahävikin määrän pienentyminen.	Kylmävalmistusmenetelmän käyttöä on lisätty ja ruoan kypsennys-jäähdytysprosessista luovutaan portaittain. Ruoan kulutusta ja syntyvää ruokahävikkiä seurataan päivittäisellä kirjanpidolla. Tarjoiluhävikin kokonaismäärä vuoden 2023 osalta on noin 16 000 kg Toteuma:	Valmis

Valkeakoski vetää puoleensa

Tahtotila		Arki on vaivatonta ja sujuvaa.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumises ta
Siivouspalvelu ottaa aktiiviseen käyttöön sähköisen siivouksen laadunseurantaohjelman (eSiivouslaadunseurantaohjelma) asiakkaan kanssa tehtäville puhtaustason laadunseurantakierroksille.	Otetaan eSiivous - laadunseurantaohjelma aktiiviseen käyttöön. K/E.	Laadunseurantaohjelma otettiin käyttöön keväällä 2023. Henkilöstölle järjestettiin ohjelman käyttökoulutus sekä asiakkaiden kanssa laadunseurannan aloituspalaverit. Toteuma:	Valmis

	Edellisen vuoden toteutuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2023
Toimintatuotot	9 439 857	5 262 492		5 262 492	5 396 434
Toimintakulut	-8 550 924	-5 299 838		-5 299 838	-5 143 382
Toimintakate	888 933	-37 347		-37 347	253 052

Tehtävä: 450 Vesihuolto**Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja****Lyhyt kuvaus tehtävän toiminta-ajatuksesta**

Vesihuoltolaitos huolehtii vesihuoltolain mukaisesti yhdyskunnan vedenhankinnasta ja viemäroinnistä tuottaen yhdyskunnan vedenhankintaan ja viemärointiin liittyvät palvelut liiketaloudellisia periaatteita noudattaen sekä kehittäen toimintaansa kaupunkistrategian, yhdyskunnan muun kehityksen asettamien vaatimusten mukaisesti. Vesihuoltolaitos tuottaa talousveden Tyrynlahden Vesiasemalla ja Kemmolan pohjavedenottamolla ja puhdistaa jätevedet omalla Valkeakosken Keskuspuhdistamolla.

Lyhyt analyysi strategisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä hyvinvoinnin painopisteiden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Vuonna 2023 Vesihuoltolaitos saavutti strategiset ja taloudelliset tavoitteet hyvin. Toimintakatteeksi muodostui hieman alle 2,5 miljoonaa, mikä ylittää talousarviomuutosten jälkeisen talousarvion niukasti. Toimintatuotot ylittivät talousarvion mukaisen noin 95 000 eurolla. (Tilinpäätöksen valmistelutilanne 5.2.2023)

Henkilöstömäärältä pienen tulosalueen sairauspoissaololuvut vaihtelevat jyrkästi. Yleisesti sairauspoissaolot ovat pysyneet vähäisinä.

Tavoitteet

Elinvoimaa ja kasvua syntyy työstä, koulutuksesta ja yrittämisestä			
Tahtotila	Kuulemme yritysten tarpeita ja toimimme niiden perusteella.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Laadukkaan talousvedenveden keskeytyksettömän jakelun varmistaminen.	Talousveden laatuvaatimukset ja suositukset, tavoitearvo: toteutuu 100 %	Kaikki laatuvaatimukset täyttyivät. Lyhytaikainen poikkeama mangaanin suositusarvossa heinäkuussa. Toteuma:	Valmis

Valkeakoskella voidaan hyvin

Tahtotila		Toimivat peruspalvelut ja erinomaiset harrastusmahdollisuudet myös tulevaisuudessa.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Laadukas jätevedenpuhdistus ja tällä tavoin vesistön tilasta huolehtiminen.	Luvan raja-arvojen saavuttaminen, tavoite: 8/8	Kaikki raja-arvot saavutettiin. Toteuma:	Valmis

Valkeakoski vetää puoleensa

Tahtotila		Arki on vaivatonta ja sujuvaa.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Jätevesiviemäroinnin häiriötön toiminta.	Pumppaamoiden ylivuodot, tavoite: 0 kpl/vuosi.	Ei ohituksia. Toteuma:	Valmis

	Edellisen vuoden toteutuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2023
Toimintatuotot	5 494 925	5 755 472	80 000	5 835 472	5 930 403
Toimintakulut	-3 585 069	-2 875 440	-500 000	-3 375 440	-3 568 149
Toimintakate	2 005 061	2 880 032	-420 000	2 460 032	2 471 995

4.3 Konserniyhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Konserniyhteisö: Valkeakosken Asunnot Oy

Elinvoimaa ja kasvua syntyy työstä, koulutuksesta ja yrittämisestä			
Tahtotila	Oppilaitokset, yhteisöt ja yritykset muodostavat toimivia kokonaisuuksia.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Toimitetaan yritysten ja oppilaitosten käyttöön esite, jossa kerrotaan yhtiön vuokra-asuntotarjonnasta sekä tavataan heidän edustajiansa.	Yhtiömme ja sen vuokra-asuntokanta sekä tapa toimia tunnetaan entistä paremmin.	Tavattu HAMKin edustajat ja käyty heidän kanssa läpi opiskelija-asuntotarjontaamme. Toteuma:	Valmis
Meillä luonto ja ympäristö ovat ainutlaatuinen voimavara			
Tahtotila	Olemme HINKU-kunta, toimimme sen mukaisesti.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Uusitaan ilmanvaihdon poistopuhaltimia ja hankitaan ilmalämpöpumppuja. Asukkaita opastetaan ja kannustetaan säästöihin.	Kustannusten säästäminen ja energiatehokkuuden parantuminen.	Uusittu ilmanvaihdon poistopuhaltimia ja teetetty kahteen kohteeseen lämmitysjärjestelmän tasapainotus. Toteuma:	Valmis
Valkeakoskella voidaan hyvin			
Tahtotila	Asukkaat ja yhteisöt mukana hyvinvoinnin edistämisessä.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Tuetaan talkoo- ja asukastoimintaa.	Asukkaiden osallistuminen ja yhteisöllisyys lisääntyy	Maksettu talkoohankintoja ja asukasretken kulut sekä osallistuttu asukaslehden toteutukseen. Toteuma:	Valmis

Valkeakoski vetää puoleensa

Tahtotila			
Meillä on monipuolinen tarjonta kodeiksi.			
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Rakennetaan seniorivuokratalo.	Valmistuneiden esteettömien vuokra-asuntojen määrä.	Niementie 8 seniorivuokratalo rakentaminen aloitettu (valmiusaste joulukuun lopussa noin 65 %). Toteuma:	Käynnissä
Sopeutetaan vuokra-asuntokokoja ja –tyyppejä kysyntään.	Haetut asuntotyytit vastaavat olemassa olevia asuntotyyppiejä.		Arvioimatta

Mittarit	TP2022	TA2023	TP2023
1. Asuntokanta			
Käyttöaste% taloudellinen / ilman opisk.asuntoja	96,9	95	94,7
Käyttöaste% taloudellinen / sis. opisk.asuntoja	96,3	94,4	94,4
Vaihtuvuus% ilman opisk.asuntoja	21,3	22	22,7
Vaihtuvuus% sis. opisk.asuntoja	27,3	28	28,9
2. Talous			
Liikevoitto/1 000€	376	400	256
Sijoitetun pääoman tuotto%	1,7	1	1,98
Omavaraisuusaste %	44	44	42,7
Velkaantumisaste %	121	122	127
Quick ratio	1,3	1,1	0,9
Kohteiden keskivuokra €/m2	11,53	11,98	11,98
3. Henkilöstö			
Määrä vuoden lopussa	3	3	3
4. Tilat			
Tilat m2 (hallinto)	129	129	129

Katsaus raportointijakson ja loppuvuoden toiminnasta:

Toiminta on ollut pääosin suunnitelman mukaista. Kaavailtuja vuosikorjauksia on tehty (yksi isompi julkisivukunnostus siirrettiin). Niementie 8 seniorivuokratalon rakentaminen on käynnissä.

Toteutuneet investoinnit ja merkittävimmät suunnitteilla olevat investoinnit:

Tehty Kaaritie 3 julkisivukunnostus ja Savottatie 5 parvekejulkisivun huoltomaalaus.
Niementie 8 uudiskohteen rakentaminen käynnissä.

Rahoitustilanne ja riskienhallinta:

Yhtiön vuokriin sisältävä korjausmääräraha mahdollistaa pienet ylläpitokorjaukset, mutta isompiin hankkeisiin tarvitaan lainarahoitusta. Yhtiön lainojen suojausaste on noin 70 %, mutta se tulee laskemaan, ellei uusia korkosuojauksia tehdä.

Riskejä tunnistetaan ja arvioidaan osana normaalia toimintaa. Korkean riskiluvun riskit tarkastellaan ensimmäisenä ja mietitään kuinka ko. riskejä hallitaan. Laajojen korjausinvestointien yhteydessä tehdään tarkempi kohde- ja kannattavuusarviointi.

Konserniyhteisö: Valkeakosken Energia Oy

Elinvoimaa ja kasvua syntyy työstä, koulutuksesta ja yrittämisestä			
Tahtotila		Kuulemme yritysten tarpeita ja toimimme niiden perusteella.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Varsanhännän alueen sähköverkon rakentaminen ja liittäminen nykyiseen verkkoon.	Rakentaminen on valmistunut vuoden 2023 aikana.	Varsanhännän alueen verkko on valmis. Asiakkaista kaupunki, Styroplast sekä Horsmalahti saatiin liitettyä verkkoon joulukuussa 2023. Toteuma: 0,0	Valmis
Valkeakoskella voidaan hyvin			
Tahtotila		Toimivat peruspalvelut ja erinomaiset harrastusmahdollisuudet myös tulevaisuudessa.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Sähköverkon säävarmuus vuoteen 2028 mennessä yhtiön.	Säävarman verkon piirissä olevat asiakkaat vuonna 2028 (%): Tavoite 80.0 %	Tavoiteaikataulu on muutettu vuoteen 2034, sillä investoinnit on päätetty rahoittaa tulorahoituksella. Toteuma: 0,0	Käynnissä
Valkeakoski vetää puoleensa			
Tahtotila		Arki on vaivatonta ja sujuvaa.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Saneerataan Vedentaka-Kärjenniemi alueen sähköverkko.	Uusitaan kj- ja pj-verkko kyseisellä alueella.	Saneeraus etenee suunnitelmien mukaisesti. Toteuma: 0,0	Valmis
Uusitaan päämuuntaja vuonna 2024.	Tarjoukset saatu ja tilaus tehty vuoden 2023 aikana.	Hankinta on siirretty myöhemmäksi kohonneiden kustannusten vuoksi. Toteuma: 0,0	Aloittamatta

Mittarit	TP2022	TA2023	TP2023
Tulos ennen varauksia ja veroja (te)	- 367	3 921	3 178
Liikevoitto%	10,1	17,8	15,4
Sijoitetun pääoman tuotto%	10,1	12,2	13,4
Omavaraisuusaste	50,6	60	53,7
Maksuvalmius (QR)	0,6	0,3	0,5
Henkilöstö			
Määrä vuoden lopussa	32	32	31
Tilat m2 (hallinto)	386	386	386

Katsaus raportointijakson ja loppuvuoden toiminnasta:

Raportointi poikkeuksellisista tapahtumista ja merkittävistä vastuiden muutoksista:

- Sähkön ja kaasun markkinahinnan suuret muutokset ja näiden vaikutukset lämmön hankintahintaan, siirron häviösähkön hintaan, tuotannon suojauksen toteumaan sekä Puhurin tuloutukseen.
- Kaasumoottorikaupan loppuerä 495 000 euroa tuloutui helmikuulle 2023, mikä on kirjattu kaukolämpöliiketoiminnalle.
- Kaukolämmön hankintahinnan muutos saatiin neuvoteltua. Hinnoittelumallista jää pois maakaasun TTF (futuurin) hintakomponentti, fossiilinen poistuu turvetta lukuun ottamatta ja sähkön hinta merkittäväksi komponentiksi hintamalliin.
- Fingrid ei perinyt kantaverkkomaksuja 6 kuukaudelta vuonna 2023.
- Kehitysjohtajaksi valittiin Elina Dauchy ja hän aloitti 14.8.2023. Hänen vastuulleen kuuluvat mm. ICT-asiat.
- Verkkopäälliköksi valittiin Karoliina Laine. Hän aloitti 1.7.2023. Hänen vastuullensa kuuluvat mm. sähkön jakeluverkon käytönvalvonta ja kunnossapito.

Toteutuneet investoinnit ja merkittävimmät suunnitteilla olevat investoinnit:

- Sähkönsiirtoverkkoon investoitiin n. 5,1 milj. euroa,
- kaukolämpöverkkoon n. 0,6 milj. euroa ja
- keskeneräisiä investointeja vuoden lopussa 1,0 milj. euroa.

Vuoden 2024 verkkoinvestoinneiksi on budjetoitu yhteensä noin 3,5 milj. euroa.

Rahoitustilanne ja riskienhallinta:

- Lyhytaikainen maksuvalmius on tällä hetkellä heikko, mutta omavaraisuusaste on hyvä. Korkojen nousu vaikuttaa rahoituskuluihimme merkittävästi.
- Pitkäaikaista lainaa lyhennettiin 1 milj. euroa helmikuussa.

Rahoitustilanne oli budjetoitua merkittävästi heikompi.

Konserniyhteisö: Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä

Elinvoimaa ja kasvua syntyy työstä, koulutuksesta ja yrittämisestä			
Tahtotila	Kuulemme yritysten tarpeita ja toimimme niiden perusteella.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Työelämäyhteistyön kehittäminen.	Uusia yhteistyömuotoja on käynnistynyt 3 kpl	Syksyllä järjestettiin kaksi seminaarityyppistä toimiala-kohtaista työelämäfoorumia. Työelämäfoorumeissa yhteistyössä työelämän edustajien kanssa pohdittiin yhteistyön eri muotoja, osaamistarpeita ja niiden muutoksia sekä tulevaisuuden näkymiä. Toteuma:	Valmis
Koulutustarjonnan kehittäminen ja koulutuspaikkojen riittävyys.	Uusia koulutuksia on käynnistynyt 5 kpl	Suunniteltu ja toteutettu kaupungin ja yritysten kanssa heille räätälöityjä koulutuksia. Esimerkkeinä kaupungin työntekijöille toteutettu koulunkäynnin-ohjaajan koulutus. Lisäksi yrityksille on toteutettu eri-laisia koulutuksia, mm. työ-paikkaopastaja - koulutus. Kaikille hakijoille pystytään tarjoamaan koulutuspaikka. Toteuma:	Valmis

Tahtotila		Oppilaitokset, yhteisöt ja yritykset muodostavat toimivia kokonaisuuksia.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Toisen asteen ja ammattikorkeakoulu yhteistyön kehittäminen.	Uusia yhteistyömuotoja on käynnistynyt 3 kpl	VAAO osallistuu aktiivisesti Pirkanmaanliiton koulutustyöryhmän sekä Pirkanmaan jatkuvan oppimisen verkoston toimintaan. Lisäksi yhteistyö on kiinteää Pirkanmaan ja Kanta-Hämeen muiden koulutuksen järjestäjien kanssa. Toteuma:	Valmis
Tahtotila		Turvaamme työvoiman saannin.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Toiminnan uudistaminen sekä toiminnan ja talouden sopeuttaminen tulorahoitukseen.	Uusia toiminnan uudistamiskeinoja on käynnistynyt 3 kpl Tilikauden tulos positiivinen	Toiminnan uudistamista on jatkettu suunnitelmallisesti. Vuoden alusta päivitettiin organisaatiota, automatisoitiin toimintoja ja lisättiin digitaalisuutta sekä verkkoma-teriaalien käyttöä koulutuksessa lisättiin. Tilikauden tulos on positiivinen Toteuma:	Valmis

Mittarit	TP2022	TA2023	TP2023
Vuosikate/poistot % (>)	128	100	125
Tilikauden tulos (>)	221 212	100 000	211 467
Opiskelijavuodet (painottamattomat)	1 028	1 110	1 106
Suoritetut tutkinnot	378	400	371
Opiskelijapalaute päättäneiltä (1-5) (>)	4,1	4,3	4,2
Työelämäpalaute (yritys)	4,3	4	4
Eronneet (%)	13	10	14,6
Vaaterin nuoret (kpl)	23	40	21
Tutkintokoulutukseen valmistava koulutus (TUVA) (kpl)	23	39	
Henkilöstö			
Henkilöstön määrä	122	125	123

Katsaus tilikauden toiminnasta:

Strategia VAAO 2025 määrittelee toimintamallit ja –periaatteet, joilla varmistetaan vision *Pippurinen osaamisen ykköskumppani* suuntainen toiminta ja sen toteutuminen. Strategian toteuttamisen toisena vuonna panostimme strategisten päämäärien mukaisesti sujuvaan arkeen, digitaalisuuden hyödyntämiseen, näkyvyyteen ja yhteistyöhön sekä kestäväällä tavalla toimimiseen.

Päämäärien toteuttamiseksi jatkoimme yhdessä tekemisen ja tiimimäisen toimimisen kehittämistä ja lisäämistä. Lisäsimme digitaalisuutta koulutuksessa ja oppimisympäristöissä sekä kehitimme verkkomateriaaleja ja verkkopedagogiikkaa edelleen. Tiivistimme yhteistyötä yritysten kanssa ja julkaisimme uudet www-sivut. Lisäksi kaikessa toiminnassamme pyrimme vastuullisuuteen ja taloudellisuuteen.

Organisaatiota päivitettiin vuoden alusta toimivuus tarkastelun ja saatujen kokemusten sekä palautteiden ja kahden toimialapäällikön tehtävän vapautumisen myötä. Vuoden alussa aloitti oppimispalveluiden toimialapäällikkö, jonka vastuu alueeseen kuuluvat YTO-aineet, erityinen tuki ja ohjaus- ja hakupalvelut. Työelämäpalvelut ja yrityskoulutukset sekä TUVA ja pajatoiminta siirtyvät teknologian ja rakentamisen toimialapäällikölle. Lisäksi vahvistettiin yhteis- ja jatkuvan haun hakupalveluiden toimintaresurssia palkkaamalla opinto-ohjaaja tähän tehtäväalueeseen.

Kokemusten ja palautteiden pohjalta oli myös tarpeen vahvistaa koulutuspalveluiden esihenkilötyötä. Näin päädyttiin yhteisö- ja viestintäjohtajan viran muuttamisesta apulaisrehtorin viraksi. Apulaisrehtori vastaa koulutuspalveluiden strategisesta ja päivittäisestä johtamisesta yhdessä toimialapäälliköiden kanssa.

Vuoden yhdessä tärkeimmistä tavoitteista, eli opiskelijamäärien kasvattamisessa onnistuttiin. Opiskelijamäärä oli reilusti suurempi, kuin edellisenä vuonna. Syynä opiskelijamäärän kasvamiseen oli yhteishaun onnistuminen ja jatkuvan haun opiskelijoille suunnattujen koulutusten aloitusten lisääminen. Erityisesti kokonaan verkossa suoritettavat tutkinnot lisäsivät opiskelijoiden määrää. Myös TUVA -opiskelijoiden määrä kasvoi merkittävästi, lähinnä ulkomaalaistaustaisten opiskelijoiden osuus.

Opiskelijoiden sitoutuneisuutta ja hyvinvointia edistettiin osana koko koulutusyhteisömme toimintaa. Syksyllä käynnistettiin ja järjestettiin uudelleen toimialakohtaiset opiskelijafoorumit. Opiskelijafoorumeissa vahvistetaan opiskelijoiden mahdollisuutta osallistua ja vaikuttaa oppilaitosta ja opiskelua koskeviin asioihin.

Osaamisen ja valmiuksien kehittämiseksi tiivistettiin yhteistyötä työelämän kanssa. Syksyllä järjestettiin kaksi seminaarityyppistä toimialakohtaista työelämäfoorumia.

Työelämäfoorumeissa yhteistyössä työelämän edustajien kanssa pohdittiin yhteistyön eri muotoja, osaamistarpeita ja niiden muutoksia sekä tulevaisuuden näkymiä. Molemmissa tilaisuuksissa jaettiin myös Osaamisen ykköskumppanidiplomeita tärkeille kumppanuusyrityksille.

Raportointi poikkeuksellisista tapahtumista ja merkittävistä vastuiden muutoksista:

Ei poikkeuksellisia tapahtumia eikä muutoksia vastuiden osalta.

Toteutuneet investoinnit ja merkittävimmät suunnitteilla olevat investoinnit:

Tärkeimmät investoinnit vuoden 2023 aikana:

- Väinölä -rakennuksen vanhan puolen 3. krs tiloissa tehtävät tilanmuutostyöt:
Luentosali, vanha neuvotteluhuone ja markkinoinnin tilat
- Jaakkola -rakennuksen ns. metallin käytävän opiskelijoiden sosiaalityötilojen muutostyöt

Molemmat investoinnit ovat valmistuneet.

Investointien toteuma 1–12/2023: 928 192,69 euroa (n. 100,7 % muutetun talousarvion investoinneista.)

Rahoitustilanne ja riskienhallinta:

Rahoitustilanne on suunnitelman mukainen. Kassavarojen määrä on suunnitelman mukainen.

Riskienhallinnan osalta ei muutoksia tarkastelujaksolla.

Konserniyhteisö: Valkeakosken Palloiluhalli Oy

Valkeakoskella voidaan hyvin

Tahtotila		Toimivat peruspalvelut ja erinomaiset harrastusmahdollisuudet myös tulevaisuudessa.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Varattuja käyttövuoroja vähintään 1 700 h vuodessa.	Varatut käyttövuorot, h Käyttöaste, h/vrk	1688 h varattuja käyttövuoroja. Toteuma: 1688,0	Valmis

Valkeakoski vetää puoleensa

Tahtotila		Valkeakoski on tunnettu vireästä kulttuuristaan.	
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Halliyhtiö edistää liikunta-matkailua ja tapahtuma-toimintaa Kerhomajan alueella.	Osallistujamäärät, hlö Jalkapallo-ottelut ja turnaukset Muut tapahtumat, kpl	Lukuista määrä junioreiden jalkapallo-otteluita ja turnauksia. Lasten Pomppumaailma 19.-20.10.2023 Toteuma:	Valmis

Mittarit	TP2022	TA2023	TP2023
Varatut käyttövuorot, h	1 637	1 700	1 688
Keskkituntihinta, €/h	111,6	120	119,67
1.11-30.4. käyttöaste, h/vrk	8,19	10	8,8
1.5.-31.10. varatut vuorot, h	159	150	95,75
Muut tapahtumat, kpl	2	2	2
Muut tapahtumat, hlö	3 500	4 000	3 000
Myyntitulot, €/vuosi	300 415	230 000	230 565
Kassavirta, €/vuosi	- 18 580	- 20 000	- 61 167
Tilikauden tulos	- 20 075	- 110 000	- 20 692
Tilat m2	6 670	6 670	6 670
Henkilöstö			
Määrä vuoden lopussa	1	1	1

Katsaus raportointijakson ja loppuvuoden toiminnasta:

Tilapäisvarauksia, vakiovuorot 1.1.30.4. ja 1.11.-31.12., Lasten Pomppumaailma 19.-22.10., Jatta Football School 1.-2.3., 16.-17.10. ja 27.-28.12.2023.

Raportointi poikkeuksellisista tapahtumista ja merkittävistä vastuiden muutoksista:

Kiinteistöverosta vapautumien ja vuosien 2020-2022 kiinteistöverojen palautukset keväällä 2023 helpottivat halliyhtiön taloutta merkittävästi.

Toteutuneet investoinnit ja merkittävimmät suunnitteilla olevat investoinnit:

Ei merkittäviä investointeja.

Rahoitustilanne ja riskienhallinta:

Korkojen nousun seurauksena lainan hoitokulut rasittavat halliyhtiön taloutta merkittävästi suunniteltua enemmän.

Konserniyhteisö: Visavuoren museosäätiö rs

Elinvoimaa ja kasvua syntyy työstä, koulutuksesta ja yrittämisestä			
Tahtotila	Oppilaitokset, yhteisöt ja yritykset muodostavat toimivia kokonaisuuksia.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Teemme yhteistyötä oppilaitosten kanssa.	Toteutuneet kouluille ja päiväkodeille pidetyt työpajat.	Kaikki museosäätiön museot kuuluvat Valkeakosken kaupungin opetussuunnitelmaan. Toteuma:	Valmis
Meillä luonto ja ympäristö ovat ainutlaatuinen voimavara			
Tahtotila	Nostamme esiin historiallista perinnemaisemaamme.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Jaamme instagramissa kuvia sekä Visavuoren kulttuurihistoriallisesta ympäristöstä että Valkeakosken keskustan teollisuusperinnöstä ja sen muokkaamasta maisemasta.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Olemme jakaneet kuvia monipuolisesti sekä kulttuurihistoriasta että teollisuusperinnöstä. Toteuma:	Valmis
Valkeakoski vetää puoleensa			
Tahtotila	Valkeakoski on tunnettu vireästä kulttuuristaan.		
Toimenpide	Mittari	Toteuma 31.12.2023	Arvio toteutumisesta
Toteutamme yleisöä kiinnostavia näyttelyitä.	Kävijämäärät	Vuoden 2023 näyttelyt vetivät runsain määrin yleisöä. Toteuma:	Valmis

Mittarit	TP2022	TA2023	TP2023
1 Kävijät			
Visavuori	15 542	16 500	17 261
Myllysaari	6 135	8 000	8 720
Kauppilanmäki	1 290	1 200	1 189
2 Näyttelyt			
Kaikki näyttelyt yhteensä	10	10	9
3 Työpajat (osallistujat)			
Kaikki yksiköt yhteensä	1 173	1 100	992
4 Kokoelmat			
Luetteloitu / verkossa	22 241	22 600	22 550
5 Henkilöstö			
Määrä vuoden lopussa	9	9	9
6 Tilat m2/vuokralle annetut			
Toimitilat Visavuori (tilat m2)	1 500	1 500	1 500
Toimitilat Visavuori (vuokralle annetut m2)	80	80	80
Myllysaaren isopuoli (tilat m2)	3 600	3 600	3 600
Myllysaaren isopuoli (vuokralle annetut m2)	1 100	1 100	1 100
Myllysaaren vähäpuoli (tilat m2)	600	600	600
Myllysaaren vähäpuoli (vuokralle annetut m2)	600	600	600
7 Sosiaalinen media			
Facebook, seuraajat	22 900	23 000	23 018
Instagram, seuraajat	2 530	2 700	2 782

Katsaus raportointijakson ja loppuvuoden toiminnasta:

Valkeakosken kaupungin juhlavuosi huipentui museossa siihen, että kaupunki kuljetti kaikki yli 3-vuotiaat päiväkotilapset Visavuoreen ja kaikki alle 3-vuotiaat Myllysaareen.

Raportointi poikkeuksellisista tapahtumista ja merkittävistä vastuiden muutoksista:

Vuosi 2023 oli ensimmäinen, kun museosäätiön museokauppatoiminta muuttui arvonlisäverovelvolliseksi. Museosäätiön toiminta on edelleen arvonlisäverotonta

Toteutuneet investoinnit ja merkittävimmät suunnitteilla olevat investoinnit:

Myllysaaren kävelysilta korjattiin Valkeakosken kaupungin toimesta. Visavuoren Ylätalon pärekattoa täytyy korjata keväällä 2024.

Rahoitustilanne ja riskienhallinta:

Rahoitustilanne erittäin tiukka, riskienhallinta ennallaan.

4.4 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	45 178 611,62	869 000,00	46 047 611,62	47 260 375,90	1 212 764,28
Myyntituotot	20 070 981,62	410 000,00	20 480 981,62	20 551 233,16	70 251,54
Maksutuotot	2 359 302,00	-198 000,00	2 161 302,00	2 105 775,82	-55 526,18
Tuet ja avustukset	829 920,00	957 000,00	1 786 920,00	2 378 673,17	591 753,17
Muut toimintatuotot	21 918 408,00	-300 000,00	21 618 408,00	22 224 693,75	606 285,75
Valmistus omaan käyttöön				261 283,05	261 283,05
Toimintakulut	-95 500 495,76	-3 542 326,00	-99 042 821,76	-100 645 105,21	-1 602 283,45
Henkilöstökulut	-43 710 815,00	-2 112 326,00	-45 823 141,00	-46 474 079,06	-650 938,06
Palkat ja palkkiot	-34 698 459,00	-1 724 911,00	-36 423 370,00	-37 061 339,22	-637 969,22
Henkilösivukulut	-9 012 356,00	-387 415,00	-9 399 771,00	-9 412 739,84	-12 968,84
Eläkekulut	-7 512 670,00	-312 726,00	-7 825 396,00	-7 734 810,18	90 585,82
Muut henkilösivukulut	-1 499 686,00	-74 689,00	-1 574 375,00	-1 677 929,66	-103 554,66
Palvelujen ostot	-22 918 113,40	-590 000,00	-23 508 113,40	-23 360 577,71	147 535,69
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 584 514,00	-180 000,00	-6 764 514,00	-7 003 188,78	-238 674,78
Avustukset	-2 764 381,00	-460 000,00	-3 224 381,00	-3 204 549,91	19 831,09
Muut toimintakulut	-19 522 672,36	-200 000,00	-19 722 672,36	-20 602 709,75	-880 037,39
Toimintakate	-50 321 884,14	-2 673 326,00	-52 995 210,14	-53 123 446,26	-128 236,12
Verotulot	46 150 000,00	2 209 082,00	48 359 082,00	49 144 631,37	785 549,37
Valtionosuudet	12 168 000,00	464 244,00	12 632 244,00	12 682 151,00	49 907,00
Rahoitustuotot ja -kulut	1 079 449,00		1 079 449,00	689 045,84	-390 403,16
Korkotuotot	188 231,00		188 231,00	323 330,40	135 099,40
Muut rahoitustuotot	1 668 696,00		1 668 696,00	1 632 338,96	-36 357,04
Korkokulut	-381 682,00		-381 682,00	-881 018,81	-499 336,81
Muut rahoituskulut	-395 796,00		-395 796,00	-385 604,71	10 191,29
Vuosikate	9 075 564,86		9 075 564,86	9 392 381,95	316 817,09
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 166 908,53		-9 166 908,53	-9 511 884,79	-344 976,26
Arvon alentumiset					
Satunnaiset tuotot ja kulut					
Tilikauden tulos	-91 343,67		-91 343,67	-119 502,84	-28 159,17
Poistoeron muutos	326 907,00		326 907,00	326 907,36	0,36
Varausten muutos					
Yli-/alijäämä	235 563,33		235 563,33	207 404,52	-28 158,81

Verotulojen erittely:

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot%
Verotulot	46 150 000	2 209 082	48 359 082	49 144 631	785 549	101,6 %
Kunnan tulovero	35 831 000	1 301 082	37 132 082	37 498 425	366 343	101,0 %
Kiinteistövero	5 862 000	280 000	6 142 000	6 168 661	26 661	100,4 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 457 000	628 000	5 085 000	5 477 545	392 545	107,7 %

Tuloveron määräytyminen:

Veronalaiset tulot = Palkkatulo, eläketulo, työttömyyskorvaus ja sosiaaliset edut

Verovuosi	Tulovero %	Verotettavat tulot	Muutos %
2014	19,75	449 869 412	1,0
2015	19,75	455 578 120	1,3
2016	19,75	455 967 652	1,0
2017	19,75	467 796 037	1,0
2018	19,75	474 376 623	1,0
2019	20,25	501 567 000	1,1
2020	20,25	502 874 000	1,1
2021	20,25	508 552 844	1,0
2022	20,25	541 314 000	1,1
2023	7,61	571 072 000	1,1

Kiinteistöveroprosentit:

Verovuosi	Yleinen	Vakituisen asuinraken.	Muiden asuinraken.	Yleishyöd. rakennusten	Voima- laitosten
2014	1,3	0,50	1,1	0	2,85
2015	1,3	0,50	1,1	0	2,85
2016	1,3	0,50	1,1	0	2,85
2017	1,3	0,50	1,1	0	2,85
2018	1,3	0,50	1,1	0	2,85
2019	1,3	0,50	1,1	0	2,85
2020	1,3	0,50	1,1	0	2,85
2021	1,4	0,60	1,1	0	2,85
2022	1,4	0,60	1,1	0	2,85
2023	1,4	0,60	1,1	0	2,85

Valtionosuuksien erittely:

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet	12 168 000	464 244	12 632 244	12 682 151	49 907
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 443 169	464 244	4 907 413	4 450 251	-457 162
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	4 065 106		4 065 106	4 395 564	330 458
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	883 573		883 573	912 140	28 567
Verotulo menetysten kompensaatio	2 776 152		2 776 152	2 924 196	148 044

Vuoden 2023 sote -uudistuksen vaikutus kunnan valtionosuuksiin on merkittävä, kun 2/3 osaa valtionosuuksista siirtyy sosiaali- ja terveystalveluiden sekä pelastustoiminnan mukana Hyvinvointialueelle. Valtionosuusjärjestelmän olennaisin muutos on ikärakenteen painopisteen muuttuminen +85 vuotiaista 13-15 vuotiaisiin. Valtionosuuksista suurin osa määräytyy kuitenkin edelleen ikärakenteen perusteella, kun valtionosuuksien tarkoitus on korvata kunnille lakisääteisten palveluiden tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasausjärjestelmän kautta kuntien verotulot ovat yhteydessä valtionosuusjärjestelmään. Tasauksessa kunnalle myönnettyä valtionosuutta lisätään tai vähennetään kunnan omaan laskennalliseen verotuloon perustuen. Kunnan valtionosuuteen tehdään tasausvähennys, jos kunnan laskennallinen verotulo asukasta kohden ylittää tasausrajan. Tasauslisä on 90,0 % maan keskimääräisestä laskennallisesta asukaskohtaisesta verotulosta. Tasausvähennys on 10 % kunnan tasausrajan ylittävästä verotulosta. V. 2020 alettiin maksamaan verotulojen menetyksen kompensatiota, "Valtion korvaus kunnille veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen menetyksistä."

4.5 Investointiosan toteutuminen

	Talousarvio v.2023 alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteutuma 31.12.2023	Tot. %
KAUPUNGINHALLITUS					
Maa- ja vesialueet					
menot	-700 000	0	-700 000	-1 059 909	151,4
tulot (myynti)	100 000	0	100 000	36 334	36,3
netto	-600 000	0	-600 000	-1 023 575	170,6
Rakennusten hankinta ja luovutus					
menot	0	0	0	0	
tulot (myynti)	50 000	0	50 000	0,0	
netto	0	0	0	0,0	
KH:n osakkeet ja osuudet					
menot	0	0	0	0	0,0
tulot (myynti)	50 000	0	50 000	0	0,0
netto	50 000	0	50 000	0	0,0
KH:n kalustohankinnat					
menot	-15 000	-51 000	-66 000	-60 469	91,6
KOULUTUS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA					
Kalustohankinnat					
menot	-165 000	-141 000	-306 000	-154 706	50,6
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
Talonrakennus					
Sorrilan yhtenäiskoulu					
menot	-11 000 000	-870 000	-11 870 000	-11 382 435	95,9
tulot	187 500	0	187 500	225 000	
netto	-10 812 500	-870 000	-11 682 500	-11 157 435	95,5
Terveyskeskuksen sisäilm.korjaukset					
menot	-150 000	-400 000	-550 000	-765 625	139,2
Taloautomaation päivitys					
menot	-100 000	0	-100 000	-94 063	94,1
Jakamaton					
menot	-750 000		-750 000	-520 076	69,3
Talonrakennus yht.					
menot	-12 000 000	-1 270 000	-13 270 000	-12 762 199	96,2
tulot	187 500	0	187 500	225 000	
netto	-11 812 500	-1 270 000	-13 082 500	-12 537 199	95,8

	Talousarvio v.2023 alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteutuma 31.12.2023	Tot. %
Liikuntapaikkarakentaminen					
menot	-160 000	0	-160 000	-128 960	80,6
tulot	15 000	0	15 000	0	0,0
netto	-145 000	0	-145 000	-128 960	88,9
Ulkoalueiden investoinnit					
menot	-270 000	0	-270 000	-133 233	49,3
Kalustohankinnat					
menot	-775 000	-180 000	-955 000	-907 159	95,0
KUNNALLISTEKNIIKAN INVESTOINNIT					
Uudisrakentamisinvestoinnit	-1 600 000	90 000	-1 510 000	-1 652 842	109,5
Korvausinvestoinnit:	-1 760 000	-200 000	-1 960 000	-1 878 962	95,9
<i>Katutyöt</i>	0	0	0	-175 214	
<i>Päällystetyöt</i>	0	0	0	-515 088	
<i>Siltojen korjaukset</i>	0	0	0	-945 283	
<i>Katuvalaistus</i>	0	0	0	-160 695	
<i>Liikennevalot</i>	0	0	0	-9 073	
<i>Yleiset alueet, satamat</i>	0	0	0	-73 610	
Kunnallistekniikka menot yhteensä	-3 360 000	-110 000	-3 470 000	-3 531 804	101,8
tulot RO*	0	0	0	8 438	
VESIHUOLTOTEKNIIKAN INVESTOINNIT					
Uudisrakentamisinvestoinnit	-1 330 000	282 000	-1 048 000	-877 255	83,7
Korvausinvestoinnit	-2 450 000	600 000	-1 850 000	-2 020 550	109,2
<i>Vesihuoltoverkostot</i>	0	0	0	-1 276 603	
<i>Laitokset, menot</i>	0	0	0	-583 499	
<i>Jätevedenpumppaamot</i>	0	0	0	-160 448	
Vesihuoltotekniikka menot yhteensä	-3 780 000	882 000	-2 898 000	-2 897 805	100,0
tulot RO*	0	0	0	0	
KAIKKI INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
menot	-21 225 000	-870 000	-22 095 000	-21 636 245	97,9
tulot RO	202 500	0	202 500	233 438	115,3
myyntitulot					
käyttöomaisuus	200 000	0	200 000	36 334	18,2
netto	-20 822 500	-870 000	-21 692 500	-21 366 473	98,5

4.6 Rahoitusosan toteutuminen

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

1.1-31.12.2023

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta	8 575 565	0	8 575 565	8 724 067	148 502
Vuosikate	9 075 565	0	9 075 565	9 392 382	316 817
Tulorahoituksen korjauserät	-500 000	0	-500 000	-668 315	-168 315
Investointien rahavirta	-20 322 500	-870 000	-21 192 500	-20 697 832	494 668
Investointimenot	-21 225 000	-870 000	-22 095 000	-21 636 245	458 755
Rahoitusosuudet investointimenoihin	202 500	0	202 500	233 438	30 938
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	700 000	0	700 000	704 975	4 975
Toiminta ja investoinnit, netto	-11 746 935	-870 000	-12 616 935	-11 973 765	643 170
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset	158 500	0	158 500	958 462	799 962
Antolainasaamisten lisäys*	-20 000	0	-20 000	0	20 000
Antolainasaamisten vähennys*	178 500	0	178 500	958 462	779 962
					0
Lainakannan muutokset*	8 279 400	0	8 279 400	5 863 718	-2 415 682
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000	0	20 000 000	20 000 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 720 600	0	-11 720 600	-11 720 600	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-2 415 682	-2 415 682
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 000 000	0	1 000 000	-2 938 720	-3 938 720
Toimeksiantojen varojen muutokset ja pääomien muutokset	0	0	0	9 006	9 006
Saamisten muutos	1 000 000		1 000 000	5 093 245	4 093 245
Korottomien velkojen muutos	0	0	0	-8 040 972	-8 040 972
Rahoituksen rahavirta	9 437 900	0	9 437 900	3 883 460	-5 554 440
Rahavarojen muutos	-2 309 035	-870 000	-3 179 035	-8 090 305	-4 911 270
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.				6 390 231	
Rahavarat 1.1.				14 480 536	
				-8 090 305	

*valtuustoon nähden sitova erä

4.7 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sito- vuus N B	Määrärahat (1 000 €)					Tuloarviot (1 000 €)				
		Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Kaupunginhallitus											
Konsernihallinto	B	13 045	360	13 405	13 012	393	4 285	330	4 615	4 389	-226
Maankäyttöpalvelut	B	2 178	-200	1 978	2 071	-94	1 691	260	1 951	2 172	222
Muut palvelut	B	2 106	-200	1 906	2 041	-135	1 190	-200	990	1 128	138
Koulutus- ja hyvinvointikeskus											
Hallinto- ja tukipalvelut	B	769	0	769	721	48	18	0	18	19	1
Varhaiskasvatuspalvelut	B	13 856	727	14 583	15 061	-477	800	99	899	1 060	161
Yleissivistävän koulutuksen palv	B	28 958	1 650	30 608	31 184	-577	1 196	620	1 816	1 645	-171
Vapaa-aikapalvelut	B	13 312	225	13 538	13 658	-120	2 543	-120	2 423	2 677	254
Tekninen lautakunta											
Yhdyskuntatekniikka	B	3 935	280	4 215	4 403	-188	960	300	1 260	1 532	271
Tilatoimi	N						12 313	-700	11 613	11 584	-29
Ruoka- ja siivouspalvelut	N						-37		-37	253	290
Vesihuolto	N						2 880	-420	2 460	2 472	12
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						46 150	2 209	48 359	49 145	786
Valtionosuudet	B						12 168	464	12 632	12 682	50
Rahoitustuotot ja -kulut	N						1 079	0	1 079	689	-390
INVESTOINTIOSA											
Kaupunginhallitus											
Maa- ja vesialueet	B	700	0	700	1 060	-360	100	0	100	36	-64
Rakennusten hankinta ja luovutus	B	0	0	0	0	0	50	0	50	0	-50
Osakkeet ja osuudet	B	0	0	0	0	0	50	0	50	0	-50
Kaupunginhallitus, kalusto	B	15	51	66	60	6					
Koulutus- ja hyvinvointilautakunta											
Kalustohankinnat	B	165	141	306	155	151					

	Sito- vuus N B	Määrärahat (1.000 €)					Tuloarviot (1.000 €)				
		Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Tekninen lautakunta											
Talonrakennus											
- Terv.kesk.sisäilm korjaukset	B	150	400	550	766	-216					
- Sorrilan yhtenäiskoulu	B	11 000	870	11870	11 382	488	188	0	188	225	37
- Taloautomaation päivitys	B	100		100	94	6					
Talonrakennus jakamaton	B	750	0	750	520	230					
Liikuntapaikkarakentaminen	B	160		160	129	31	15		15	0	-15
Ulkoalueiden investoinnit	B	270	0	270	133	137					
Kalustohankinnat	B	775	180	955	907	48	5	0	5	0	-5
Kunnallistekniikan investoinnit											
Uudisrakentamisinvestoinnit	B	1 600	-90	1510	1653	-143					
Korvausinvestoinnit:		1 760	200	1960	1879	81					
Vesihuoltolaitos											
Uudisrakentamisinvestoinnit	B	1 330	-282	1 048	877	171					
Korvausinvestoinnit		2 450	-600	1 850	2 021	-171					
Antolainojen muutokset											
Antolainojen lisäys	B	20		20	0	20					
Antolainojen vähennys	B						179	0	179	958	780
Lainakannan muutokset											
Lainakannan muutokset yhteensä	N	0	0	0	0	0	8 279	0	8 279	5 864	-2 416
Muut maksuvalmiuden muutoks							0	0	0	-2 939	-2 939
Vaikutus maksuvalmiuteen											
Yhteensä		185 554	4 150	189 705	191 455	-1 751	108 531	2 795	111 326	109 031	-2 295

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

Rahoitusosan sitova tavoite

5 Tilinpäätöslaskelmat

5.1 Tuloslaskelma

	2023	2022
Toimintatuotot	20 499 957,18	33 513 673,46
Myyntituotot	10 632 067,57	18 141 237,41
Maksutuotot	2 000 603,75	7 484 139,19
Tuet ja avustukset	2 378 673,17	3 363 950,16
Muut toimintatuotot	5 488 612,69	4 524 346,70
Valmistus omaan käyttöön	261 283,05	407 168,15
Toimintakulut	-73 884 686,49	-172 143 248,26
Henkilöstökulut	-46 474 079,06	-77 269 491,66
Palkat ja palkkiot	-37 061 339,22	-61 561 888,63
Henkilösivukulut	-9 412 739,84	-15 707 603,03
Eläkekulut	-7 734 810,18	-13 416 524,51
Muut henkilösivukulut	-1 677 929,66	-2 291 078,52
Palvelujen ostot	-14 213 540,47	-72 497 109,60
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 846 228,40	-11 032 185,55
Avustukset	-3 204 549,91	-5 617 963,77
Muut toimintakulut	-3 146 288,65	-5 726 497,68
Toimintakate	-53 123 446,26	-138 222 406,65
Verotulot	49 144 631,37	92 838 451,21
Valtionosuudet	12 682 151,00	46 579 008,00
Rahoitustuotot ja -kulut	689 045,84	2 173 083,02
Korkotuotot	323 330,40	172 705,42
Muut rahoitustuotot	1 253 642,24	2 360 033,37
Korkokulut	-881 018,81	-352 653,40
Muut rahoituskulut	-6 907,99	-7 002,37
Vuosikate	9 392 381,95	3 368 135,58
Poistot ja arvonalentumiset	-9 511 884,79	-9 177 205,60
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 511 884,79	-9 177 205,60
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Tilikauden tulos	-119 502,84	-5 809 070,02
Poistoeron muutos	326 907,36	327 196,56
Varausten muutos	0,00	0,00
Yli-/alijäämä	207 404,52	-5 481 873,46

5.2 Rahoituslaskelma

	2023		2022	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	9 392 381,95		3 368 135,58	
Tulorahoituksen korjauserät	-668 314,88	8 724 067,07	-606 374,48	2 761 761,10
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-21 636 244,62		-7 844 178,36	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	233 437,50		102 968,00	
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	704 975,13	-20 697 831,99	868 280,37	-6 872 929,99
Toiminnan ja investointien rahavirta		-11 973 764,92		-4 111 168,89
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys				
Antolainasaamisten vähennys	958 462,04	958 462,04	61 222,04	61 222,04
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000		10 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 720 600		-11 820 600,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 415 681,90	5 863 718,10	1 442 885,86	-377 714,14
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut.	9 006,42		-61 649,04	
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos	5 093 245,24		1 206 661,02	
Korottomien velkojen muutos	-8 040 971,90	-2 938 720,24	2 025 410,83	3 170 422,81
Rahoituksen rahavirta		3 883 459,90		2 853 930,71
Rahavarojen muutos		-8 090 305,02		-1 257 238,18
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	6 390 231,39		14 480 536,41	
Rahavarat 1.1.	14 480 536,41	-8 090 305,02	15 737 774,59	-1 257 238,18

5.3 Tase

A PYSYVÄT VASTAAVAT		2023	2022
I Aineettomat hyödykkeet			
1. Aineettomat oikeudet		0	57 906,83
2. Muut pitkävaikutteiset menot		770 367,22	815 209,14
		770 367,22	873 115,97
II Aineelliset hyödykkeet			
1. Maa- ja vesialueet		21 679 516,96	20 622 225,13
2. Rakennukset		69 989 955,94	71 009 364,72
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet		30 800 607,78	28 311 896,04
4. Koneet ja kalusto		2 976 491,62	2 867 103,33
5. Muut aineelliset hyödykkeet		437 902,94	437 902,94
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat		12 991 921,95	3 893 243,73
		138 876 397,19	127 141 735,89
III Sijoitukset			
1. Osakkeet ja osuudet		42 254 271,95	52 411 721,90
3. Muut lainasaamiset		4 180 038,01	5 138 500,05
4. Muut saamiset		195 343,81	195 343,81
		46 629 653,77	57 745 565,76
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		186 276 418,18	185 760 417,62
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
2. Lahjoitusrahastojen varat		18 565,80	7 299,63
		18 565,80	7 299,63
C VAIHTUVAT VASTAAVAT			
II Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
1. Myyntisaamiset		139 105,95	2 124 168,05
3. Muut saamiset		107 800,00	76 300,00
		246 905,95	2 200 468,05
Lyhytaikaiset saamiset			
1. Myyntisaamiset		4 241 825,91	4 834 295,88
2. Lainasaamiset		1 631 196,78	418 432,01
3. Muut saamiset		994 463,33	1 715 396,32
4. Siirtosaamiset		713 593,61	3 752 638,56
		7 581 079,63	10 720 762,77
Saamiset yhteensä		7 827 985,58	12 921 230,82
III Rahoitusarvopaperit			
1. Osakkeet ja osuudet		4 529,46	4 529,46
2. Sijoituks. rahamarkkinainstrm.		500 000,00	1 500 000,00
		5 885 701,93	12 976 006,95
IV Rahat ja pankkisaamiset			
		14 218 216,97	27 401 767,23
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		200 513 200,95	213 169 484,48
VASTAAVAA YHTEENSÄ		386 790 619,13	398 929 902,10

	2023	2022
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	92 154 576,41	98 258 756,76
V Edellisten tilikausien ylijäämä	1 872 416,83	7 354 290,29
VI Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	207 404,52	-5 481 873,46
	94 234 397,76	100 131 173,59
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	4 293 577,82	4 620 485,18
	4 293 577,82	4 620 485,18
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	269 970,51	249 697,92
	269 970,51	249 697,92
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	67 797 500,00	60 818 100,00
5. Saadut ennakot	3 600,00	3 600,00
7. Liittymismaksut	3 584 064,61	3 458 783,11
	71 385 164,61	64 280 483,11
II Lyhytaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 020 600,00	11 720 600,00
4. Lainat muilta luotonantajilta	5 124 992,99	7 540 674,89
6. Ostovelat	3 904 461,02	9 063 233,18
7. Muut velat	790 901,91	1 403 248,63
8. Siirtovelat	7 489 134,33	14 159 887,98
	30 330 090,25	43 887 644,68
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	101 715 254,86	108 168 127,79
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	200 513 200,95	213 169 484,48

5.4 Konsernilaskelmat

5.4.1 Konsernituloslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot	45 307 541,64	131 587 536,13
Toimintakulut	-97 716 576,90	-265 899 799,24
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	1 525 582,77	237 340,12
Toimintakate	-50 883 452,49	-134 074 922,99
Verotulot	49 144 631,37	92 838 451,21
Valtionosuudet	20 068 207,08	53 844 574,06
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	648 293,99	454 490,04
Muut rahoitustuotot	811 269,66	1 405 596,01
Korkokulut	-1 671 391,78	-951 413,63
Muut rahoituskulut	-301 253,47	-3 537 404,33
	-513 081,60	-2 628 731,90
Vuosikate	17 816 304,35	9 979 370,38
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 435 952,64	-17 207 101,84
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset		-5 355,52
	-14 435 952,64	-17 212 457,36
Tilikauden tulos	3 380 351,71	-7 233 086,98
Tilinpäätössirrot	374,18	758,92
Tilikauden verot	-393 210,07	-1 008 424,84
Laskennalliset verot	-235 120,15	287 287,42
Vähemmistöosuudet	63 350,69	-347 488,23
Tilikauden ylijäämä	2 815 746,37	-8 300 953,71

Vuoden 2022 vertailutietoa on korjattu, Visavuoren museosäätiön valtionosuus on siirretty toimintatuotoista valtionosuuksiin.

5.4.2 Konsernirahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	17 816 304,35	9 979 370,38
Tilikauden verot	-393 210,07	-1 008 424,84
Tulorahoituksen korjauserät	-2 078 175,38	-1 500 236,81
	<u>15 344 918,90</u>	<u>7 470 708,73</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-30 955 656,22	-18 901 464,34
Rahoitusosuudet investointimenoihin	233 437,50	102 968
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	736 859,81	1 551 741,46
	<u>-29 985 358,91</u>	<u>-17 246 754,88</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-14 640 440,00	-9 776 046,14
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		-1 602 394,11
Antolainasaamisten vähennys	1 662 257,96	
	<u>1 662 257,96</u>	<u>-1 602 394,11</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21 032 602,34	14 350 937,89
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 803 660,98	-14 280 098,92
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-565 550,08	3 470 052,75
	<u>6 663 391,28</u>	<u>3 540 891,71</u>
Oman pääoman muutokset	157 896,54	2 492 583,35
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	12 322,31	-72 762,72
Vaihto-omaisuuden muutos	-22 118,88	-85 578,59
Saamisten muutos	6 081 600,21	2 557 543,22
Korottomien velkojen muutos	-7 990 637,00	-1 088 414,26
	<u>-1 918 833,36</u>	<u>1 310 787,64</u>
Rahoituksen rahavirta	6 564 712,42	5 741 868,60
Rahavarojen muutos	-8 075 727,58	-4 034 177,55
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	7 216 011,64	22 423 891,66
Rahavarat 1.1.	<u>15 291 739,22</u>	<u>26 458 069,21</u>
	-8 075 727,58	-4 034 177,55

5.4.3 Konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	69 494,46	854 721,10
Muut pitkävaikutteiset menot	1 048 408,52	2 080 361,33
Ennakkomaksut		11 627,29
	<u>1 117 902,98</u>	<u>2 946 709,72</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	21 917 361,01	21 952 420,03
Rakennukset	104 375 564,61	136 451 376,08
Kiinteät rakenteet ja laitteet	57 662 154,22	52 660 022,07
Koneet ja kalusto	3 659 015,35	6 730 922,36
Muut aineelliset hyödykkeet	465 800,39	502 536,09
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank.	17 028 986,95	12 494 019,43
	<u>205 108 882,54</u>	<u>230 791 296,07</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	23 694 729,71	25 123 028,82
Muut osakkeet ja osuudet	1 649 483,22	2 322 718,01
Muut lainasaamiset	3 338 754,49	7 018 479,49
Muut saamiset	2 624 571,99	704 163,05
	<u>31 307 539,41</u>	<u>35 168 389,37</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	237 534 324,92	268 906 395,16
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	691 786,81	435 085,02
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	407 510,15	1 105 686,06
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	314 598,34	2 415 325,90
Lyhytaikaiset saamiset	10 488 324,21	22 845 511,35
	<u>10 802 922,55</u>	<u>25 260 837,25</u>
Rahoitusarvopaperit	507 556,84	1 776 807,15
Rahat ja pankkisaamiset	6 708 454,80	20 647 084,51
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	18 426 444,35	48 790 414,96
VASTAAVAA YHTEENSÄ	256 652 556,08	318 131 895,14

KONSERNITASE

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	92 154 576,41	98 258 756,76
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	291 119,13	306 050,93
Muut omat rahastot	292 031,88	290 974,16
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	11 142 814,63	24 547 951,63
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 815 746,37	-8 300 953,71
	<u>106 696 288,42</u>	<u>115 102 779,77</u>
VÄHEMMISTÖOSUUDET	990 361,03	1 999 445,16
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	482 702,93	2 127 597,82
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	943 566,62	821 364,29
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	95 632 944,73	120 201 786,79
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	13 521 438,09	13 268 340,86
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	19 870 698,99	21 593 367,94
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	18 514 555,27	43 017 212,52
	<u>147 539 637,07</u>	<u>198 080 708,11</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	256 652 556,08	318 131 895,14

6 Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vuonna 2023 Hyvinvointialueelle siirtyvät kuntayhtymien jäsenosuudet ja irtain omaisuus on vähennetty kunnan taseen omaisuuseristä. Siirto on kirjattu kunnan kirjanpidossa peruspääomaa vastaan tase-erien välisenä siirtona. Samoin kirjanpidossa on käsitelty PSHP:n kuntayhtymä lakkauttaminen.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan markkina-arvoon.

Konsernitili

Kaupungin kuntakonsernitilisopimuksen tiliehtojen mukaisesti sopimukseen liitettyjen kaupungin tytäryhteisöjen ja jäsenkuntayhtymän rahavarat esitetään kaupungin rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta. Tytäryhteisön luottolimiitin käyttö esitetään kaupungin lainasaamisissa ja lyhytaikaisissa lainoissa rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta.

Tilikauden taseen rahat ja pankkisaamiset sisältävät tytäryhteisöjen, jäsenkuntayhtymän ja osakkuusyhteisön alatilien saldoja 3 705 796,21 euroa. Ilman konsernitiliä rahat ja pankkisaamiset olisivat 2 179 905,72 euroa. Lainat muilta luotonantajilta ovat kokonaan konsernitilijärjestelmästä johtuvia.

Vieras pääoma

Voimaannpanolain 42.1 §:n mukaan kunnasta hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka on kirjattu kunnan peruspääomaa vastaan. Kirjaus on toteutettu tase-erien välisenä siirtona (kirjaus koskee tilikautta 2023).

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta Eerolan Liikekeskus Oy:tä ja Asunto Oy Apianpirttiä. Yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä lakkautettiin vuonna 2023 HVA muutoksen myötä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaisuuden periaatteella kiinteistöverot on jätetty eliminoimatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuden erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden kiinteistötytäryhteisöjen rakennusten poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen lukuun ottamatta Sointulan Keskus Oy:tä.

Valtionosuudet

Ammatillisen koulutuksen yksikköhintarahoitus sisältyy tuloslaskelman erään valtionosuudet, myös Visavuoren museosäätiön valtionosuudet on konsernissa siirretty tilille muut valtionosuudet.

Arvonkorotukset

Erillistilinpäätöksiin sisältyneet arvonkorotukset on purettu.

Johdannaissopimusten arvostus- ja laskentaperiaatteet

Tilinpäätöshetkellä avoinna olevat sähköjohdannaissopimukset ovat vakioehtoisia ja vastaavat ehdoiltaan OMX Nasdaq commodities-hyödykejohdannaispörssin noteerattujen

sähkötermiinejä ja -futuureja. Lisäksi on avoinna sähkön osto-optioita, joihin liittyvä riski rajautuu optioiden tekohetkellä maksettuun preemioon. Mikäli sähkö-option käypä arvo tilinpäätöshetkellä alittaa maksetun preemion, kirjataan tämä erotus tuloslaskelmaan kuluksi varovaisuuden periaatteen mukaisesti. Mikäli sähköjohdannaisten avoinna oleva nettovolyyymi ylittää johdannaisten juoksuaikana ennusteen erittäin todennäköisten spot-hintaisten hankintojen määrästä, kirjataan ylityksen aiheuttavien johdannaissopimusten mahdollinen negatiivinen käypä arvo kuluksi ja pakolliseksi varaukseksi. Kaupungilla on viisi suojaavassa tarkoituksessa otettua johdannaista, konsernin osalta on esitetty myös erillistilinpäätöksen tiedot.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain

(liitetieto 6)	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto	5 890 689,75	5 936 840,05	5 697 171,44	5 592 703,70
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	0,00	88 510 103,13	0,00	15 673 190,12
Opetus- ja kulttuuripalvelut	6 432 386,16	5 830 179,05 *)	5 300 315,05	4 787 399,09
Yhdyskuntapalvelut	23 944 294,69	24 711 738,36	5 883 399,97	5 466 366,54
Muut palvelut	9 219 619,04	6 598 675,54	3 619 070,72	1 994 014,01
Toimintatuotot yhteensä	<u>45 486 989,64</u>	<u>131 587 536,13</u>	<u>20 499 957,18</u>	<u>33 513 673,46</u>

*) Visavuoren museosäätiön valtionosuus siirretty toimintatuotoista valtionosuuksiin

Verotulojen erittely (liitetieto 7)

	2023	2022
Kunnan tulovero	37 498 425,37	78 885 497,32
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 477 545,26	7 602 928,53
Kiinteistövero	6 168 660,74	6 350 025,36
Verotulot yhteensä	<u>49 144 631,37</u>	<u>92 838 451,21</u>

Valtionosuuksien erittely (liitetieto 8)

	2023	2022	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	8 845 815,00	36 222 675,00	8 845 815,00	36 222 675,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	4 395 564,00	4 212 432,00	4 395 564,00	4 212 432,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	912 140,00	867 643,00	912 140,00	867 643,00
Muut valtionosuudet	7 386 056,08	7 265 566,06	0,00	0,00
Verotulomenetysten kompensatio	2 924 196,00	9 488 690,00	2 924 196,00	9 488 690,00
Valtionosuudet yhteensä	<u>20 068 207,08</u>	<u>53 844 574,06</u>	<u>12 682 151,00</u>	<u>46 579 008,00</u>

Palvelujen ostojen erittely (liitetieto 9)

	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	1 045 960,10	48 710 130,08
Muiden palvelujen ostot	13 167 580,37	23 786 979,52
	<u>14 213 540,47</u>	<u>72 497 109,60</u>

Valtuustoryhmille annetut tuet (liitetieto 10)	2023	2022
Sosialidemokraattinen ryhmä	3 271,25	
Kokoomusryhmä	4 834,88	
Perussuomalaisten ryhmä		2 038,98
Vasemmistoliiton ryhmä	2 783,72	
Keskustan ryhmä		212,42
Kristillisdemokraattinen ryhmä		
VLK:n Sitoutumaton Valtuustoryhmä		
Valkeakosken Siniset Valtuusto		
	<u>10 889,85</u>	<u>2 251,40</u>

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista kunnan tilinpäätöksessä (Liitetieto 11)

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on tarkistanut yleisohjettaan suunnitelman mukaisista poistoista 15.11.2011. Kaupungin poistosuunnitelmaa on tarkistettu vastaavasti 1.1.2013 alkaen.

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Ennen 1.1.2013 käytössä ollut poistosuunnitelma ja poistosuunnitelma 1.1.2013 alkaen on esitetty seuraavalla sivulla.

Pysyvien vastaavien hyödykkeen perusparannusmeno kirjataan erilliseksi hankintamenoksi, jolle laaditaan oma poistosuunnitelma. Aktivointiraja on 10 000 euroa.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi. Poikkeuksena maa- ja vesialueiden sekä osakkeiden hankinnat, jotka on aktivoitu aina aktivointirajasta riippumatta.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden perusparannusmenon poistosuunnitelma

Rakennusten osalta perusparannusmenon poisto aika on seuraava:

- hallinto- ja laitosrakennukset enintään 20 vuotta
- tehdas- ja laitosrakennukset enintään 10 vuotta
- muut rakennukset enintään 10 vuotta
- asuinrakennukset enintään 15 vuotta

KÄYTTÖOMAISUUDEN POISTOSUUNNITELMA

		1.1.2002- 31.12.2012		1.1.2013-	
Käyttöomaisuuden laji	Poisto- menetelmä	Poisto- aika	Poistojen aloitus	Poisto- aika	Poistojen aloitus
Aineettomat hyödykkeet					
Kehittämismenot	Tasapoisto			3 v.	men.synt.tilik .
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta	k-otto	5 v.	men.synt.tilik .
Liikearvo	Tasapoisto			5 v.	men.synt.tilik .
Muut pitkävaikutteiset menot:					
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	3 vuotta	k-otto		
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	3 vuotta	k-otto		
Konserniliikearvo ja liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta	k-otto		
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	5 vuotta	k-otto	5 v.	men.synt.tilik .
Vuokratilojen tilamuutokset	Tasapoisto	3 vuotta	k-otto	15 v.	men.synt.tilik .
Valtion tiehankkeisiin osallistuminen				15 v.	men.synt.tilik .
Muut				3 v.	men.synt.tilik .
Aktiv.os. muiden yhteisöjen kä om hankinta men.	Vastaava menetelmä ja aika kuin kaupungilla				
Ennakkomaksut	Ei poistoaikaa			Ei poistoaikaa	
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa			Ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat:					
Asuinrakennukset	Tasapoisto	40 vuotta	k-otto	30 v.	k-otto
Halinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	40 vuotta	k-otto	30 v.	k-otto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	30 vuotta	k-otto	20 v.	k-otto
Muut rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	k-otto	20 v.	k-otto
Yritystilasopimuksiin liittyvät rakennukset	Tuoton mukaan	Tulon tuottamisa	k-otto	Tulon tuottamisaika	k-otto
Kiinteät rakenteet ja laitteet:					
Kadut, tiet, torit ja puistot	Tasapoisto	15 vuotta	1.1.	15 v.	1.1.
Sillat, laiturit ja uimalat	Tasapoisto	10 vuotta	1.1.	10 v.	1.1.
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15 vuotta	1.1.	15 v.	1.1.
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspo	30 vuotta 10 %	1.1.	30 v. 10%	1.1.
Viemäriverkko	Menojäännöspo	30 vuotta 10 %	1.1.	30 v. 10%	1.1.
Kaukolämpöverkko	Tasapoisto	20 vuotta	k-otto	20 v.	k-otto
Maakaasuverkko	Tasapoisto	20 vuotta	k-otto	20 v.	k-otto
Lämpökeskukset	Tasapoisto	15 vuotta	k-otto	15 v.	k-otto
Sähköverkot	Tasapoisto	20 vuotta	k-otto	20 v.	k-otto
Sähköasemat ja jakelumuuntamot	Tasapoisto	25 vuotta	k-otto	15 v.	k-otto
Kaukokäyttö	Tasapoisto	10 vuotta	k-otto	10 v.	k-otto
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	Tasapoisto	10 vuotta	k-otto	10 v.	k-otto
Ulkovalistuslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	k-otto	15 v.	k-otto
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15 vuotta	1.1.	15 v.	1.1.
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	k-otto	15 v.	k-otto
Liikenteen ohjauslaitteet	Tasapoisto	10 vuotta	k-otto	10 v.	k-otto
Vesihuoltol. kiint.koneet, laitt. Ja rakenteet	Tasapoisto	15 vuotta	1.1.	15 v.	1.1.
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	10 vuotta	k-otto	10 v.	k-otto
Koneet ja kalusto:					
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15 vuotta	k-otto	15 v.	k-otto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	8 vuotta	k-otto	8 v.	k-otto
Autot	Tasapoisto	5 vuotta	k-otto	5 v.	k-otto
Kuorma-autot ja raskas pelastusauto	Tasapoisto	10 vuotta	k-otto	10 v.	k-otto
Muut kuljetusvälineet ja liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 vuotta	k-otto	5 v.	k-otto
Muut raskaat koneet, laituskoneet- ja laitteet	Tasapoisto	10 vuotta	k-otto	10 v.	k-otto

Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta	k-otto	5 v.	k-otto
Kuluttajamittarit ja laitteet (Energia)	Tasapoisto	15 vuotta	k-otto	15 v.	k-otto
Vesimittarit	Tasapoisto	10 vuotta	k-otto	10 v.	k-otto
Sairaala-, terveydenhuolto-ym. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta	k-otto	5 v.	k-otto
Atk-laitteet	Tasapoisto	5 vuotta	k-otto	5 v.	k-otto
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	5 vuotta	k-otto	5 v.	k-otto
Muut aineelliset hyödykkeet:					
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto			Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa			Ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoaikaa			Ei poistoaikaa	
Käyttööm. arvopaperit ja muut pitkä aik. sijoitukset:					
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoaikaa			Ei poistoaikaa	

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Pakollisten varausten muutokset (liitetieto 12)

	<u>Konserni</u>	<u>Konserni</u>
	2023	2022
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	0,00	1 947 501,95
Lisäykset tilikaudella	0,00	53 936,95
Vähennykset tilikaudella	0,00	-213 224,72
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12.	0,00	1 788 214,18
Korkojohdannaissopimusvastuu 1.1.	335 095,98	517 737,80
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-68 393,05	-182 641,82
Korkojohdannaissopimusvastuu 31.12.	266 702,93	335 095,98
Muut pakolliset varaukset 1.1.	0,00	40 483,43
Lisäykset tilikaudella	216 000,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-36 195,55
Muut pakolliset varaukset 31.12.	216 000,00	4 287,88

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot (liitetieto 13)

	<u>Konserni</u>	<u>Konserni</u>	<u>Kunta</u>	<u>Kunta</u>
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luov.voitot	627 133,87	1 169 329,19	627 133,87	459 384,88
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot	73 094,36	320 965,83	41 209,68	150 000,00
Luovutusvoitot yhteensä	700 228,23	1 490 295,02	668 343,55	609 384,88
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luov.tappiot	28,67	3 010,40	28,67	3 010,40
Rakennusten luovutustappiot	0,00	61 150,50	0,00	0,00
Muut luovutustappiot	0,00	53 964,35	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	28,67	118 125,25	28,67	3 010,40

**Osinkotuottojen ja peruspääoman
korkotuottojen erittely (liitetieto 15)**

	<u>Kunta</u> 2023	<u>Kunta</u> 2022
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	900 000,00	1 650 000,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	201 290,72	296 303,80
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	253 798,20
	<u>1 101 290,72</u>	<u>2 200 102,00</u>

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT
Pysyvät vastaavat (liitetieto 19)
Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
	€	€	€	€
Poistamaton hank.meno 1.1.	0,00	815 209,14	0,00	815 209,14
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	85 367,54	85 367,54
Vähenn. tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	85 367,54	-85 367,54	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-130 209,46	0,00	-130 209,46
Poistam. hank.meno 31.12.	0,00	770 367,22	0,00	770 367,22

Kirjanpitoarvo 31.12. 0,00 770 367,22 0,00 770 367,22

Aineettomat oikeudet -57.906,83€ : HVA-muutos 1.1.2023

Olennaiset lisäpoistot

Erittely olenn. lisäpoistoista

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
	€	€	€	€	€	€	€
Poistamaton hank.meno 1.1.	20 622 225,13	71 009 364,72	28 311 896,04	2 702 660,63	437 902,94	3 893 243,73	126 977 293,19
Lis. tilikauden aikana	669 669,23	0,00	0,00	1 122 334,56	0,00	19 758 844,62	21 550 848,41
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-233 437,50	-233 437,50
Vähenn. tilikauden aikana	-36 631,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-36 631,58
Siirrot erien välillä	424 254,18	3 639 145,60	6 294 334,08	68 995,04	0,00	-10 426 728,90	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-4 658 554,38	-3 805 622,34	-917 498,61	0,00	0,00	-9 381 675,33
Poistam. hank.meno 31.12.	21 679 516,96	69 989 955,94	30 800 607,78	2 976 491,62	437 902,94	12 991 921,95	138 876 397,19

Kirjanpitoarvo 31.12. 21 679 516,96 69 989 955,94 30 800 607,78 2 976 491,62 437 902,94 12 991 921,95 138 876 397,19

Koneet ja kalusto -164.442,70€ : HVA-muutos 1.1.2023

Olennaiset lisäpoistot

Erittely olenn. lisäpoistoista 0,00 140 375,71 76 157,11 0,00 0,00 0,00 216 532,82

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkeet osakkuus- ja muut omist.yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
	€	€	€	€	€
Hankintameno 1.1.	20 426 205,86	4 631 658,23	16 639 660,55	556 747,31	42 254 271,95
Lisäykset					0,00
Vähennykset					0,00
Hankintameno 31.12.	20 426 205,86	4 631 658,23	16 639 660,55	556 747,31	42 254 271,95
Kirjanpitoarvo 31.12.	20 426 205,86	4 631 658,23	16 639 660,55	556 747,31	42 254 271,95
Kuntayhtymäosuudet -10.157.449,95€: Pirkanmaan sairaanhoitopiiri ky:n toiminta lakannut 31.12.2022					

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset osakkuus- ja muut omist.- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
	€	€	€	€	€
Hankintameno 1.1.	4 333 843,86		600 000	400 000,00	5 333 843,86
Lisäykset					0,00
Vähennykset	-358 462,04		-600 000		-958 462,04
Siirrot erien välillä					0,00
Hankintameno 31.12.	3 975 381,82	0,00	0,00	400 000,00	4 375 381,82
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 975 381,82	0,00	0,00	400 000,00	4 375 381,82

OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt (liitetieto 20-22)

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt				€	€	€
Valkeakosken Energia Oy	1032198-3	100,0 %	100,0 %	10 628	24 427	1 545
Valkeakosken Asunnot Oy	1640567-8	100,0 %	100,0 %	11 165	22 524	184
Valkeakosken Palloiluhalli Oy	0582871-2	100,0 %	100,0 %	778	3 162	-21
As. Oy Valkeakosken Kotikulma	2047283-0		62,0 %	3 164	114	13
Visavuoren Museosäätiö	0218353-3	100,0 %	100,0 %	292	785	-77
			Yhteensä	26 027	51 012	1 644
Yhdistelemättömät tytäryhtiöt						
As. Oy Apianpirtti	0594437-7	100,0 %	100,0 %	-	-	-
Eerolan Liikekeskus Oy	0356279-7	100,0 %	100,0 %	-	-	-
			Yhteensä	0	0	0
Kuntayhtymät						
Valkeakosken seudun koulutus- kuntayhtymä	0206289-7	66,45%	66,45%	6 605	1 448	143
Pirkanmaan liitto	0828308-4	5,35%	5,35%	82	148	-4
			Yhteensä	6 687	1 596	139

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Osakkuusyhteisöt						
Hämeen amm. korkeakoulutuksen Oy	2617489-3	20,29%	20,29%	19 331	4 331	738
Etelä-Pirkanmaan Palvelukiinteistöt Oy	2826335-5	50,0 %	50,0 %	324	6 577	183
			Yhteensä	19 655	10 908	921
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Sointulan Keskus Oy	0197931-0	29,7 %	29,7 %	-	-	-
			Yhteensä	0	0	0
Yhteisyhteisöt						
Forssan Verkkopalvelut Oy	2206360-0		50%	1 340	10 735	512
			Yhteensä	1 340	10 735	512

Saamisten erittely, Valkeakosken kaupunki (liitetieto 23)

	2023		2022	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		108 888,51		140 226,02
Lainasaamiset		1 419 196,78		418 432,01
Muut saamiset		8 693,77		7 907,71
Siirtosaamiset		13 622,05		10 013,35
Yhteensä	0,00	1 550 401,11	0,00	576 579,09
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		28 979,75		104 044,02
Siirtosaamiset		0,00		1 350 994,74
Yhteensä	0,00	28 979,75	0,00	1 455 038,76
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		19 404,92		58 349,81
Siirtosaamiset		854,07		0
Yhteensä	0,00	20 258,99	0,00	58 349,81
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	139 105,95	4 084 552,73	2 124 168,05	4 531 676,03
Lainasaamiset	0,00	212 000	0,00	0,00
Muut saamiset	107 800	985 769,56	76 300	1 707 488,61
Siirtosaamiset	0,00	699 117,49	0,00	2 391 630,47
Yhteensä	246 905,95	5 981 439,78	2 200 468,05	8 630 795,11
Saamiset yhteensä	246 905,95	7 581 079,63	2 200 468,05	10 720 762,77

**Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät
(liitetieto 24)**

	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Muut siirtosaamiset		35 882,00		
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yht.	0,00	35 882,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät:				
Siirtyvät korot	288 146,70	421 431,09	11 356,82	266 522,67
Kelan korv. työterv.huollosta	253 968,23	469 966,03	225 000,00	300 000,00
Pirkanmaan shpn palautus			0,00	1 092 396,54
Tasauslaskut Akaa/Urjala			0,00	916 849,69
Muut tulojäämät	618 097,20	3 789 906,81	477 236,79	1 176 869,66
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yht.	1 160 212,13	4 681 303,93	713 593,61	3 752 638,56

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**Oman pääoman erittely
(liitetieto 25)**

	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Peruspääoma 1.1.	98 258 756,36	98 258 756,76	98 258 756,76	98 258 756,76
HVA-muutos	-6 104 180,35*)		-6 104 180,35*)	
Peruspääoma 1.1.	92 154 576,41	98 258 756,76	92 154 576,41	98 258 756,76
Peruspääoma 31.12.	92 154 576,41	98 258 756,76	92 154 576,41	98 258 756,76
Säätiöiden peruspääomat 1.1.	306 050,93	306 050,93		
Pirkanmaan shp	-14 931,80			
Säätiöiden peruspääomat 1.1.	291 119,13	306 050,93		
Säätiöiden peruspääomat 31.12.	291 119,13	306 050,93		
Muut omat rahastot 1.1.	290 974,16	291 733,07		
Pirkanmaan shp	1 431,92			
Muut omat rahastot 1.1.	292 406,08	291 733,07		
Siirrot rahastoon		-758,92		
Siirrot rahastosta	-374,19	0,01		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	292 031,88	290 974,16		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	16 246 997,92	25 366 148,88	1 872 416,83	7 354 290,29
Pirkanmaan shp	-4 337 079,83			
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	11 909 918,09	25 366 148,88		
Korj. edell. tilikausia	-767 103,46	-818 197,25		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	11 142 814,63	24 547 951,63	1 872 416,83	7 354 290,29
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 815 746,37	-8 300 953,71	207 404,52	-5 481 873,46
Oma pääoma yhteensä	106 696 288,42	115 102 779,77	94 234 397,76	100 131 173,59

*)	4 053 269,60 €	Siirrot hyvinvointialueelle 1.1.2023
	<u>-10 157 449,95 €</u>	Pirkanmaan sairaanhoitopiiri ky:n toiminta lakannut 31.12.2022
	-6 104 180,35 €	HVA-muutos yhteensä

Taseen ylijäämään vaikuttaneet olennaiset erät

v. 2003 satunnaisiin tuottoihin vakuutuskorvausta 0,5 milj. euroa ja satunnaisiin kuluihin 0,9 milj. euroa Lumikorven suljetun kaatopaikan jälkihoitomenoihin

v. 2004 Apporttisopimus: kaupunki/Valkeakosken Asunnot Oy, asuinrakennusten myyntivoitto 2,9 milj. euroa, kauppa: kaupunki/Valkeakosken Asunnot Oy, osakehuoneistojen myyntivoitto 1,3 milj. euroa, myyntivoitto yksittäisten osakehuoneistojen myynnistä 0,5 milj. euroa

v. 2005 satunnaisiin tuottoihin vakuutuskorvausta 0,5 milj. euroa ja myyntivoittoa yksittäisten osakehuoneistojen myynnistä 1,4 milj. euroa

v. 2007 satunnaisiin tuottoihin myyntivoitto Kiinteistö Oy Innalannotkon osakkeiden myynnistä 1,7 milj. euroa

v. 2008 pakollisen varauksen purku tuloslaskelmaan + 0,6 milj. euroa Lumikorven suljetun kaatopaikan jälkihoitotöistä

v. 2011 satunnaisiin tuottoihin 2,1 milj. euroa Torinrannan tontin myynnistä Hartela Oy:lle

v. 2013 poistosuunnitelman tarkistuksen johdosta olennaiset lisäpoistot 1,7 milj. euroa. Lisäksi suunnitelman mukaisten poistojen lisäys poistosuunnitelman tarkistamisen johdosta ennen 1.1.2013 hankittuihin rakennuksiin oli 1,4 milj. euroa

v. 2014 satunnaisiin tuottoihin 8,3 milj. euroa Hämeen ammatillisen korkeakoulutuksen lakkauttamisen myyntivoittoa

v. 2017 Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ylijäämän palautus 1,0 milj. euroa

v. 2018 Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ylijäämän palautus 1,0 milj. euroa

Pitkäaikaiset velat (liitetieto 27)

	Kunta	Kunta
	2023	2022
Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	24 505 100,00	21 865 700,00

Pakolliset varaukset (liitetieto 29)

	Konserni	Konserni
	2023	2022
Muut pakolliset varaukset		
Potilasvahinkovastuuvaraus (ky)		1 788 214,19
Korkojohdannaissopimukset	266 702,93	335 095,98
Muut pakolliset varaukset	216 000,00	4 287,67
Muut pakolliset varaukset yhteensä	482 702,93	2 127 597,84

Vieras pääoma (liitetieto 30)

	Kunta	Kunta	Kunta	Kunta
	2023	2023	2022	2022
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		401 247,82		363 211,24
Muut velat	83 174,04		83 174,04	
Siirtovelat		19 385,15		11 436,37
Yhteensä	83 174,04	420 632,97	83 174,04	374 647,61
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Ostovelat		1 584,00		2 835 956,88
Muut velat	22 977,00		22 977,00	
Siirtovelat				579 471,52
Yhteensä	22 977,00	1 584,00	22 977,00	3 415 428,40
Velat muille				
Saadut ennakot	3 600,00		3 600,00	
Ostovelat		3 501 629,20		5 864 065,06
Muut velat	3 477 913,57	790 901,91	3 352 632,07	1 403 248,63
Siirtovelat		7 469 749,18		13 568 980,09
Yhteensä	3 481 513,57	11 762 280,29	3 356 232,07	20 836 293,78
Joukkovelkakirjalainat				
Lainat rah. ja vak.laitoksilta	67 797 500,00	13 020 600,00	60 818 100,00	11 720 600,00
Lainat muilta luotonantajilta		5 124 992,99		7 540 674,89
Vieras pääoma yhteensä	71 385 164,61	30 330 090,25	64 280 483,11	43 887 644,68

Muiden pitkäaikaisten velkojen erittely**(liitetieto 32)**

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksut	10 489 874,45	10 419 147,48	3 583 684,61	3 458 403,11
Muut velat	6 345,66	50 652,88	380,00	380,00
Muut velat yhteensä	10 496 220,11	10 469 800,36	3 584 064,61	3 458 783,11

Siirtovelkoihin sisältyvät**olennaiset erät (liitetieto 33)**

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	1 196 660,65	2 932 876,08	879 873,62	1 654 186,76
Menojäämät:				
Lomapalkkavelan jaksotus			4 693 192,02 *)	8 604 753,71
Palkkajaksotusvelat	7 355 996,05	18 744 559,61	1 645 583,67	3 128 170,35
Korkojaksotukset	445 402,89	478 643,16	229 250,87	120 536,90
Muut menojäämät	243 285,27	1 520 080,70	41 234,15	652 240,26
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	9 241 344,86	23 676 159,55	7 489 134,33	14 159 887,98

*) Lomapalkkavarauksen muutos -4.275.619,13 €: HVA-muutos 1.1.2023

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu**kiinnityksiä kiinteistöihin (liitetieto 34)**

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	29 450 611,75	29 936 798,85		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	28 483 658,41	27 327 624,42		

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 873 539,32	1 968 003,49		
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	4 267 162,00	4 267 162,00		

Muut omasta puolesta annetut vakuudet (liitetieto 35)

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2023	2022	2023	2022
Kiinteistökiinnitykset	1 500 000,00	1 600 650,00		
Panttaussitoumukset	3 700 000,00	3 700 000,00		
Maksutakaus	4 826 000,00	5 904 000,00		

Vuokravastuut (liitetieto 38)

	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Vuokravastuut	22 319 441,47	47 046 065,89	21 830 106,35	36 118 889,27
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 274 835,33	6 435 966,22	2 036 397,62	4 718 414,85
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnerships *)				
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet **)				

Vastuusitoumukset (liitetieto 39)

	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			22 282 657,48	22 282 657,48
Jäljellä oleva pääoma			13 705 570,86	14 549 755,95
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 617 000,00	2 617 000,00	2 617 000,00	2 617 000,00
Jäljellä oleva pääoma	7 403 775,04	7 805 561,70	7 403 775,04	7 805 561,70

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista (liitetieto 40)

	Kunta 2023	Kunta 2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	171 748 553,00	156 673 944,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	136 716,00	90 602,00

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt**(liitetieto 41)**

	Konserni 2023	Konserni 2022
Sopimusvastuut		
Arvonlisäveron palautusvastuu	975 620,82	1 260 368,04
Muut vastuusitoumukset	0,00	570,18

Alv-palautusvastuu: v:lle 2022 lisätty puuttunut 665.854,08 €

Korkojohdannaiset

Korkojohdannaisilla on suojattu sekä kaupungin että tytäryhtiön pankkilainojen muuttuvan koron muutoksista aiheutuvaa korkoriskiä. Korkojohdannaiset on tehty korkomenojen suojaamistarkoituksessa, joten ne on käsitelty taseen ulkopuolisina vastuina. Koronvaihtosopimuksia kaupungilla on 5 kappaletta, joilla suojataan yhteensä 69,25 milj. euron lainapääomaa.

Kaupungin lainakannan odotetaan kasvavan v. 2026 mennessä n. 20 milj. euroa ja pitkäaikaista lainaa otetaan taloussuunnitelman 2023-2025 mukaan 60 milj. euroa.

Korkojohdannaiset

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2023	2022	2023	2022

Koronvaihtosopimus 1**Kaupunki****Suojausperiodi 6.9.2024 - 6.9.2029**

Nimellisarvo 5 000 000,00 5 000 000,00 5 000 000,00 5 000 000,00

Käypä arvo 243 615,00 338 211,00 243 615,00 338 211,00

Kiinteä korko 0,32 % (kaupunki)/ Korkopäivä 6 kk välein

Vaihtuva korko 6 kk euribor (rahoituslaitos) / Korkopäivä 6 kk välein

Laina jo nostettu ja lainan voimassaoloaika 6.9.2019-6.9.2029, kiinteä korko 0,140 % vaihtuu vaihtuvakorkoiseksi 6.9.2024, jota suojataan koronvaihtosopimuksella, joka on sidottu 0,32 % korkoon.

Koronvaihtosopimus 2**Kaupunki****Suojausperiodi 10.12.2024 -10.12.2029**

Nimellisarvo 4 250 000,00 4 250 000,00 4 250 000,00 4 250 000,00

Käypä arvo 194 878,00 278 977,00 194 878,00 278 977,00

Kiinteä korko 0,36 % (kaupunki)/ Korkopäivä 6 kk välein

Vaihtuva korko 6 kk euribor (rahoituslaitos) / Korkopäivä 6 kk välein

Laina jo nostettu ja lainan voimassaoloaika 9.12.2019-10.12.2029, kiinteä korko 0,260 % vaihtuu vaihtuvakorkoiseksi 8.12.2024, jota suojataan koronvaihtosopimuksella, joka on sidottu 0,36 % korkoon.

Koronvaihtosopimus 3**Kaupunki****Suojausperiodi 2.1.2025 - 2.1.2040**

Nimellisarvo 20 000 000,00 20 000 000,00 20 000 000,00 20 000 000,00

Käypä arvo -534 657,89 589 699,46 -534 657,89 589 699,46

Kiinteä korko 2,649 % (kaupunki)/ Korkopäivä 6 kk välein

Vaihtuva korko 6 kk euribor (rahoituslaitos) / Korkopäivä 6 kk välein

Koronvaihtosopimuksella suojataan tulevaa lainakantaa, korko on sidottu 2,649 %.

Koronvaihtosopimus 4**Kaupunki****Suojausperiodi 6.9.2027 - 6.9.2047**

Nimellisarvo 20 000 000,00 20 000 000,00 20 000 000,00 20 000 000,00

Käypä arvo 238 176,90 460 941,49 238 176,90 460 941,49

Kiinteä korko 2,305 % (kaupunki)/ Korkopäivä 6 kk välein

Vaihtuva korko 6 kk euribor (rahoituslaitos) / Korkopäivä 6 kk välein

Koronvaihtosopimuksella suojataan tulevaa lainakantaa, korko on sidottu 2,305 %.

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2023	2022	2023	2022
Koronvaihtosopimus 5				
Kaupunki				
Suojausperiodi 2.8.2023 - 2.8.2027				
Nimellisarvo	20 000 000,00	0,00	20 000 000,00	0,00
Käypä arvo	-500 474,00	0,00	-500 474,00	0,00

Kiinteä korko 3,262 % (kaupunki)/ Korkopäivä 6 kk välein

Vaihtuva korko 6 kk euribor (rahoituslaitos) / Korkopäivä 6 kk välein

Koronvaihtosopimuksella suojataan tulevaa lainakantaa, korko on sidottu 3,262 %.

Eräännytetty 8.1.2024, kaikki koronvaihtosopimukseen liittyvät velvollisuudet ja oikeudet lakkaavat 2.2.2024.

Konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien koronvaihtosopimusten osalta:

Nimellisarvot yhteensä	16 824 466,00	28 525 630,55
Käyvät arvot yhteensä	238 977,51	2 228 761,68

Sähköjohdannaiset

Tilinpäätöshetkellä tytäryhtiön sähköjohdannaisilla on suojattu tulevien erittäin todennäköisten sähkön spot-hintaisten tuotannon myynnin ja kaukolämmön hankinnan sähkökomponentin hintariskiä.

Muut vastuut

Tytäryhtiö on osakkaana Kanteleen Voima Oy:ssä, Puhuri Oy:ssä, Piipsan Tuulivoima Oy:ssä, Yhteistuuli Oy:ssä ja Suhangon Tuulivoima Oy:ssä, joiden kuluista ja rahoituksesta osakkaat ovat sitoutuneet vastaamaan osuuksiensa suhteessa. Tytäryhtiö on sitoutunut Puhurin kautta kahteen tuulivoimapuiston rakennushankkeeseen, Parhanlahteen ja Hankilaan, sekä niiden oman pääoman rahoittamiseen. Pääomalainasitoumukset on vaihdettu SVOP-sitoumuksiksi 1.1.2023 alkaen. SVOP-sitoumuksien osuus on 2.624.571,99 euroa.

Tytäryhtiö on sitoutunut Fennovoima-hankkeeseen. Hankkeeseen osallistutaan Katternö Kärnkraft Oy Ab:n kautta. Osakkaat ovat sitoutuneet vastaamaan kuluista ja rahoituksesta osakkuuksiensa suhteessa. Konsernin osuus on 4 MW. Arvio konsernille kohdistuvista kuluista myöhempinä tilikausina on 216.000 euroa, joka on kirjattu myös pakolliseksi varaukseksi. Katternö Kärnkraft Oy Ab:n osakesarjan A3 omistukseen liittyy luovutusrajoitus. Osakkeiden luovutus vaatii ennakkoluvan saamisen yhtiön hallitukselta ja rahoittajilta.

Fennovoiman Hanhikivi 1 hanke päätettiin keskeyttää Fennovoiman hallituksen päätöksellä toukokuussa 2022. Fennovoima Oy purki Rosatomin kanssa tehdyn ydinvoimalaitoksen toimitussopimuksen. Fennovoimaan liittyen on käynnissä, sekä käynnistymässä useita oikeudellisia prosesseja, joiden lopputulema tulee nähtäväksi vuosien kuluttua. Fennovoima -osakeyhtiö on markkinaehtoinen toimija.

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12. (liitetieto 42)	2023	2022
Keskushallinto	87	93
Sosiaali- ja terveystieteiden keskus	-	635
Koulutus- ja hyvinvointikeskus	834	824
Tekninen keskus	183	246
Yhteensä	1104	1798

Henkilöstökulut (liitetieto 43)	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	46 474 079,06	77 269 491,66
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	10 055,49	79 743,85
Henkilöstökulut yhteensä	46 484 134,55	77 349 235,51

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilöpalkkiot (liitetieto 44)	2023	2022
Kansallinen Kokoomus r.p.	6 148,00	6 617,50
Suomen Keskusta r.p.	770,00	859,60
Suomen Kommunistinen Puolue	150,00	60,00
Vasemmistoliitto r.p.	3 376,00	3 142,00
Suomen Kristillisdemokraatit	1 048,00	1 188,00
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue	7 980,00	8 916,00
Valkeakosken Perussuomalaiset	2 986,00	3 538,00
Valkeakosken sitoutumattomat	0,00	0,00
Vihreä Valkeakoski Ry	645,00	781,50
Kangasalan Kokoomus Ry	24,00	24,00
Valkeakosken Puolesta Ry	646,50	766,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	23 773,50	25 893,10

Tilintarkastajan palkkiot (liitetieto 45)	2023	2022
<u>BDO Oy</u>		
Tilintarkastuspalkkiot	33 400,79	33 296,26
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Muut palkkiot	2 231,38	3 242,46
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	35 632,17	36 538,72

Kaupungin ja sen intressitahojen väliset liiketoimet (liitetieto 46)

Kaupunki on myöntänyt osakkuusyhteisölleen Etelä-Pirkanmaan Palvelukiinteistöt Oy:lle oman pääoman ehtoisen lainan 600 000 euroa (12.2.2018 § 49). Korko on 3 %, lainalle ei ole vaadittu vastavakuutta. Laina on maksettu kokonaisuudessaan 31.5.2023, jäljellä oleva lainapääoma 31.12.2023 on 0,00 euroa.

Kaupunki on myöntänyt tytäryhteisölleen Visavuoren Museosäätiölle 250.000 euron antolainan (KH 7.9.2015 § 263). Korko 12 kk:n euribor + 1,75%-yksikköä. Lainan vastavakuudeksi on saatu kiinteistöihin kohdistuvia panttikirjoja arvoltaan 375.000 euroa. Jäljellä oleva lainapääoma 31.12.2023 on 375.000 euroa.

Kaupunki on myöntänyt tytäryhteisölleen Visavuoren Museosäätiölle 742.000 euron antolainan (KH 29.4.2019 § 140). Korko 6 kk:n euribor + 2,0 %-yksikköä. Lainan vastavakuudeksi on saatu kiinteistöihin kohdistuvia panttikirjoja arvoltaan 1.125.000 euroa. Jäljellä oleva lainapääoma 31.12.2023 on 638.945 euroa.

Kaupunki on myöntänyt tytäryhteisölleen Valkeakosken Palloiluhalli Oy:lle 3,7 miljoonan euron kassalainan (KH 16.12.2019 § 383) enintään vuodeksi. Laina on muutettu pitkäaikaiseksi antolainaksi (KH 14.9.2020 § 210). Lainaa on nostettu vuoden 2020 aikana 3,4 miljoonaa. Korko 12 kk:n euribor + 0,590 %. Lainan vastavakuudeksi on annettu kiinteistöön kohdistuvia panttikirjoja 5.275.000 euroa. Kaupunki on tehnyt päätöksen Valkeakosken Palloiluhalli Oy:n lainaehtojenmuuttamisesta (KH 11.10.2021).

Lyhennysvapaa vuoden 2022 loppuun saakka. 1.1.2023 alkaen lainan lyhennys tasaerissä siten, että ensimmäisen lyhennyserän eräpäivä on 15.1.2023. Lainan vuotuinen korko on 12 kk:n euribor + marginaali 0,590%, kuitenkin vähintään nolla. Valkeakosken Palloiluhalli Oy sitoutuu tarkastelemaan kauden 2021-2022 hinnoittelun rakennetta uudelleen em. ratkaisun pohjalta. Lainaan on tehty ylimääräinen lyhennys 25.4.2023 180.000 euroa. Jäljellä oleva lainapääoma 31.12.2023 on 3.102.760 euroa.

Kaupunginjohtajan kanssa on 12.8.2021 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu erokorvauksena 12 kuukauden palkkaa vastaava määrä.

7 Muun taseyksikön tilinpäätöslaskelmat

VALKEAKOSKEN KAUPUNKI Vesihuoltolaitos, muu taseyksikkö

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

31.12.2023

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
	€	€	€	€	€
Liikevaihto					
Myyntituotot, ulkoiset	5 492 472		5 492 472	5 331 124,76	-161 347,24
Myyntituotot, sisäiset	245 000	80 000	325 000	411 164,98	86 164,98
Liiketoiminnan muut tuotot	18 000		18 000	188 113,52	170 113,52
Valmistus omaan käyttöön				109 740,07	
Aineet ja tarvikkeet	-864 980	-180 000	-1 044 980	-981 478,26	63 501,74
Palvelujen ostot	-1 118 528	-320 000	-1 438 528	-1 666 597,70	-228 069,70
Vuokramenot	-81 900		-81 900	-63 446,37	18 453,63
Henkilöstökulut					
Palkat	-594 679		-594 679	-617 581,52	-22 902,52
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-177 957		-177 957	-177 549,82	407,18
Muut henkilösivukulut	-25 739		-25 739	-25 884,11	-145,11
Poistot ja arvonalentumiset					
Poistot	-1 590 000		-1 590 000	-1 967 794,66	-377 794,66
Liiketoiminnan muut kulut	-11 660		-11 660	-35 610,91	-23 950,91
Liikeliiketoiminta	1 290 029		870 029	504 199,98	-475 569,09
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	0			3 765,12	3 765,12
Korvaus peruspääomasta	-378 696		-378 696	-378 696,72	-0,72
Muut rahoituskulut	0				0,00
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	911 333		491 333	129 268,38	-471 804,69
Yli-/alijäämä ennen varauksia	911 333		491 333	129 268,38	-471 804,69
Poistoeron vähennys	3 572		3 572	2 604,00	-968,00
Tilikauden yli-/alijäämä	914 905	-420 000	494 905	131 872,38	-363 032,62

VALKEAKOSKEN KAUPUNKI

Vesihuoltolaitos, muu taseyksikkö

Rahoitusosan toteutuminen

31.12.2023

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
	€	€	€	€	€
TULORAHOITUS					
Liikelyläämä	1 290 029	-420 000	870 029	504 199,98	-365 829,02
Poistot ja arvonalentumiset	1 590 000		1 590 000	1 967 794,66	377 794,66
Rahoitustuotot ja -kulut	-378 696		-378 696	-374 931,60	3 764,40
	<u>2 501 333</u>	<u>-420 000</u>	<u>2 081 333</u>	<u>2 097 063,04</u>	<u>15 730,04</u>
INVESTOINNIT					
Investointimenot	-3 780 000	882 000	-2 898 000	-3 361 941,08	-463 941,08
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
	<u>-3 780 000</u>	<u>882 000</u>	<u>-2 898 000</u>	<u>-3 361 941,08</u>	<u>-463 941,08</u>
RAHOITUSTOIMINTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutokset kaupungilta				130 874,28	
Saamisten muutokset muilta				-25 212,72	-25 212,72
Korottomien velkojen muutos kaupungilta				1 077 971,17	1 077 971,17
Korottomien velkojen muutos muilta				81 245,31	81 245,31
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1 264 878,04</u>	<u>1 134 003,76</u>
YHDYSTILIN MUUTOS	<u>-1 278 667</u>	<u>462 000</u>	<u>-816 667</u>	<u>0,00</u>	<u>685 792,72</u>

VALKEAKOSKEN KAUPUNKI

Vesihuoltolaitos, muu taseyksikkö

Investointiosan toteutuminen

31.12.2023

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Uudisrakennusinvestoinnit*	-1 330 000	282 000	-1 048 000	-1 341 391	293 391
Yritysalueet	-200 000			-2 174	-197 826
Uudet asemakaava-alueet	-760 000				
Taitotien kaava-alue				-211 098	211 098
Länsilintula/Rytmirihti				-210 800	210 800
Koivuniementie	-20 000				
Vesijohtoverkoston aluemittausjärjes	-100 000			-56 200	-43 800
Tallikadun kaavamuutos	-150 000			-288 300	138 300
Karpalokujan kaava-alue				-794	794
Ennalta nimeämättömät kohtet	-100 000			-14 747	-85 253
Kevyen liik.yhteyspuitteet				-1 762	1 762
Viimeistelytyöt				-1 256	1 256
Palmurinne				-89 531	89 531
Vesiasema, kiint.rakent/lait				-593	593
Teklan kalustohankinnat				-464 136	464 136

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Korvausinvestoinnit*	-2 450 000	600 000	-1 850 000	-2 020 550	170 550
Vesihuoltoverkostot	-800 000			-840 126	40 126
Laitokset	-850 000			-21 952	-828 048
Jätevedenpumppaamot	-250 000			-583 499	333 499
Vesitornit	-550 000			-574 973	24 973
Investointimenot yhteensä	-3 780 000	882 000	-2 898 000	-3 361 941	463 941
Nettoinvestoinnit	-3 780 000	882 000	-2 898 000	-3 361 941	463 941
= SITOVAT ERÄT*					

Valkeakosken kaupunki
Vesihuoltolaitos, muu taseyksikkö

<u>Tuloslaskelma</u>	01.01 - 31.12.2023	01.01 - 31.12.2022
Liikevaihto	5 742 289,74	5 494 420,73
Liiketoiminnan muut tuotot	188 113,52	504,34
Valmistus omaan käyttöön	109 740,07	95 204,47
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-981 478,26	-1 235 614,03
Palvelujen ostot	-1 666 597,70	-1 529 114,41
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-617 581,52	-549 030,03
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-177 549,82	-165 140,01
Muut henkilösivukulut	-25 884,11	-20 705,75
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 967 794,66	-1 780 396,72
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-99 057,28	-85 464,67
Liikelylijäämä	504 199,98	224 663,92
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	3 765,12	2 638,91
Korvaus peruspääomasta	-378 696,72	-378 696,72
Muut rahoituskulut	0,00	0,00
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	129 268,38	-151 393,89
Ylijäämä ennen varauksia	129 268,38	-151 393,89
Poistoeron vähennys	2 604,00	2 893,20
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	131 872,38	-148 500,69

ERIYTETYN TASEYKSIKÖN, VESIHUOLTOLAITOS, TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,9	1,3
= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)		
Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.		
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	2,9	1,3
= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)		
Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.		
Voitto, %	2,3	-2,8
= 100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)		

Rahoituslaskelma

01.01.- 31.12.2023

01.01.- 31.12.2022

Toiminnan rahavirta

Liikelylijäämä	504 199,98		224 663,92	
Poistot ja arvonalentumiset	1 967 794,66		1 780 396,72	
Rahoitustuotot ja -kulut	-374 931,60	2 097 063,04	-376 057,81	1 629 002,83

Investointien rahavirta

Investointimenot	-3 361 941,08		-1 655 665,23	
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		-3 361 941,08		-1 655 665,23

Toiminnan ja investointien rahavirta

-1 264 878,04 **-26 662,40**

Rahoituksen rahavirta

Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kaupungilta	130 874,28		-130 874,28	
Saamisten muutos muilta	-25 212,72		164 680,93	
Korottomien velkojen muutos kaupungilta	1 077 971,17		-166 207,63	
Korottomien velkojen muutos muilta	81 245,31	1 264 878,04	159 063,38	26 662,40
Rahoituksen rahavirta		1 264 878,04		26 662,40

Rahavarojen muutos

0,00 **0,00**

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00

ERIYTETYN TASEYKSIKÖN, VESIHUOLTOLAITOS, TUNNUSLUVUT**Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €**

-7 103 126 **-5 838 248**

Investointien tulorahoitus, %

62,4 **98,4**

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalennukset - Tuloverot) / Investointien omahankintameno

Quick ratio

0,7 **2,0**

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Current ratio

0,7 **2,0**

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

VALKEAKOSKEN KAUPUNKI
Vesihuoltolaitos, muu taseyksikkö
TASE

	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	51 265,22	48 241,03
Rakennukset	7 852 074,38	7 878 176,87
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 071 204,03	12 080 896,81
Koneet ja kalusto	463 299,92	5 496,17
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>514 326,22</u>	<u>545 212,47</u>
	21 952 169,77	20 558 023,35
Sijoitukset		
Muut saamiset	<u>1 300,00</u>	<u>1 300,00</u>
	1 300,00	1 300,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	21 953 469,77	20 559 323,35
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 111 281,73	1 086 069,01
Saamiset kaupungilta		130 874,28
Siirtosaamiset	<u>1 111 281,73</u>	<u>1 216 943,29</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 111 281,73	1 216 943,29
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u><u>23 064 751,50</u></u>	<u><u>21 776 266,64</u></u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	12 623 224,67	12 623 224,67
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 829 305,98	4 977 806,67
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	<u>131 872,38</u>	<u>-148 500,69</u>
	17 584 403,03	17 452 530,65
POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET		
Poistoero	23 435,75	26 039,75

VIERAS PÄÄOMA	2023	2022
Pitkäaikainen		
Liittymismaksuvelat muille	3 583 684,61	3 458 403,11
Liittymismaksuvelat kaupungille	<u>216 356,26</u>	<u>216 356,26</u>
	3 800 040,87	3 674 759,37
Lyhytaikainen		
Ostovelat	316 580,38	364 804,86
Velat kaupungille	1 077 971,17	
Muut velat	90 241,09	107 040,21
Siirtovelat	<u>172 079,21</u>	<u>151 091,80</u>
	1 656 871,85	622 936,87
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 456 912,72	4 297 696,24
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u><u>23 064 751,50</u></u>	<u><u>21 776 266,64</u></u>

ERIYTETYN TASEYKSIKÖN, VESIHUOLTOLAITOS, TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	76,34	80,26
= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$		
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	95,0	78,2
= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$		
Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta.		
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	4 961	4 829
= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		

Valkeakosken kaupunki

Vesihuoltolaitos, muu taseyksikkö

Tilinpäätöksen liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Tuloslaskelma

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on tarkistettu 1.1.2013 alkaen tuotantorakennusten poistoaikojä siten, että poistoaikaa on lyhennetty 30 vuodesta 20 vuoteen. Tehdas- ja tuotantorakennusten perusparannusmenon poistoaikaa on lyhennetty 15 vuodesta 10 vuoteen.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoön tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihtuvat vastaavat

Saamiset on merkitty taseessa nimellisarvoa vastaavaan arvoon. Omien rahatilien asemasta käytössä Vesihuoltolaitoksen ja kaupungin keskuskassan välinen yhdystili, joka merkitty taseryhmään "Velat kaupungille".

Tuloslaskelman liitetiedot

	2023	2022
Liikevaihdon erittely		
Puhtaan veden myynti	2 687 940,04	2 581 424,61
Jäteveden laskutus	3 031 229,63	2 892 280,74
Muut myyntituotot	23 120,07	20 715,38
	<u>5 742 289,74</u>	<u>5 494 420,73</u>

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistosuunnitelmaa on tarkistettu 1.1.2013 alkaen siten, että tehdas- ja tuotantorakennusten poistoaikaa on lyhennetty 30 vuodesta 20 vuoteen. Tehdas- ja tuotantorakennusten perusparannusmenon poistoaikaa on lyhennetty enintään 15 vuodesta enintään 10 vuoteen.

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Omaisuuslaji	Menetelmä	Poistoaika	Poistojen aloitus
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta	1.1.
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	Käyttöönotto
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15 vuotta 10 %	1.1.
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto	30 vuotta 10 %	1.1.
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	30 vuotta	1.1.
Kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	15 vuotta	1.1.
Autot	Tasapoisto	5 vuotta	Käyttöönotto
Kuorma-autot	Tasapoisto	10 vuotta	Käyttöönotto
Vesimittarit	Tasapoisto	10 vuotta	Käyttöönotto
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	5 vuotta	Käyttöönotto
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa		

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

Tasetta koskevat liitetiedot, vesihuoltolaitos

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot:

Pysyvät vastaavat**Aineettomat hyödykkeet**

Aineettomat oikeudet

Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00
Lisäykset tilikauden aikana	
Rahoitusosuudet tilikaudella	
Vähennykset tilikauden aikana	
Siirrot erien välillä	
Tilikauden poisto	
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Poistamaton hankintameno 1.1.	48 241,03
Lisäykset tilikauden aikana	3 024,19
Rahoitusosuudet tilikaudella	
Vähennykset tilikauden aikana	
Siirrot erien välillä	
Tilikauden poisto	
Poistamaton hankintameno 31.12.	51 265,22

	Rakennukset	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	7 878 176,87		7 878 176,87
Lisäykset tilikauden aikana		426 971,74	426 971,74
Rahoitusosuudet tilikaudella			
Vähennykset tilikauden aikana			
Siirrot erien välillä	426 971,74	-426 971,74	0,00
Tilikauden poisto	-453 074,23		-453 074,23
Poistamaton hankintameno 31.12.	7 852 074,38	0,00	7 852 074,38
	Kiinteät rakennukset ja laitteet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	12 080 896,81	545 212,47	12 626 109,28
Lisäykset tilikauden aikana		2 467 808,75	2 467 808,75
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00
Siirrot erien välillä	2 498 695,00	-2 498 695,00	0,00
Tilikauden poisto	-1 508 387,78		-1 508 387,78
Poistamaton hankintameno 31.12.	13 071 204,03	514 326,22	13 585 530,25

	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	5 496,17		5 496,17
Lisäykset tilikauden aikana	464 136,40		464 136,40
Rahoitusosuudet tilikaudella			
Vähennykset tilikauden aikana			
Siirrot erien välillä			
Tilikauden poisto	-6 332,65		-6 332,65
Poistamaton hankintameno 31.12.	463 299,92		463 299,92

Sijoitukset	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset konserniyhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		1 300,00	1 300,00
Lisäykset			
Vähennykset			
Hankintameno 31.12.	0,00	1 300,00	1 300,00
Arvonlennukset tilikaudella			
Arvonkorotukset			
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	1 300,00	1 300,00

<u>Saamisten erittely</u>	2023	2022
Lyhytaikaiset saamiset		
Tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	61 068,01	44 471,17
Jäsenkuntayhtymiltä		
Myyntisaamiset	3 047,54	16 129,00
Osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	9 567,78	6 927,74
Muilta		
Myyntisaamiset	1 037 598,40	1 018 541,10
Kaupungilta (yhdystili)		130 874,28
Muut saamiset: siirtosaamiset		
Saamiset yhteensä	1 111 281,73	1 216 943,29

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot:

<u>Oma pääoma</u>	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	12 623 224,67	12 623 224,67
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	12 623 224,67	12 623 224,67
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 829 305,98	4 977 806,67
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	131 872,38	-148 500,69
Oma pääoma yhteensä	<u>17 584 403,03</u>	<u>17 452 530,65</u>

<u>Velkojen erittely</u>	2023	2022
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Liittymismaksuvelat		
Tytäryhteisöille	45 136,44	45 136,44
Jäsenkuntayhtymille	0,00	0,00
Muille	3 538 548,17	3 413 266,67
Kaupungille	216 356,26	216 356,26
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	4 913,26	0,00
Velat muille		
Ostovelat	311 667,12	364 804,86
Kaupungille (yhdystili)	1 077 971,17	
Muut velat	90 241,09	107 040,21
Siirtovelat	172 079,21	151 091,80
Velat yhteensä	<u>5 456 912,72</u>	<u>4 297 696,24</u>

<u>Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät</u>	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat:		
Lomapalkkajaksotus	109 273,06	111 275,89
Muut palkkajaksotusvelat	62 806,15	39 815,91
Muut siirtovelat		
	<u>172 079,21</u>	<u>151 091,80</u>

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

<u>Henkilöstön määrä 31.12.</u>	2023	2022
Hallinto	1	1
Vesiasema	8	8
Jätevedenpuhdistus ja pumppaamot	4	4
Yhteensä	13	13

<u>Henkilöstökulut</u>		
Palkat ja palkkiot	617 581,52	549 030,03
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	177 549,82	165 140,01
Muut henkilösivukulut	25 884,11	20 705,75
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	<u>821 015,45</u>	<u>734 875,79</u>
Henkilöstökuluja aktivoitu pysyviin vastaaviin	65 713,19	25 605,01
Henkilöstökulut yhteensä	<u>886 728,64</u>	<u>760 480,80</u>

Valkeakosken kaupunki**Vesihuolto ilman huleveden viemäröintiä**

<u>Tuloslaskelma</u>	01.01. - 31.12.2023	01.01. - 31.12.2022
Liikevaihto	5 590 713,26	5 350 093,36
Liiketoiminnan muut tuotot	188 113,52	504,34
Valmistus omaan käyttöön	101 127,43	75 955,23
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-981 478,26	-1 235 614,03
Palvelujen ostot	-1 588 822,06	-2 570 300,32
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-617 581,52	-549 030,03
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-177 549,82	-165 140,01
Muut henkilösivukulut	-25 884,11	-821 015,45
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 895 131,30	-1 781 886,98
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut	-98 779,05	-85 241,79
Liikelylijäämä	494 728,09	197 342,17
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	3 765,12	2 638,91
Korvaus peruspääomasta	-342 952,62	-342 952,62
Muut rahoituskulut	0,00	-339 187,50
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	155 540,59	-142 971,54
Ylijäämä ennen varauksia	155 540,59	-142 971,54
Poistoeron vähennys	2 604,00	2 893,20
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	158 144,59	-140 078,34

ERIYTETYN TASEYKSIKÖN, VESIHUOLTOLAITOS, TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, % **2,9** **1,3**

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)
Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, % **2,9** **1,3**

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)
Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Voitto, % **2,8** **-2,7**

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

Rahoituslaskelma

01.01. - 31.12.2023

01.01. - 31.12.2022

Toiminnan rahavirta

Liikeliijäämä	494 728,09		197 342,17	
Poistot ja arvonalentumiset	1 895 131,30		1 718 886,98	
Rahoitustuotot ja -kulut	-339 187,50	2 050 671,89	-340 313,71	1 575 915,44

Investointien rahavirta

Investointimenot	-3 251 388,94		-1 473 922,67	
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		-3 251 388,94		-1 473 922,67

Toiminnan ja investointien rahavirta

-1 200 717,05 **101 992,77**

Rahoituksen rahavirta**Muut maksuvalmiuden muutokset**

Saamisten muutos kaupungilta	1 156 332,33		-492 204,16	
Saamisten muutos muilta	-25 927,51		188 129,16	
Korottomien velkojen muutos kaupungilta				
Korottomien velkojen muutos muilta	70 312,23	1 200 717,05	202 082,23	-101 992,77

Rahoituksen rahavirta 1 200 717,05 -101 992,77

Rahavarojen muutos

0,00 **0,00**

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00

VESIHUOLTOLAITOS ILMAN HULEVEDEN VIEMÄRÖINTIÄ TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 3 vuodelta, € **-8 071 453** **-6 870 736**

Investointien tulorahoitus, %

63,07 **106,92**

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalennukset - Tuloverot) / Investointien omahankintameno

Quick ratio

2,1 **3,6**

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Current ratio

2,1 **3,6**

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

VALKEAKOSKEN KAUPUNKI
Vesihuolto ilman huleveden viemäröintiä
TASE

	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	51 265,22	48 241,03
Rakennukset	7 852 074,38	7 878 176,87
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 281 514,66	10 391 589,94
Koneet ja kalusto	463 299,92	5 496,17
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	514 326,22	482 718,75
	20 162 480,40	18 806 222,76
Sijoitukset		
Muut saamiset	1 300,00	1 300,00
	1 300,00	1 300,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	20 163 780,40	18 807 522,76
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 088 548,29	1 062 620,78
Saamiset kaupungilta	91 479,48	1 247 811,81
Muut saamiset		
	1 180 027,77	2 310 432,59
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 180 027,77	2 310 432,59
VASTAAVAA YHTEENSÄ	21 343 808,17	21 117 955,35
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	11 431 754,63	11 431 754,63
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	5 364 234,93	5 504 313,27
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	158 144,59	-140 078,34
	16 954 134,15	16 795 989,56
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	23 435,75	26 039,75
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Liittymismaksuvelat muille	3 583 684,61	3 458 403,11
Liittymismaksuvelat kaupungille	216 356,26	216 356,26
	3 800 040,87	3 674 759,37

	2023	2022
Lyhytaikainen		
Ostovelat	305 832,46	364 804,86
Velat kaupungille		
Muut velat	90 110,60	106 924,99
Siirtovelat	170 254,34	149 436,82
	<u>566 197,40</u>	<u>621 166,67</u>
 VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	 4 366 238,27	 4 295 926,04
 VASTATTAVAA YHTEENSÄ	 <u>21 343 808,17</u>	 <u>21 117 955,35</u>

VESIHUOLTO ILMAN HULEVEDEN VIEMÄRÖINTIÄ, TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, % **79,5** **79,7**

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, % **78,10** **80,29**

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 € **5 522** **5 293**

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Valkeakosken kaupunki

Vesihuoltolaitos, muu taseyksikkö

Ilman hulevesiviemäröintiä

Tilinpäätöksen liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Tuloslaskelma

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on tarkistettu 1.1.2013 alkaen tuotantorakennusten poistoaikoja siten, että

poistoaikaa on lyhennetty 30 vuodesta 20 vuoteen. Tehdas- ja tuotantorakennusten perusparannusmenon poistoaikaa on lyhennetty 15 vuodesta 10 vuoteen.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihtuvat vastaavat

Saamiset on merkitty taseessa nimellisarvoa vastaavaan arvoon. Omien rahatilien asemasta käytössä Vesihuoltolaitoksen ja kaupungin keskuskassan välinen yhdystili, joka merkitty taseryhmään "Saamiset kaupungilta".

Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös ilman hulevesiviemärointiä on laadittu ensimmäisen kerran vuodelta 2016.

Tuloslaskelman liitetiedot

	2023	2022
Liikevaihdon erittely		
Puhtaan veden myynti	2 687 940,04	2 581 424,61
Jäteveden laskutus	2 879 653,15	2 747 953,37
Muut myyntituotot	23 120,07	20 715,38
	<u>5 590 713,26</u>	<u>5 350 093,36</u>

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistosuunnitelmaa on tarkistettu 1.1.2013 alkaen siten, että tehdas- ja tuotantorakennusten poistoaikaa on lyhennetty 30 vuodesta 20 vuoteen. Tehdas- ja tuotantorakennusten perusparannusmenon poistoaikaa on lyhennetty enintään 15 vuodesta enintään 10 vuoteen. Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Omaisuuslaji	Menetelmä	Poistoaika	Poistojen aloitus
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta	1.1.
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	Käyttöönotto
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15 vuotta 10 %	1.1.
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto	30 vuotta 10 %	1.1.
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	30 vuotta	1.1.
Kiinteät koneet, laitteet	Tasapoisto	15 vuotta	1.1.
Autot	Tasapoisto	5 vuotta	Käyttöönotto
Kuorma-autot	Tasapoisto	10 vuotta	Käyttöönotto
Vesimittarit	Tasapoisto	10 vuotta	Käyttöönotto
Muut laitteet ja	Tasapoisto	5 vuotta	Käyttöönotto
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa		

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

Tasetta koskevat liitetiedot, vesihuoltolaitos Ilman huleveden viemärintiä

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot:

Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

Poistamaton hankintameno 1.1.

Lisäykset tilikauden aikana

Rahoitusosuudet tilikaudella

Vähennykset tilikauden aikana

Siirrot erien välillä

Tilikauden poisto

Poistamaton hankintameno 31.12.

0,00

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Poistamaton hankintameno 1.1.

48 241,03

Lisäykset tilikauden aikana

3 024,19

Rahoitusosuudet tilikaudella

Vähennykset tilikauden aikana

Siirrot erien välillä

Tilikauden poisto

Poistamaton hankintameno 31.12.

51 265,22

	Rakennukset	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	7 878 176,87		7 878 176,87
Lisäykset tilikauden aikana		426 971,74	426 971,74
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00
Siirrot erien välillä	426 971,74	-426 971,74	0,00
Tilikauden poisto	-453 074,23		-453 074,23
Poistamaton hankintameno 31.12.	7 852 074,38	0,00	7 852 074,38
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	10 391 589,94	482 718,75	10 874 308,69
Lisäykset tilikauden aikana		2 357 256,61	2 357 256,61
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00
Siirrot erien välillä	2 325 649,14	-2 325 649,14	0,00
Tilikauden poisto	-1 435 724,42		-1 435 724,42
Poistamaton hankintameno 31.12.	11 281 514,66	514 326,22	11 795 840,88
	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	5 496,17		5 496,17
Lisäykset tilikauden aikana	464 136,40		464 136,40
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00
Siirrot erien välillä			0,00
Tilikauden poisto	-6 332,65		-6 332,65
Poistamaton hankintameno 31.12.	463 299,92	0,00	463 299,92
Sijoitukset	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset konserniyhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	1 300,00	1 300,00
Lisäykset			
Vähennykset			
Hankintameno 31.12.	0,00	1 300,00	1 300,00
Arvonlennukset tilikaudella			
Arvonkorotukset			
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	1 300,00	1 300,00
<u>Saamisten erittely</u>		2023	2022
Lyhytaikaiset saamiset			
Tytäryhteisöiltä			
Myyntisaamiset		59 427,81	43 739,47
Jäsenkuntayhtymiltä			
Myyntisaamiset		2 523,60	15 721,68

	2023	2022
Osakkuus- ja muilta omistusyhteisöisiltä		
Myyntisaamiset	9 382,86	6 806,69
Muilta		
Myyntisaamiset	1 017 214,02	996 352,94
Kaupungilta (yhdystili)	91 479,48	1 176 323,61
Muut saamiset		
Saamiset yhteensä	1 180 027,77	2 238 944,39

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot:

<u>Oma pääoma</u>	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	11 431 754,63	11 431 754,63
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	11 431 754,63	11 431 754,63
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	5 364 234,93	5 504 313,27
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	158 144,59	-140 078,34
Oma pääoma yhteensä	16 954 134,15	16 795 989,56

<u>Velkojen erittely</u>	2023	2022
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Liittymismaksuvelat		
Tytäryhteisöille	45 136,44	45 136,44
Jäsenkuntayhtymille	0,00	0,00
Muille	3 538 548,17	3 413 266,67
Kaupungille	216 356,26	216 356,26
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	4 913,26	
Velat muille		
Ostovelat	300 919,20	364 804,86
Kaupungille (yhdystili)		
Muut velat	90 110,60	106 924,99
Siirtovelat	170 254,34	149 436,82
Velat yhteensä	4 366 238,27	4 295 926,04

<u>Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät</u>	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat:		
Lomapalkkajaksotus	109 273,06	111 275,89
Muut palkkajaksotusvelat	60 981,28	38 160,93
Muut siirtovelat	170 254,34	149 436,82

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

<u>Henkilöstön määrä 31.12.</u>	2023	2022
Hallinto	1	1
Vesiasema	8	8
Jätevedenpuhdistus ja pumppaamot	4	4
Yhteensä	13	13

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	617 581,52	549 030,03
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	177 549,82	165 140,01
Muut henkilösivukulut	25 884,11	20 705,75
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	821 015,45	734 875,79
Henkilöstökuluja aktivoitu pysyviin vastaaviin	6 998,47	18 582,14
Henkilöstökulut yhteensä	828 013,92	753 457,93

Valkeakosken kaupunki**Huleveden viemärinti**Tuloslaskelma

01.01.- 31.12.2023

01.01.- 31.12.2022

Liikevaihto	151 576,48	144 327,37
Valmistus omaan käyttöön	8 612,64	19 249,24
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	-77 775,64	-74 522,24
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-72 663,36	-61 509,74
Liiketoiminnan muut kulut	-278,23	-222,88
Liikeliiketoiminta	9 471,89	27 321,75
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korvaus peruspääomasta	-35 744,10	-35 744,10
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	-26 272,21	-8 422,35
Ylijäämä ennen varauksia	-26 272,21	-8 422,35
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-26 272,21	-8 422,35

HULEVEDEN VIEMÄRÖINNIN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, % **-9,12** **-6,33**

= $100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, % **-9,12** **-6,33**

= $100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Voitto, % **-17,33** **-5,84**

= $100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Rahoituslaskelma	01.01.- 31.12.2023		01.01.- 31.12.2022	
Toiminnan rahavirta				
Liikeliiketoiminta	9 471,89		27 321,75	
Poistot ja arvonalentumiset	72 663,36		61 509,74	
Rahoitustuotot ja -kulut	-35 744,10	46 391,15	-35 744,10	53 087,39
Investointien rahavirta				
Investointimenot		-110 552,14		-181 742,56
Toiminnan ja investointien rahavirta	-64 160,99		-128 655,17	
Rahoituksen rahavirta				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta	714,79		1 896,83	
Korottomien velkojen muutos kaupungilta	10 896,66		-35 778,83	
	52 549,54	64 160,99	162 537,17	128 655,17
Rahoituksen rahavirta		64 160,99		128 655,17
Rahavarojen muutos	0,00		0,00	
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	0		0	
Rahavarat 1.1.	0		0	

HULEVEDEN VIEMÄRÖINNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 3 vuodelta, €	-1 353 934	-1 289 773
Investointien tulorahoitus, %	42,0	29,2
= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalennukset - Tuloverot) / Investointien omahankintameno		
Quick ratio	2,0	2,2
= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)		
Current ratio	2,0	2,2
= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)		

VALKEAKOSKEN KAUPUNKI

Hulevesiviemärointi**TASE**

	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 789 689,37	1 689 306,87
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		62 493,72
	1 789 689,37	1 751 800,59
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 789 689,37	1 751 800,59
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2023	2022
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	22 733,44	23 448,23
	22 733,44	23 448,23
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	22 733,44	23 448,23
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 812 422,81	1 775 248,82
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	1 191 470,04	1 191 470,04
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-498 205,47	-489 783,12
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-26 272,21	-8 422,35
	666 992,36	693 264,57
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen	12 666,86	1 770,20
Velat kaupungille	1 132 763,59	1 080 214,05
	1 145 430,45	1 081 984,25
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 145 430,45	1 081 984,25
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 812 422,81	1 775 248,82

HULEVEDEN VIEMÄRÖINNIN TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	36,80	39,05
= 100 x (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)		
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	755,68	749,67
= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta		
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	-524	-498
= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		

Valkeakosken kaupunki**Huleveden viemärointi****Huleveden viemäroinnin tilinpäätöksen liitetiedot****Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät****Tuloslaskelma**

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvät vastaavat**Pysyvien vastaavien arvostus**

Pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vaihtuvat vastaavat

Saamiset on merkitty taseessa nimellisarvoa vastaavaan arvoon. Omien rahatilien asemasta käytössä Hulevesiviemäroinnin ja kaupungin keskuskassan välinen yhdystili, jonka negatiivinen saldo merkitty taseen erään "Velat kaupungille".

Huleveden viemäroinnin eriytetty tilinpäätös on laadittu ensimmäisen kerran tilikaudelta 2016.

Tuloslaskelman liitetiedot

	2023	2022
Liikevaihdon erittely		
Hulevesiviemäroinnin laskutus	151 576,48	144 327,37
	<u>151 576,48</u>	<u>144 327,37</u>

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Omaisuuslaji	Menetelmä	Poistoaika	Poistojen aloitus
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	30 vuotta	1.1.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

Tasetta koskevat liitetiedot, huleveden viemäröinti**Taseen vastaavia koskevat liitetiedot:**Pysyvät vastaavat

	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 689 306,87	62 493,72	1 751 800,59
Lisäykset tilikauden aikana		110 552,14	110 552,14
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00
Siirrot erien välillä	173 045,86	-173 045,86	0,00
Tilikauden poisto	-72 663,36		-72 663,36
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 789 689,37	0,00	1 789 689,37

Saamisten erittely

2023

2022

Lyhytaikaiset saamiset		
Tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	1 640,20	731,70
Jäsenkuntayhtymiltä		
Myyntisaamiset	523,94	407,32
Osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä		
Myyntisaamiset	184,92	121,05
Muilta		
Myyntisaamiset	20 384,38	22 188,16
Saamiset yhteensä	<u>22 733,44</u>	<u>23 448,23</u>

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot:Oma pääoma

2023

2022

Peruspääoma 1.1.	1 191 470,04	1 191 470,04
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	1 191 470,04	1 191 470,04
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-498 205,47	-489 783,12
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-26 272,21	-8 422,35
Oma pääoma yhteensä	<u>666 992,36</u>	<u>693 264,57</u>

8 Muut eriytetyt tilinpäätöslaskelmat

Valkeakosken kaupungin eriytetyt tuloslaskelmat sisältävät lisäksi yhdistetyn taulukon tulosityksiköistä 1041 Henkilöstöpalvelut ja 4020 Vesihuoltoverkostot, joiden toimintatuotot yksinään ovat alle 40.000,00 euroa.

Tuloslaskelmissa toimintatuotoissa on Valkeakosken kaupungin ulkoisen laskennan eriyttämisvelvollisuuden myyntituotot. Eriyttämisvelvollisuutta on tulkittu tulosityksikkötuloslaskelmien perusteella ja ne tulosityksiköt, joiden toimintaa eriyttämisvelvollisuus koskee, on alla taulukossa ja lisäksi edellä mainitut tulosityksiköt 1041 ja 4020. Eriyttämisen piiriin jääneiden tulosityksiköiden toimintatuotot on huomioitu tileittäin ja asiakkaittain ja kustannukset tarkasteltu myös tulosityksiköittäin.

Valkeakosken kaupunki	tulosyks. 1052		tulosyks. 1062	
Eriytetyt tuloslaskelmat	TALOUSPALVELUT		TIETOHALLINTO	
TULOSLASKELMA	2023	2022	2023	2022
Toimintatuotot				
Myyntituotot	62 968	56 169	1 081 910	1 328 052
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	1 597	8 108
Muut toimintatuotot	634	930	0	0
Toimintatuotot yhteensä	63 602	57 100	1 083 507	1 336 160
 Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-19 050	-21 519	-147 415	-155 884
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-4 555	-5 773	-26 085	-26 383
Muut henkilösivukulut	-854	-874	-5 406	-5 077
 Palvelujen ostot	-30 628	-17 020	-878 791	-1 124 896
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-152	-399	-879	-376
Muut toimintakulut	-7 729	-10 578	-35 344	-39 128
Toimintakulut yhteensä	-62 968	-56 163	-1 093 920	-1 351 744
 Toimintakate	634	936	-10 413	-15 584
 Vuosikate	634	936	-10 413	-15 584
 Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-313	-264	0	0
	-313	-264	0	0
 Tilikauden tulos	321	672	-10 413	-15 584
 Tilikauden yli-/alijäämä	321	672	-10 413	-15 584

Talousspalvelut: tulot liiketoiminnan tulot, menot laskennallinen osuus kaikkien tulojen suhteen menoista

Tietohallinto: varsinaiset liiketoiminnan tulot ja menot

Valkeakosken kaupunki	tulosyks. 3811		tulosyks. 4010	
Eriytetyt tuloslaskelmat	LIIKUNTAOIMI		LIIKENNEVÄYLÄT JA YL.ALUEET	
TULOSLASKELMA				
	2023	2022	2023	2022
Toimintatuotot				
Myyntituotot	910	1 095	101 601	43 281
Maksutuotot	300 062	248 847	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	134 124	113 515	0	0
Toimintatuotot yhteensä	435 097	363 457	101 601	43 281
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-211 752	-195 713	-14 545	-7 295
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-37 519	-34 468	-2 495	-3 002
Muut henkilösivukulut	-8 959	-7 328	-587	-275
Palvelujen ostot	-282 243	-237 582	-31 991	-13 379
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 001	-33 076	-30 375	-15 626
Muut toimintakulut	-952 862	-800 020	-56 161	-25 841
Toimintakulut yhteensä	-1 529 334	-1 308 188	-136 155	-65 420
Toimintakate	-1 094 237	-944 731	-34 554	-22 138
Vuosikate	-1 094 237	-944 731	-34 554	-22 138
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	-26 915	-12 202
	0	0	-26 915	-12 202
Tilikauden tulos	-1 094 237	-944 731	-61 469	-34 340
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 094 237	-944 731	-61 469	-34 340

Liikuntatoimi: varsinaiset liiketoiminnan tulot ja laskennallinen osuus menoista tulojen suhteessa

Liikenneväylät: liiketoiminnan tulot ja laskennallinen osuus menoista myyntituottojen suhteessa

Valkeakosken kaupunki

tulosyks.

4200/4201

tulosyks.

4401

**Eriytetyt tuloslaskelmat
TULOSLASKELMA****TOIMITILOJEN HOITO JA KP
ja YLEISJOHTO****RUOKAPALVELU**

	2023	2022	2023	2022
Toimintatuotot				
Myyntituotot	110 634	29 453	61 487	448 732
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	704 663	1 047 821	0	0
Toimintatuotot yhteensä	815 297	1 077 275	61 487	448 732
 Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-77 508	-89 202	-26 614	-119 538
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-19 520	-23 212	-3 930	-21 839
Muut henkilösivukulut	-3 245	-3 354	-3 888	-4 684
 Palvelujen ostot	-74 284	-107 963	-4 422	-28 948
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-123 068	-136 122	-17 433	-112 511
Muut toimintakulut	-82 913	-241 686	-16 446	-84 601
Toimintakulut yhteensä	-380 537	-601 539	-72 733	-372 120
 Toimintakate	434 760	475 736	-11 246	76 612
 Vuosikate	434 760	475 736	-11 246	76 612
 Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-189 626	-192 192	-150	-2 495
	-189 626	-192 192	-150	-2 495
 Tilikauden tulos	245 134	283 544	-11 396	74 117
 Tilikauden yli-/alijäämä	245 134	283 544	-11 396	74 117

Toimitilojen laskelma sisältää myös vapaa-aikapuolen tilojen vuokrauksen.

Toimitilat: Liiketoiminnan tulot ja laskennallinen osuus menoista tulojen suhteessa.

Ruokapalvelu: liiketoiminnan tulot ja laskennallinen osuus tuottojen suhteessa.

Valkeakosken kaupunki

tulosityks.
4410
SIIVOUSPALVELU

tulosityks.
**Yhdistetyt
HENKILÖSTÖPALVELUT JA
VESIJOHTOVERKOT**

**Eriytetyt tuloslaskelmat
TULOSLASKELMA**

	2023	2022	2023	2022
Toimintatuotot				
Myyntituotot	44 621	438 031	49 883	54 603
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintatuotot yhteensä	44 621	438 031	49 883	54 603
 Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-26 342	-334 940	-30 078	-25 652
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-4 616	-57 322	-23 571	-5 301
Muut henkilösivukulut	-1 190	-12 501	-1 259	-960
 Palvelujen ostot	-1 273	-11 175	-6 447	-6 331
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 680	-21 772	-4 598	-4 284
Muut toimintakulut	-1 874	-18 824	-1 985	-8 539
Toimintakulut yhteensä	-36 975	-456 533	-67 938	-51 065
 Toimintakate	7 646	-18 503	-18 055	3 538
 Vuosikate	7 646	-18 503	-18 055	3 538
 Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-370	-2 351	-470	-267
	-370	-2 351	-470	-267
 Tilikauden tulos	7 275	-20 853	-18 525	3 271
 Tilikauden yli-/alijäämä	7 275	-20 853	-18 525	3 271

Siivouspalvelu: liiketoiminnan tuotot ja laskennallinen osuus menoista tuottojen suhteessa.

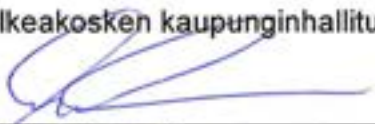
Yhdistetty: liiketoiminnan tuotot ja laskennallinen osuus menoista tuottojen suhteessa.

9 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilintarkastusmerkintä

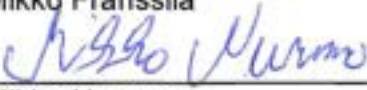
Valkeakosken kaupungin tilinpäätös tilikaudelta 1.1.-31.12.2023

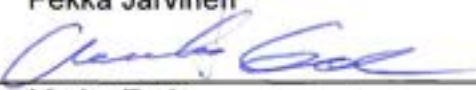
Valkeakoskella 27.3.2024

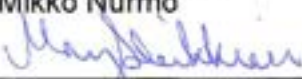
Valkeakosken kaupunginhallitus

Mikko Franssila

Pekka Järvinen

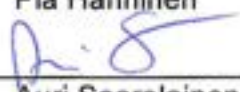

Mikko Nurmo

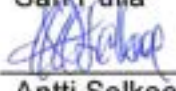

Marko Erola

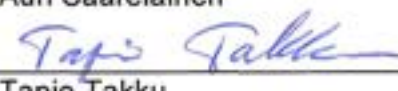

Marja Heikkinen

Pia Hänninen

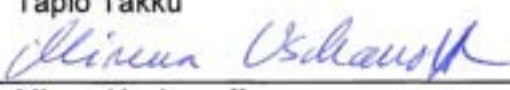

Sari Pulla

Auri Saarelainen

Antti Selkee

Tapio Takku

Anna Weckström

Minna Uschanoff

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Valkeakoskella 23. päivänä touko-kuuta 2024.

BDO Audiator Oy

Tilintarkastusyhteisö

Minna Havia-Niemi

KHT, JHT

10 Luettelot ja selvitykset

Luettelo käytetyistä kirjanpitoKirjoista

Tasekirja	Sidottu kirja	Säilytetään pysyvästi
Tase-erittelyt	Sidottuina kirjoina	Säilytetään pysyvästi
Liitetietotositteet	Arkistokansio	Säilytetään 13 v.
Päiväkirjat	Tiedostoina sähköisessä arkistossa	Säilytetään 13 v.
Pääkirjat	Tiedostoina sähköisessä arkistossa	Säilytetään pysyvästi
Talousarvion toteutumisvertailu	Tiedostoina sähköisessä arkistossa	Säilytetään pysyvästi
Palkkakirjanpito	ATK-tulosteena	Säilytetään 50 v.
Myyntireskontraraaportti asiakkaittain ja laskulajeittain	Tiedostoina sähköisessä arkistossa	Säilytetään 13 v.
Lainakirjanpito	ATK-tulosteena	Säilytetään 13 v.
Toimeentuloturvan ja muun sosiaalityön kirjanpito	ATK-tulosteena	Säilytetään 13 v.
Sosiaalitoimen välityskirjanpito	ATK-tulosteena	Säilytetään 13 v.

Luettelo käytetyistä tositelajeista

Numerosarja	Nimi	Alkunumero
1	Alkusaldot	1001
2	Talousarvio	2001
3	Lisämääräraha	3001
10	Muistio, ulk. RD	10001
20	Muistio, sis. RD	20001
31	Muistio, vyörytykset	31001
32	Muistio,ulk.tilinpää	32001
34	Käyttöomaisuus	34001
39	KOM-muistiot	39001

40	Sis. laskut, Rondo	40001
96	Budjettitositteet	96000
100	MR Laskulaji 10	10000001
101	Pankin tiliote	101001
102	Palkat	102001
110	MR Laskulaji 11	11000001
130	MR Laskulaji 13	13000001
180	MR Laskulaji 18	18000001
210	MR Laskulaji 21	21000001
220	MR Laskulaji 22	22000001
230	MR Laskulaji 23	23000001
260	MR Laskulaji 26	26000001
280	MR Laskulaji 28	28000001
330	MR Laskulaji 33	33000001
350	MR Laskulaji 35	35000001
370	MR Laskulaji 37	37000001
390	MR Laskulaji 39	39000001
420	MR Laskulaji 42	42000001
500	MR Laskulaji 50	50000001
540	MR Laskulaji 54	54000001
580	MR Laskulaji 58	58000001
610	MR Laskulaji 61	61000001
620	MR Laskulaji 62	62000001
630	MR Laskulaji 63	63000001
660	MR Laskulaji 66	66000001
710	MR Laskulaji 71	71000001
880	MR Laskulaji 88	88000001
511	Manuaalisuoritukset	5110001
521	Viitesuoritukset	5210001

541	Tileistä poisto	5410001
801	Ostolaskut	8000001
899	Ostomaksut	8990001
991	Konsernin alkusaldot	9910001
992	Konsernin tytär/ky	9920001
993	Konsernikirjaukset	99930001

Tositteiden säilytys

Tositteiden säilytys on pääsääntöisesti 13 vuotta. Hankkeisiin ja projekteihin liittyvät tositteet säilytetään avustus- tai tukipäätöksessä vaadittu aika. Rondo-ostolaskujen sähköisessä käsittelyjärjestelmässä tositteet säilyvät toistaiseksi pysyvästi.

11 Luottamushenkilöt

Kaupunginhallitus

Jäsen

Franssila Mikko, kok (pj.)
Järvinen Pekka, sdp (I. vpj)
Nurmo Mikko, ps (II. vpj)
Erola Marko, kok
Heikkinen Marja, kok
Hänninen Pia, sdp
Pulla-Savolainen Sari, sdp
Saarelainen Auri, ps
Selkee Antti, kd
Takku Tapio, sdp
Weckström Anna, vas

Henk. koht. varajäsen

Åke Jari, kok
Sahala Valtteri, sdp
Uusikartano Hannu, ps
Döbert Timo, kok
Konkarikoski Ulla, kok
Eloranta Erja, sdp
Rautanen Ramona, sdp
Lehtinen Helena, ps
Karppila Ulla, kd
Suokas Niko, sdp
Kiretti Veera

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto

Kumlander Joni, sdp (pj.)
Hyvärinen Sami, ps (I. vpj)
Valkama Marjo, kesk (II. vpj)

Koulutus- ja hyvinvointilautakunta**Jäsen**

Heikkinen Marja, kok (pj.)
Ilovuori Sari, sdp (vpj.)
Blomster Olli, sdp
Eloranta Erja, sdp
Kukkamäki Joni, kok
Notkola Juha, sdp
Paarjoki Anni, vas
Pesonen Pekka, ps (12.6.2023 asti)
Hakala Janne, ps (13.6.2023 alkaen)
Turpeinen Jani, kok
Vahlsten Sanna, ps
Viitaniemi Hannu, sit
Kulmala Voima (Akaan edustaja)
Muhonen Anna-Mari (Kangasalan edustaja)

Viitanen Timo (Pälkäneen edustaja)
Leinamo Kari (Urjalan edustaja)
2 nuorisovaltuuston edustajaa

Henk. koht. varajäsen

Hell Laura, kok
Nieminen Niina, sdp
Tuula Vallius, sdp
Leppänen Janika, sdp
Tuomioja Toni, kok
Itkonen Marko, sdp
Maija Kuivasto, vas
Hakala Janne, ps (12.6.2023 asti)
Saari Oskari, ps (13.6.2023 alkaen)
Peltonen Wille, kok
Salminen Hanne, ps
Eklund-Suhonen Mari, sit
Rupponen Mika
Kivimäki-Hietanen Heini (12.6.2023 asti)
Laurila Anu (13.6.2023 alkaen)
Läärä Virva
Louko Kari

**Rakennus- ja ympäristölautakunta
Jäsen**

Paasio Olli, kok (pj.)
Pikkanen Petra, sdp (vpj.)
Bowles Sebastian, ps
Hölttä Minna, vihr
Ilola-Ollikka Kirsi, kok
Kuusisto Laura, ps
Leppälä Kari, sdp

Rajaniemi Jarkko (Akaan edustaja)
Vadén Terhi (Akaan edustaja)
Rydenfelt Mari (Urjalan edustaja)
Vuori Ilkka (Urjalan edustaja)
Kaksi nuorisovaltuuston edustajaa

Henk. koht. varajäsen

Turpeinen Jani, kok
Kaheinen-Niska Mervi, sdp
Salonen Marko, ps
Selimaa Janne, sdp
Kankkunen Nina, kok
Eerola-Nieminen Riikka-Leena, kd
Helenius Kari, sdp (2023 asti)
Seppälä Ilkka (12.3.2024 alkaen)
Toivonen Maija
Tammisto Timo
Ruuska Pasi
Talvitie Topi

**Tekninen lautakunta
Jäsen**

Uusikartano Hannu, ps (pj.)
Latosaari Petri, sdp (vpj.)
Hellsten Sari, ps
Kankkunen Nina, kok
Koivuranta Taina, sdp
Lehtonen Esko, vas
Nieminen Teuvo, sit
Patojoki Päivi, kok
Saarinen Ilkka, kok
Sahala Valtteri, sdp
Salmi Tarja, sdp
Kaksi nuorisovaltuuston edustajaa

Henk. koht. varajäsen

Mäkelä Markus, ps
Bergmann Pentti, sdp
Rikassaari Anne, ps
Kokkala Merja, kok
Vallius Tuula, sdp
Metsäpelto Marko, vas
Petäjistö Jarkko, sit
Peräkääly Anja, kok
Wiren Kimmo, kok
Seppälä Ilkka, sdp
Rautanen Ramona, sdp

Keskusvaalilautakunta**Jäsen**

Linna-Laiho Jaana, kok (pj.)

Eerola Leena, sdp (vpj.)

Aalto Jorma, kd

Kuivasto Maija, vas

Räisänen Ritva, ps

Varajäsen

Eklund Suhonen Mari, sit

Kirjavainen Tiia, kok

Mäkelä Lea, sdp

Tynskä Ari-Petteri, vihr

Valkama Matti, kesk

Tarkastuslautakunta**Jäsen**

Antila-Dagnaud Ilona, sdp (pj.)

Alanko Markku, kok (vpj.)

Eriksson Tarja, ps

Eskola Kati, kesk

Helenius Kari, sdp (2023 asti)

Kivinen Jyrki, sdp (26.10.2023 alkaen)

Kumpumäki Minna, kok

Laitila Tuuli, sdp

Seppälä Kimmo, ps

Suhonen Vesa, vas

Henk. koht. varajäsen

Koivuranta Taina, sdp

Neejärvi Jari, kok

Kokko Sirpa, ps

Karvanen Heikki, kesk

Hupanen Pentti, sdp

Hupanen Pentti, sdp

Hukkila Nina, kok

Vallius Tuula, sdp

Nieminen Petri, ps

Salmi Jari, vas